

Revistă de cultură

No. 3 (13) / 2024

Contrast literar

Cezar IUĂNESCU

Către discipoli (IV)

Pentru Gabriela și Gelu

! i-am iubit pe cei ce m-au urît,
vecinic prigonit n-am omorît,
vecinic fără Țară, fără grai,
Sufletul meu Vecinic mă plîngeai:
eu n-aș vrea, n-aș vrea să mai trăiesc,
frică mi-i că doar te chinuiesc,
eu n-aș vrea, n-aș vrea să mai trăiesc,
frică mi-i că doar te chinuiesc!

! Suflet de cînd Lumea s-a-nceput,
Suflete cît Lumea și mai mult,
Suflet fără țară, fără grai,
Sufletul meu Vecinic mă plîngeai:
eu n-aș vrea, n-aș vrea să mai trăiesc,
frică mi-i că doar te chinuiesc,
eu n-aș vrea, n-aș vrea să mai trăiesc,
frică mi-i că doar te chinuiesc!

Suflet care toate cele poți,
Lumea-ntreagă din țîțîni s-o scoți
pînă și pe Domnul poți să-l schimbi,
de ce-n Trupul meu bolnav te plimbi?
Suflete, ți-i drag de trupul meu,
nu l-ai vinde nici pe Dumnezeu,
îndurare-te-ai chiar și de el, –
trupul meu ca pulberea la fel
dar urnind doar el, firav, din loc
Roata Legii, un vîrtej de Foc,
Suflet fără Țară, fără grai,
Sufletul meu Vecinic mă plîngeai:
eu n-aș vrea, n-aș vrea să mai trăiesc,
frică mi-i că doar te chinuiesc,
eu n-aș vrea, n-aș vrea să mai trăiesc,
frică mi-i că doar te chinuiesc!

! azi cînd știu că sînteți mai presus
decît Platon, Buddha sau Iisus,
oricare din Voi, discipol blînd,
galaxii cu sufletul mișcînd,
oprind Soarele pe cer și-apoi
liberîndu-l oricare din voi,
voi înlănțuind ca într-un ștreang
și Apocalipsă și Big Bang,
voi și voi rămînere-ați mereu
pururea mirarea-n Dumnezeu,

azi vă rogu spun cu plîns ruga–,
parcă n-aș mai vie- și n-aș mai vrea,
eu n-aș vrea, n-aș vrea să mai trăiesc,
frică mi-i că doar te chinuiesc,
eu n-aș vrea, n-aș vrea să mai trăiesc,
frică mi-i că doar te chinuiesc!

Doina

- Melodie fără sfârșit -

! într-o noapte am murire,
într-o noapte am murit,
fără teamă de orbire
pre Domnul l-am întîlnit,
fără teamă de orbire
pre Domnul l-am întîlnit!

sufletu-mi vârtej ca hăul
stătea gol în fața lui,
spune-mi, Doamne, care-i Răul
tot Răul Pămîntului?
spune-mi, Doamne, care-i Răul,
tot Răul Pămîntului?

! dacă tot murim cu totul,
înviiem apoi de tot?
spune-mi, Doamne, care-i rodul
încarnării noastre-n Tot?
spune-mi, Doamne, care-i rodul
încarnării noastre-n Tot?

nu suntem doar un nimica
mai ușor ca negura?
numai groaza-ne și frica
poartă Sfînta Vergura?
numai groaza-ne și frica
poartă Sfînta Vergura?

! dacă ne-ai zidit, zidire
Doamne, Tu, cu mîna ta!

o iubire doar iubire
sufletul mi-l lumina,
o iubire doar iubire
sufletul mi-l lumina,

o lumină cu aromă
ca unul mirabil mac
pîntece-matern-pleroma,
leacul neaflat în veac,
pîntece-matern-pleroma,
leacul neaflat în veac!

De profundis

! acum, fiindcă frigul face bulboane
și fiindcă eu sînt bolnav și mă tem,
ca sălbaticul am să-mi fac leul meu pe peșteră,
iar voi să spuneți: îl vîna în fiecare zi !

! acum, fiindcă sînt sincer și milos,
vă rog să nu vă uitați în ochii mei
prin care lacrimile găuresc pupilele
și deci nu plîng: nici rîsul meu

care vă chinuie, vă sluțește, feriți-vă de rîsul
meu
într-însul mama e tot albă ! și inima mea,
acest cîntar social, care atunci cînd eu
voi fi pur de tot se va sfărîma

într-una din părțile balanței și va rămîne numai
un cap uimit, umed, plin de lună ca o floare
scoasă din lac. O, candoarea
capului din inimă, cu brațe !

! lăsați-mi numai lapte și mîncare
pînă mă scol mîini de dimineață
căci acum își fac turul prin ochi
hidoasele zile de post uman, al vinei, al
neputinței !

! și socotiți-mă un lepros care se vindecă
și v-ar putea și omorî cu-mbrățișările,
și socotiți-mă-un lepros care se vindecă
și v-ar putea și omorî cu-mbrățișările !

! acum, fiindcă am chiar șaptezeci de ani
cu cei lăsați de mama,
îngăduiți-mi deruta suportabilă
și bucurați-vă de înțelepții tineri !

Închinare

!cînd acasă mort ți-oi veni ție
tu să nu te sperii, să nu plîngi,
ochii tăi, oglinzi de Veneție,
tot de nevenirea mea adînci,
pleoapa ta cea albă-vineție
s-o cobori și sufletul să-ți strîngi,
cînd acasă mort ți-oi veni ție
tu să nu te sperii, să nu plîngi
pleoapa ta cea albă-vineție
s-o cobori și sufletul să-ți strîngi!

!tu, cămașa lui Hristos, cămașă,
ca-ntr-un leagăn iară să mă culci,
ca pe pruncii negriți mă-nfașă
tot în alintare și în giulgi,
Maica mea de suferinți frumoasă
toate-a tale-s sfinte și sînt dulci,
tu cămașa lui Hristos cămașă
ca-ntr-un leagăn iară să mă culci,
ca pe pruncii negriți mă-nfașă
tot în alintare și în giulgi!

Doina

(Pune-i-aș, i-aș pune gurii lacăt)

!pune-i-aș, i-aș pune gurii lacăt,
pune-i-aș și lacăt și zăvor
ca să nu mă spuie pîn' la capăt
cum atît fără de voie mor,
cum atît de fără nici o vină
cum atît de fără nici un rost;
pentru ce, Ființă de Lumină,
bun numa de tras pe Roată-am fost?
pune-i-aș, i-aș pune gurii lacăt,
pune-i-aș și lacăt și zăvor
ca să nu mă spuie pîn' la capăt
cum atît fără de voie mor;
gura-mi însă spune de la sine,
zice, zice gura mea de zor,
nu se teme gura mea de mine
nici de-s crunt cu ea, nici blîndior,
gura-mi însă spune de la sine
nici cu apă, nici cu vin n-o ud,
gurii mele Moartea-i face bine
ca pe gura altui o aud!

!gura mea, vedea-te-aș sărutată
doar de foc, la foc, numa de foc
și cenușa-n site strecurată
doar de mînuri fără de noroc,
dacă nu poți tace cu tăcerea-ți
dacă tot nu ne mai izbăvim,
buză două-a gurii mele erați
înde voi iubite-atît de lin,
azi e între voi venin și ură
nu are una de alta loc,
gura mea vedea-te-aș a mea gură
sărutată și numa de foc:
spune-atuncea gură străinie
cum trăim aici și cum murim,
spune dacă tot îți place ție,

dacă tot nu ne mai izbăvim,
spune otrăvita mea de gură
cum doar cu otravă ne hrănim
fără nici o cuminecătură
sufletul spre moarte ni-l grăbim!

!spune dacă nu poți tace, – tace-aș,
cum prăvale Ziua peste noi,
Ziua-Aceea toată răutatea-și
scurge-n noi, otravă și puroi,
cum ne ținem palma peste gură
când privim la Soare-n Răsărit
măsurînd oștirile de ură
Soarele de sînge înroșit,
înroșit cu tine a mea gură
care toți de-au vrut-o te-au lovit,
spune fără mine, tu, singură,
scuipă sînge și venin coclit:
cîștigați sîntem ca la belciuge
îndrăgiți de-o sifilitică
Fiară care peste lume muge
Fiara cea Apocaliptică...
spune gura mea nesăturată
de muieri din tîrg o mie trei
spune celei care-acasă-așteaptă
ultimele vorbe dacă vrei!

Doina (Străina)

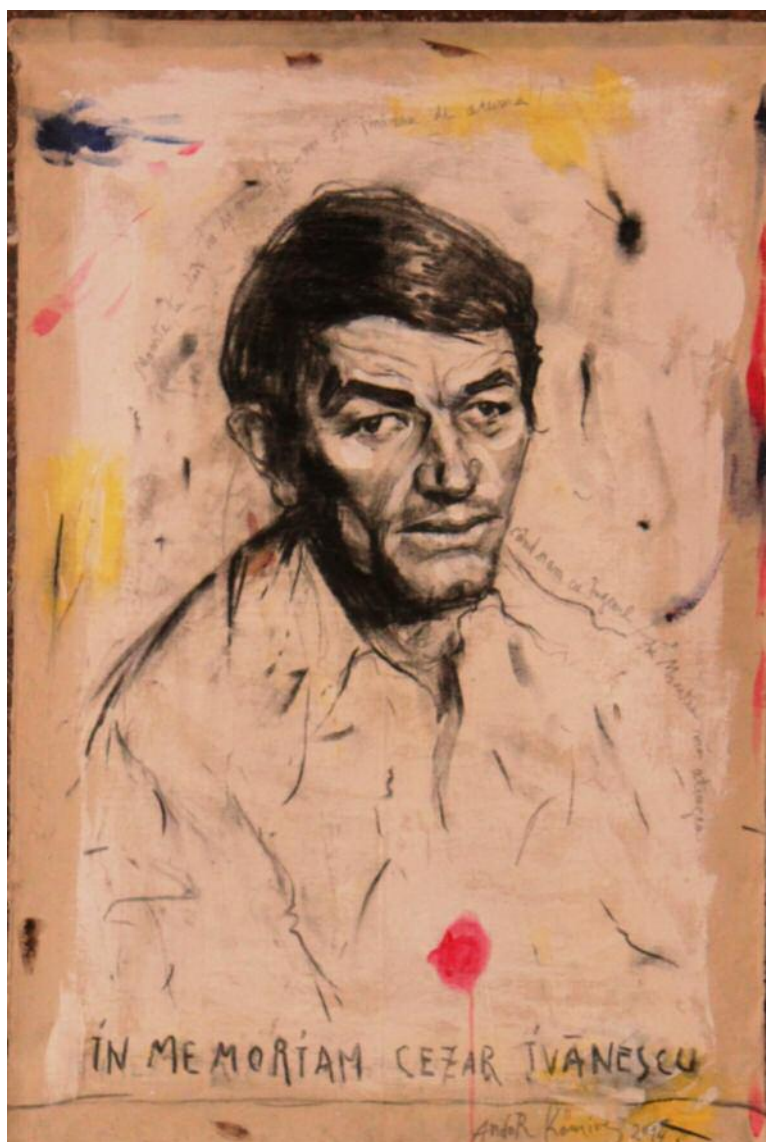
!inima mea azi nu te mai vrea,
ia-mi cu tine tinerețea mea,
lasă-mă aice să rămîn
și fără de tine și bătrîn,
lasă-mă aice să rămîn
și fără de tine și bătrîn!

!ca să-mi iert că mult mi-ai fost dragă,
lasă-mi numa pîne da neagră,
noaptea s-o mănînc fără să văd
așteptînd urgie și prăpăd,
noaptea s-o mănînc fără să văd
așteptînd urgie și prăpăd!

!singur să mă bucur că mă-ntomn,
să-mi ud buzele numai în somn
cu sărată lacrimă, săra-
ochiul meu să plîngă, dacă vrea,
cu sărată lacrimă, săra-
ochiul meu să plîngă, dacă vrea!

!ochiul meu să plîngă fără zor
cum plînge-n pădure un izvor
singur de cînd Lumea s-a-nceput
nici măcar de Dumnezeu știut,
singur de cînd Lumea s-a-nceput
nici măcar de Dumnezeu știut!

!viersul meu să-l cînți numai noaptea,
și din șapte numa-ntr-a șaptea,
lasă ziua cum e, dacă vrei,
că-i ajunge răutatea ei,
lasă ziua cum e, dacă vrei,
că-i ajunge răutatea ei!

Portret de Andor Komives, 2016

Cristina DELEANU

„Cei șapte ani de-acasă”: o zicală banală

Școala și armata au fost, zeci, sute de ani, instituțiile de încredere în educarea și formarea caracterului și intelectului individului. La asta s-a adăugat, în mod firesc și eficient, vorba plină de sens: „șapte ani de-acasă”. De ce șapte? Pentru că la șapte ani se dădeau copiii la școală. O socoteală logică, experimentată de oameni pricepuți, a dus la concluzia că, pornind de la șapte ani, copilul poate începe – de fapt, creierul lui în dezvoltare – să asimileze, să perceapă și mai ales să devină apt și curios în fața noutăților vieții sale de până atunci. Dar ce se întâmplă, totuși, până la șapte ani? O ființă mică este îngrijită și hrănită. Este învățată, prin crearea de reflexe, să-și formeze obiceiuri. Apoi, învățată să meargă, să se joace, pentru a-și dezvolta atenția și, încet-încet, să articuleze sunete. Cine se ocupă de toate astea? Firesc, părinții. Pe vremuri de mult apuse, mama era casnică și, deci, sarcinile cădeau în seama sa. Existau ajutoare și de la bunici și, chiar, unde era cazul, de prezența unei bone sau a unui profesor particular. Nu au apărut decât foarte târziu – cred că în sec. al XIX-lea – creșe, grădinițe, care au devenit bune doar pentru că părinții aveau siguranța că își pot lăsa *puii* undeva, unde nu erau singuri. Părerea mea este că substitutele acestea nu au un efect satisfăcător. Ce ai de învățat acasă, din exemplul (bun) al părinților, aflând ce e bine și ce e rău, ce înseamnă respectul, ce înseamnă traiul în societate, cum să apreciezi munca și banul și ALTE multe, multe reguli necesare unui comportament civilizat, se fixează doar acasă. Mai târziu, nimic nu se mai prinde așa cum trebuie, dacă n-a fost înșămânțat în cei șapte ani. A! Civilizat! Da. Am întâlnit cuvântul care mă apasă, mă sufocă și îmi determină atitudinea de astăzi.

Am fost mereu adepta aprecierilor la adresa oamenilor, cu lauda pentru cei învățați, la imaginația și nestăpânita forță creatoare a tinerilor. Am fost și mi-am dorit și eu să fiu adepta relațiilor de bun simț (cel căpătat în șapte ani!) și a unei existențe civilizate. Am fost și chiar cred că am reușit. Astăzi însă, mi se pare că trăiesc într-o nebuloasă. Mă lovesc din toate părțile fapte și gesturi cumplite pe alocuri, parcă sunt aruncată dintr-un perete în altul, mă simt rănită (la propriu) și debusolată.

Și, dacă mă uit bine în jurul nostru, cuvântul (ne)civilizat este insuficient pentru a cuprinde multele, imens de multe alte hibe. El, cuvântul, se sparge, se fărâmă, explodează, devine bucățele care, fiecare, devine ură, chin, debusolare, bătaie, moarte, hoție, minciună, foc și, mai ales, prostie. Prostia – o foaie albă dintr-un caiet cu foi albe, nescrise. Ce putere (căci este putere!) ascunsă, nemiloasă, rău intenționată, a lovit mișelește, cu efecte dezastruoase, tot ceea ce înseamnă viu și frumos în construcția ființei umane? Am înțeles, plăcerea de a avea de toate, de a ne bucura de un statut aparte, de a ne fâli cu ceva ce altul nu are, am înțeles că mai toți dorim să ne fie bine. Cât mai bine! Dar, întrebarea este de ce să ne fie bine unora, numai și numai prin mijloace ucigașe? Uneori și sinucigașe. Oamenii chiar au ajuns să nu-și dea seama deloc de faptul că trăiesc și sunt doborâți sub puterea răului de care pomeneam! Cei mai mulți și-au legat la ochi o cârpă prin care nu se vede nimic și se lasă duși de mâna necunoscută – așa, ca la răpiri – în locuri străine, întunecoase, de unde, de fapt, riscă să nu se mai întoarcă. Păi asta nu-i prostie? Cu **P** mare. Când mă refer la lo-

curile ciudate unde te lași răpit, mă gândesc la orice fel de loc și, printre astea, și cele în care crezi că ai ajuns pentru că meriți. Aici, prostia se vede lipită pe frunte, strălucitoare și învingătoare. Tu, săracul, chiar crezi că ești acel pion care știe de toate. Să vorbească, să conducă, să emită păreri, să hotărască pentru ceilalți (a căror prostie e mai puțin strălucitoare). Cine se cred indivizii ăștia care, cu totul întâmplător, au ajuns să creadă că fără ei nu se

poate? Călcatul în picioare, la propriu, este și acesta un nou mod de a te arăta „dăștept” (sic!) Păi, altfel cum, dacă în școală se poartă cretinismul numit „bullying”? Și m-am întors astfel la temele inițiale: școala, dar și armata.

Chiar dacă sunt instituții dure, într-un fel, ele ne sunt necesare o vreme, necesare pentru a ne îndrepta coloana vertebrală. Pentru a ne lumina drumul ce-l avem în față, pentru a învăța cum să trăim. Și individual, și în colectivitate. Dacă am pierdut cei șapte ani de-acasă, normal că în anii ce urmează nu mai aflăm nici cum se vorbește, nici cum se scrie, nici cum să-ți respecti aproa-

pele și nici să apreciezi că, dacă-i faci vreun rău, acesta este un RĂU. Care se poate întoarce cândva și împotriva ta.

Nu e ultima oară când mă veți auzi condamnând incultura, prostia și aroganța nejustificată; nici vorbele neacoperite de fapte ale presupușilor capi. Politici și mafioți.

Oricum nimeni nu pleacă din lume cu absolut nimic din ceea ce a râvnit prin tot soiul de mijloace. Așa că e mai multă liniște în suflet să te știi, cât de cât, curat. Deocamdată ne aflăm într-o fază atât de neagră, de om contra om, încât nu cred că mai există cineva care, măcar pentru o clipă, să știe să mai privească în albastrul cerului.

P. S. Nu pot să închei doar așa, fără să ne mai aducem aminte încă și încă o dată cine mai suntem. Așa că mă folosesc și acum de vorbele rostite de glasul sfânt al limbii române: „Sămânța din care a răsărit acest popor e una nobile și poporul nu va pieri decât atunci când românii vor uita de noblețea seminției lor”. (Mihai Eminescu)
Și, oare, chiar am uitat?

George**UULTURESCU*****Instrument pentru drumul sub soare***

Veți accepta asemănarea cu grotă. Doar
turnul de fildeş presupune îngerii – și ochii tăi
obișnuieți să le susțină bidineaua pînă-ți spoiesc
în roz pereții... Acum pînă și oglinzile ne-arunca
la suprafață mai mult argint

Blestemată fie poezia care poate uni două
puncte
trecînd cu o dreaptă de la măcelarul din piață
la
inginerul șef, de la...

Vrea să aibă fiecare poezia sa, pe repartiție,
precum
un concediu planificat
he, he, ce-i mîna pe ei în luptă
ce-i poate uni pe toți în concediu: berea,
mititeii

Un cuvînt păstrezi. În inima și în vitrinele căruia
ești
odihna unui fulger vocalic hohotind sunetul
initial!
cu el pregătești pentru toți o dionisiacă
sărbătoare:
să cobori cerul pe pămînt, să-l înăbuși în ochii
unei
femei care naște
Sau poate nu cuvîntul. Ci Evul Mediu din
spatele lui,
vîntul care-l spulberă pe buzele vieții, sîngele
care-l mîină turbat și-mi bubuie-n tîmple
Sau poate singurătatea. Armatele ei de
pelerine care-și
tîrîie după ei ele sacii de gheață ai amintirilor –
vă recunosc printre ei, hrăpăreților

Ceva din trecutul grotelor s-a imprimat în noi:
nevoia de-a ieși iar și iar. Perfecționiști ai
grotelor,
tehnicieni ai alterărilor, treceam dintr-o odaie
în alta,
dintr-o eprubetă în altă eprubetă ni se dislocă
ființa
într-un angrenaj de senzații
sîngele e încetinit și verbul se face sălcuș și
poemul
de gelatin, cu trupul bolnav, de pus în
congelator
așteptînd medicamentele altui veac...

Poemul container

Reziduuri zilnice ale ochiului – poemele mele
containere neridicate la timp. Nu întoarceți
capul,
nu formați numărul de telefon al salubrității,
totul vă aparține:

firma din centrul orașului cu litere căzute ca o
gură știrbă mușcînd dintr-o idee cetățenească;

fereastra de unde miasmele de noapte ale odăii
se preling peste pervaz printre trecători,
gelatinoase,
rîncede, jilave, „o cocă cleioasă” spune un
bărbat

și trece mai departe pe lângă ziduri mestecând
între
gingii guma șoldurilor lăsate într-un așternut
parfumat;
o mașină a lăsat pe asfalt o dîră de var care
surîde;

de la etajul I doi ochi palizi ne sfredelesc ca
două
cuie. Cineva a atîrnat pe ele la soare câteva
amintiri

un hohot de rîs a căzut de la etajul trei ca o
pasăre
fără aripi plesnind pe trotuar

bătrînii de pe bănci se uită, se uită. Tinerii pe
alei trec, trec.
Cine are un poet în casă aude rîul cum îi
macină
Zidurile

Și astfel poezia: un container în care aruncăm
igrasia de pe pereții sentimentelor, tencuiala
mucegăită a cuvintelor cu care i-am spoit,
procese verbale de transmitere testamentară a
viorii, cojile prețului plătit pentru o noapte

Violența lucidității

Toate gesturile tale din această noapte sînt
incizate-n plăcile fotografice ale pereților –
sensibilitatea lor crescîndă decolorează varul
și coaja se desprinde. Pe trupul tău gol
caut o gură de aer: „Dacă cuvintele sînt viermii
din măr, ce mai rămâne?”

AM ÎNMORMÎNTAT ATÎTEA-N POEME
chiar și cînd scriu despre tine, iubito, cuvintele
tîrăsc în dinții lor de jivine ale nopții
leșul greu al amintirilor noastre

și m-aș întoarce din fiecare vers dar îl simt
șuierînd
în urmă precum coasa tatălui meu pe ogorul
din sat

Nu sînt singur cînd scriu
stelele se dilată ca niște dihanii amușinîndu-mi
trupul cu răsuflarea fierbinte; gîfîie umbre-n
oglinzi – așteaptă să se coacă versul, să se
umple
de zeamă; aud răcnete ale generalilor căzîndu-
le din
gură precum la rădăcina mărului cad poemele
cariate
de viermi; cuvintele se sfîșie pe pagini de
chipul
turbure al femeilor iubite tăios precum colții
stîncilor sub corăbii în turbure ocean
ȘI M-AȘ ÎNTOARCE din orice poem
dar sînt cei doi îndrăgostiți care-și rup aerul
gură de la gură – ei singuri mai știu că orice
poem
sporește nedreptatea de-a muri

Intrarea în noapte

Și iarăși aud cuvîntul apropiindu-se ca
o dihanie cu răsuflarea dementă
noaptea aceasta nu va mai fi un surrogat
preparat pe cheltuiala poemului
nici materie primă pentru jefuitorii de
extaze; fie doar negură să poată fi
străbătută cu lumînarea, cu farurile
numai de sânge și
bisturiu

„Nu sînt ei!” spune o voce în noapte
lîngă sclavii muribunzi lăsați în robia
pietrei de Michelangelo; nu voi face din
cuvinte bulgări de aruncat pe scîndura
coșciugului; nu voi lăsa în urmă poeme
bîhlite, bălți fără vărsare; nu voi veni
la serbări cu un cuvînt schilod

În noaptea poemului rătăcesc cuvintele
poetilor mediocri: cuvinte câini amușinînd

pe la porți urme de stăpâni la care să se
poată tocmi robi; cuvinte-vite înjugate la
carul mortuar al unor amintiri; trag plapuma
acestui poem peste trupul noului sosit

Faust vine lîngă lumînare și-mi suflă:
„E vreunul care ar suporta să afle că trebuie
Asanate mlaștinile din ochii lui?”
Fericiți orbii lui Sabato: ei nu știu că pictura
nu i-a dat picioarele lui Toulouse-Lautrec
Vă deschid o ușă în noaptea mea

Și deodată Tu: îmbogățindu-mi noaptea
precum
umbra lăsată de lună trecînd peste lac
Pentru adevărata noapte ziua ce vine este
cimitirul ei, abatorul pentru sălbaticile
animale care ți-au tulburat sîngele;
Iubite, cu tine intru în noapte ca faraonii
În catacombele piramidelor
ea ne apără trupurile de moarte, de
jefuitoarea
clipă a zilei
sîntem ai tăi, noapte-arzînd

Fata neagră coborînd din cer

Sătul de poemele care pasc strada ca o turmă
de oi
înghițind tot ce văd
răstorni pietrele de pe mormintele unor
cuvinte să
învie din nou

fii pregătit: pămîntul are nevoie de brațe de
muncă
dar lopata cu care te-ai înfățișat tu e strigătul
cu el nu vei putea căra nici mortar la temelia
zidurilor nici nu vei putea urca pe turnurile
strălucitoare ale zilei
însă vei străbate nopțile
nimic nu ai la îndemînă ca să fii om
decît femeia
stihie din stihiiile lumii prime

colb al pămîntului pe unde
ți se vor vedea-n veci urmele pașilor

Homer avea un car de zei – înnoptînd precum
saltimbancii în cetăți și-n colibe sărace
tu ai trupul femeii
spectacol din spectacolul începuturilor
pe frînghiile căruia ai rămas ultimul saltimbanc
atîrnat între cer și pămînt

Fratele aer

Ay, noapte de noapte
cărăm pe-ascuns mîlul cuvintelor din noi cu
roabele scrisorilor către femei și părinți

Există versuri putrede – unul singur este destul
să introducă virușii unui ritm contagios

Ay, ghinda care nu încolțește o scurmă
rîmătorii
în adînc înecat este cuvîntul care deschide
grotă
obsedatului deceniu
tu așteaptă ploaia și zăpada – încă
n-a devenit profesionalizare căderea lor

Iată, pe grămada zoaielor eului – poemul: corb
care n-a cruțat ochii altora
fără hazul jonglerului din tîrguri își scoate
panglicile, coboară apoi într-o subterană disco
s-o fluiera pe Euridice, ay, mușcătura sărutului ei
reconstituie pe trupul său traseul planetelor

Ay, prin cenușa cuvintelor nu-i nimeni schilod
ceea ce crezi că sunt cîrji – una e viața, cealaltă
sprijină-te, învață să treci podul

Nu există certificate de viață cu poemul
un buletin de identitate să certifice grupa
sanguine
a hidrei din cuvintele tale
când voi uita toate limbajele voi scrie fericit
despre fratele aer

Eugen CRISTEA

MAI 2024

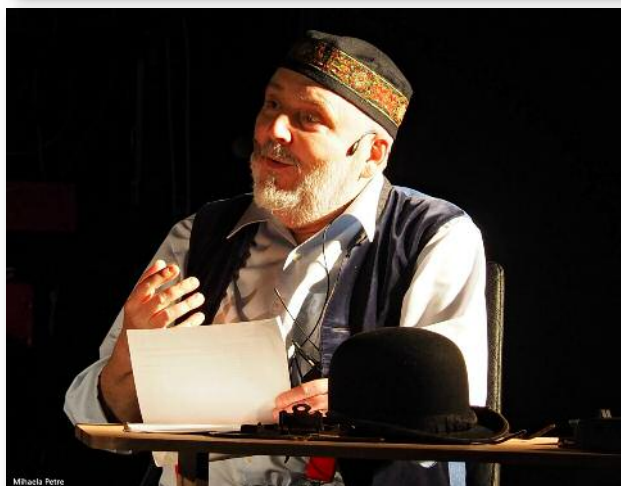
Pentru mine, luna mai a anului curent a fost o lună înnegrită. Hm, e impropriu spus, și te duce cu gândul către cine știe ce nenorociri. Ca să clarific, ar fi mai bine să spun că a fost o lună înroșită. Asta însemnând că, în calendar, aproape fiecare zi a fost ocupată cu câte o acțiune, subliniată cu roșu. În rezumat, am avut multe reprezentații cu recenta premieră a Asociației Culturale „Perform. Art”, reușitul spectacol cu o adaptare după Carlo Goldoni, „Gâlcelele din Chioggia”, în regia inspirată a proaspătului doctor în sociologie, Daniel Nițoi, spectacol prezentat la Teatrul TĂNASE, la Rm. Vâlcea, la Mediaș, la Săveni, acte artistice primite cu bucurie și căldură suflătească de spectatorii care au umplut sălile până la refuz, în ciuda căldurii de pe întinsul țării. Deja s-a creat o trupă cu mult tineret, fete frumoase, debutanți care promit mari surprize pe viitor, precum și cu noi, „dinozaurii” încă iubiți și apreciați de marele public. Întâmplările din turnee, atmosfera de prietenie, respect, chiar și micile farse pe care ni le mai facem prin culise, vor face obiectul unor materiale viitoare. Toate aceste deplasări se fac cu mari sacrificii, cu drumuri lungi și obositoare pe binecunoscutele șosele sparte care, mai mult ca nesigur (sic!), vor fi asfaltate acușica de către minunații primari aleși, cu montat și demontat decorurile, cu repetiții muzicale înainte de intrarea în scenă, uneori cu plecarea spre București IMEDIAT după spectacol, cum ni s-a întâmplat la Săveni, ajungând în București după 6 ore de drum, adică la ora 6 dimineața. După care, la ora 11 eram deja prezent la Bookfest, alături de soția mea, invitați fiind la lansarea noilor volume ale unei bune prietene din Israel, poeta și scriitoarea Adina Rozenkrantz-Herșcovici. Cine crede că meseria noastră e alcătuită numai din flori și aplauze, se înșeală amarnic. Muncă, muncă și iar muncă. Dar și satisfacții spirituale pe măsură.

Tot în luna mai am continuat colaborarea la Teatrul NAȚIONAL, în „ALLEGRO, MA NON TROPPO” spectacol în care joc de 10 ani, ajungând deja la 176 de reprezentații. E ceva, nu? Și tot în această bine-

cuvântată luna mai am fost invitat special al turneului lui Mike Godoroja&Blue Spirit, sub genericul „VIAȚĂ”, un spectacol art-rock, live, multimedia. Scenariul a fost semnat de Mike, autor inspirat al poemelor pe care mi le-a încredințat mie întru recitare. Mike, așadar, nu numai un interpret admirabil, ci și un poet sarcastic, protestatar (în cel mai real sens al cuvântului) și, recunosc, un excelent organizator. Noua sa trupă este minunată, păstrându-ne din vechea formulă pe inegalabilul baterist Vali Vătușiu (monument de haz, profesionalism, dăruire, ironie și autoironie) și pe mine, continuând astfel o colaborare de peste 10 ani. Prietenia și respectul nu pot fi învinse de micile frecuşuri inerente. Am avut un spectacol la Constanța, la Teatrul „Căluțul de mare” ELPIS, în prezența unui mare număr de amatori de blues și poezie. Nu mi-aș fi imaginat că poezia poate fi ascultată mai ceva ca într-o biserică. Pentru fiecare poem creat de Mike, am ales câte un element de costum diferit, pentru a apropia cât mai mult spațiul scenic de arta teatrală. Spectacolul a durat peste două ore, iar aplauzele, minute în șir. Trebuie să precizez un lucru, apropo de profesionalism, cei din corpul tehnic muncesc cu orele pentru a inunda, practic, scena cu zeci de instrumente, amplificatoare și tot felul de „drăcii” sonore, totul în scopul perfecționării sunetului. Din nefericire, trebuie să semnaliez că, în două orașe (pe care le îndrăgesc) organizarea locală a lăsat mult de dorit. Mi s-a părut o lipsă de respect față de public. Cu toate că într-unul din orașe am avut doar 8 (opt) spectatori, Mike și trupa s-au comportat de parcă ne-am fi aflat în fața a mii de fani. Așa da, dragii mei!

Asta mi-a amintit vorbele rostite în Institutul de Teatru de către un mare profesor, dl. Laurențiu Azimioară: „Dragii mei, dacă în sală veți vedea un unic spectator, jucați pentru EL! Nu puteți ști cine e.

Poate e un regizor, poate e un îndrăgostit de teatru". Firește, lucrurile stăteau cu totul altfel în acele vremuri... Azi s-au schimbat și se schimbă multe. Nu întotdeauna în bine, din nefericire.

Prima întrebare pe care o adresează organizatorii când le propunem „Gâlcevile din Chioggia” este absolut întotdeauna: „Dar decor aveți, costume aveți? Suntem sătui de şușe jucate la față de cortină cu o masă și două scaune, sau de spectacole lectură!”, „Abia după ce le confirmăm, încep să pornească în organizare...

Să nu uit! O altă mare bucurie a fost (tot în luna mai, desigur) revenirea soției mele pe scenă în longeviva comedie „5 acte de dragoste”, în regia dibace a regizorului Moshe Yassur (S.U.A.), spectacol prezentat la Slatina în minunatul Centru Cultural „Eugen Ionescu” în fața unui public care, pur și simplu, ne-a înveșmântat în aplauze!

Deci, s-ar părea că ieșirea la nedorita pensie e benefică. Ce să fac? Mi-a plăcut să muncesc dintotdeauna. Și sper să nu mă opresc aici. Dimpotrivă. Când mă gândesc la ăia care vor la pensie la 40 de ani (specială, cum altfel?), mi se face rău la propriu... Ția au timp de depresii, de boli închipuie etc.

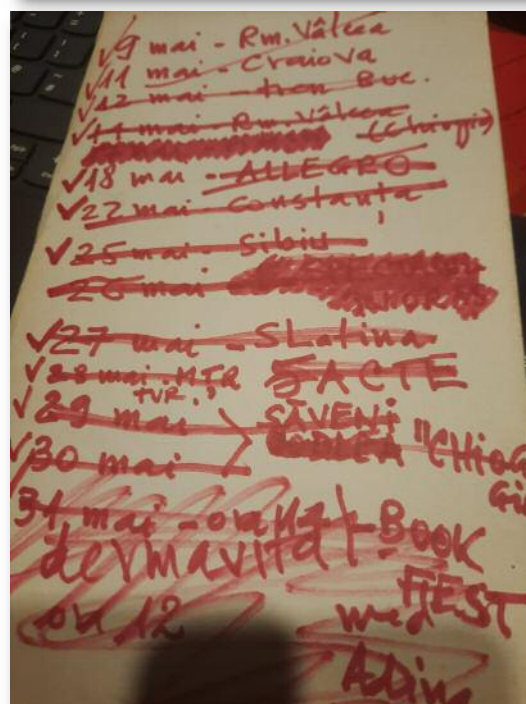

Foto: MIHAELA PETRE

Luna mai, înroșită

Dar și asta e o altă poveste...

P. S. Poate că mulți vor fi uluiți de materialul meu de azi, mai „cuminte” decât în alte dăți, dar m-am gândit că vă face plăcere să mai aflați câte ceva din fascinantele culise ale vieții de artist.

Daniel CORBU

CORABIA ÎNGHEȚATĂ

Totul ar trebui să-nceapă cu urma
unui refren pe giulgiul dimineții
de iarnă.

N-AM SĂ VIN PE CORABIA TA ÎNGHEȚATĂ!
E ora la care șobolanii îmi rod hainele
vișinii și au nevoie de încurajări. Prințesa
se ridică din tabloul prea strâmt
și aleargă prin grădina Versailles.

Nu pot veni!
Domnul Arhonte e trist. Altădată își
împodobește locul seminței cu flori de santhal.
Își purta semeț amuleta de înger. Acum
cîntă încet la trompetă. E singurul gest
mai tranșant al mușeniei sale. Măinile
aprind rădăcini.
Altădată voi veni negreșit!
Acum zeii adună din palma mea
iluzii negre pentru zile portocalii.

Nu pot veni!
E ORA CÂND FETELE TRISTE
SE PREFAC ÎN INSULE PUSTII
și se usucă urmele lui Dumnezeu
acolo, în Sfintele Cărți.

DRUMUL DAMASCULUI

*„Dar pe când călătorea el și se apropia de
Damasc, o lumină din cer, ca de fulger, l-a
învăluit deodată. Și căzând la pământ, a auzit
un glas zicându-i: Saule, Saule, de ce mă pri-
gonești? Iar el a zis: Cine ești, Doamne? Și
Domnul a zis: Eu sunt Iisus, pe care tu îl pri-
gonești. Greu îți este să izbești cu piciorul în
țepușă.”*
(Fapte, 9:3-5)

Vine un timp când armele și trufia
devin o povară
iar cuvintele nu-s niciodată de ajuns.
Cei ce bat tobele pentru tine și înalță surlele
nu știu că primesc de fiecare dată alt om.
Cum și tu, Saule din Tars, fără a colinda gările
văzduhului
pe când ți se odihneau caii și cămilele

și slujitorii osteniți
ai primit fulgerarea devenind alt om.
Așa cum și eu, Saule prigonitor,
pe când mica și marea istorie își zornăie înfundat
ruginitile lanțuri
izbesc fără voie cu picioru-n țepușă devenind Celă-
lalt.

Și mereu Celălalt cu fiecare poem Celălalt
până când poți deveni o mie de Ceilalți
care-au primit

fulgerarea.

După cum știi, doar Calea contează și iarăși
după cum bine știi, peste mierea păcatului vechi
un altul se-așază
și până la urmă orice istorie e o adunare de treceri
pe drumul Damascului.

TU CE SPUI
CARNE HISTERIZATĂ DE CÂNTECUL
NEVĂZUTELOR LUMI?

CLARVIZIUNE OSCURĂ

Într-un oraș obscur într-o clădire
obscură
la etajul cel mai obscur
locuiește un poet obscur
care scrie versuri obscure și publică
la edituri obscure cărți obscure
pentru cititorii cei mai obscuri.
Din când în când critici obscuri
publică cronici obscure
în reviste obscure din Europa
sau din alte continente
la fel de obscure
pe o planetă obscură
dintr-un obscur sistem solar
aruncat pe o ramură obscură
a unei galaxii obscure dintr-un univers
de o absolută obscuritate.

Daniel CORBU

Se împlinesc astăzi 62 de ani de la trecerea la poporul stelelor a poetului și filosofului român LUCIAN BLAGA. Cu această ocazie îmi permit publicarea unui scurt portret:

LUCIAN BLAGA. ONTOLOGIA LIRICĂ SAU ÎN MAREA TRECERE CU PAȘII PROFETULUI

Unul dintre poeți aflat, prin originalitate și valoare, în imediata apropiere a lui Mihai Eminescu, la fel ca Arghezi sau Bacovia, este Lucian

Blaga. Poet și filosof. După Vasile Conta, cel mai original filosof român, despre care C. Noica spunea: „Cu Blaga, triumfă românescul în filosofie”. Trilogia cunoașterii (1943), Trilogia culturii (1944) și Trilogia valorilor (1946) stau mărturie.

S-a născut în 1895 în Transilvania încă neunită cu Regatul României, în satul Lancrăm din apropierea orașului Sebeș, unde va absolvi cursurile gimnaziului german. A urmat apoi cursurile liceului românesc din Brașov, Institutul Teologic din Sibiu și Facultatea de filosofie din Viena. A fost atașat de presă și consilier în legațiile României din Varșovia, Praga, Berna și Viena, precum și ministru plenipotențiar la Lisabona. În perioada comunistă de după război, mai precis din 1948, cu semnătura interzisă timp de un deceniu, i se permite să lucreze în cadrul Institutului de Istorie al Academiei Române, Fi-

liala Cluj. Din acea perioadă datează o serie de importante traduceri, între care Faust de Goethe, precum și excepționalul roman Luntrea lui Caron.

Cu o figură de consul roman (așa cum îl înfățișează statuar și sculptorul Romul Ladea), de neju-decat după ținuta exterioară (deseori cu costum cadrilat, alături cu pantalon bufant de turist englez), Lucian Blaga era un introvertit, apostol al unei sensibilități metafizice abisale.

Acest scurt eseu al nostru va lua în discuție doar creația lirică a lui Lucian Blaga. Cel care până la patru ani n-a vorbit, fiind, după o mărturisire de mai târziu „mut ca o lebădă”, debutează editorial la 24 de ani cu o carte de poeme apărută ca un me-teorit în peisajul liric românesc posteminescian în-țesat de descriptivisme și tânguiri rimate, intitulată Poemele luminii (1919).

Și nu cred că greșim dacă vom considera Poe-mele luminii actul de naștere al poeziei române în vers alb, neîncorsetată și necondiționată de rigorile rimei. Pe de altă parte, critica literară era dezorien-tată din cauza tensiunii ontologice a poemelor bla-giene și de imperiala revelație devoalată poem cu poem. La trei secole după plecarea lui Eminescu la poporul stelelor, exceptând Plumb de Bacovia – 1916, apărea astfel o capodoperă a liricii noastre. Debutului i-au urmat cărțile de poeme: Pașii profe-tului (1921), În marea trecere (1924), Lauda som-nului (1929), La cumpăna apelor (1933), La curțile dorului (1938), Nebănuitele trepte (1943).

Ceea ce impresionează în primul rând la lectura poemelor lui Lucian Blaga este ceremonialul rosti-rii, un ceremonial susținut după legile sporirii mis-terului prin revelație sau tăinuire. Acest ceremonial îl deosebește pe poetul român de expresioniștii ca-nonici europeni, în special de Rilke, Trakl sau Gott-fried Benn.

În altă ordine a ideilor, accentuăm și noi ideea că în literatura română nu există (exceptând creația lui Eminescu) poezie mai ontologizată decât cea blagiană. Demersul său liric este unul eminamente existențial. Cum însuși afirmă, în poezia sa „miste-rul se ascunde relevându-se”.

Nu puținele studii consacrate poetului, apărute în timp, văd universul poetic blagian în deplină în-frățire cu vegetalul ocrotit de zeul Pan, văd o dez-lănțuire dionisiacă, una concretizată în „setea de păcate, de doruri, de-avânturi, de patimi”, pentru ca „să răsuflă liber Dumnezeu în mine”, iar poetul

este cel care adaugă neîncetat minuni la corola de lumini a lumii. Lucian Blaga avea credința că Poetul este apostolul replăsmuirii lumii din propriul suflet. Spune în Pietre pentru templul meu (1919): „Lumea mi se pare atât de nouă, încât îmi vine să cred că ea se produce în fiecare zi din nou din su-fletul meu, cum Heraclit credea că soarele se face în fiecare dimineață din nou din aburii mării”. Poe-mele, magnetice revelații, binecuvântate hierofanii, se așează parcă într-o dialectică a sacrului, devenind semne ale misterului. Spune poetul: „Unde și când m-am ivit în lumină nu știu,/ din umbră mă is-pitesc singur să cred/ că lumea e o cântare./ Străin zâmbind, vrăjit suind,/ în mijlocul ei mă-mplinesc cu mirare./ Câteodată spun vorbe care nu mă cu-prind,/ câteodată iubesc lucruri care nu-mi răs-pund./ De vânturi și isprăvi visate îmi sunt/ ochii plini”. (Amintire) Și: „Cuvintele sunt lacrimile celor ce ar fi voit/ așa de mult să plângă și n-au putut”. Sau: „E-atâta liniște în jur de-mi pare că aud/ cum se izbesc de geamuri razele de lună”. (Liniște)

Totul la Blaga e brăzdat de semnele misterului și de miracolul existentului, dar și de limitele pă-trunderii dincolo de lumea văzutului. „De ce-n aprinse dimineți de vară/ mă simt un picur de dum-nezeire pe pământ/ și-ngenunchez în fața mea ca într-o mare de lumină și mi se-neacă eul/ ca para unei facile în văpaia zilei?” – se-ntreabă poetul în Pax magna. Dar să cităm în acest sens și finalul poe-mului Mi-aștept amurgul: „Aștept să îmi apună ziua/ și zarea mea pleoapa să-și închidă/ mi-aștept amurgul, noaptea și durerea,/ să mi se-ntunece tot cerul/ și să răsară-n mine stelele,/ stelele mele,/ pe care încă niciodată/ nu le-am văzut”.

Întreaga operă poetică a lui Lucian Blaga, con-struită după propria-i mărturisire “pe drumuri sub soare sau pe cărări adumbrite” unde-și află rostul ziditor, este o alegorie a luminii cu o imensă forță de iradiere, în care ființa își încearcă pătrunderea dincolo de lumea fenomenală. Urmându-și precep-tele filosofice, poetul Lucian Blaga e un căutător de absolut. „O, voi ajunge, voi ajunge/ vreodat’ pe malul/ acelei mări pe care azi o simt,/ dar nu o văd?” – se-ntreabă poetul.

Poet existențialist, la care ființa apare în deveni-rea ei și în relație cu misterul, cuceritor prin liberta-tea, originalitatea rostirii și prin magia revelației, Blaga este, după Mihai Eminescu, cel mai interogativ poet din literatura română și mai hăruiț unicității.

Mihai MERTICARU

SONET COLORAT

Iubirea mea, o dulce nebunie,
Mai dulce ca o onomatopee,
Mereu mi-aprinde dorul de femeie,
Nici când să nu-mi fie viața pustie,

Enigmele, să le deschid cu-o cheie,
Pustiul, să-l transform în feerie,
Să mă înfrupt cu spor din veșnicie,
Să gust din frumusețea cea de fee.

Astfel, zilele nu-mi vor mai fi fade,
Doar cântece fără asemănare,
Preafericirea curgând în cascade,

Precum pe plaiul vestitei Arcade.
Când totu-i înveșmântat în culoare,
Orice necaz, ca prin farmec, dispare.

SONETUL SONETULUI

Sonetul este univers în nuce,
Născut din matematica astrală,
Poemă divină, fenomenală,
Sporește frumusețea și seduce.

Catrenele îi sunt haina de gală,
Terțina, spre echilibru, induce,
Deplină armonie, rima aduce,
Finalul, o explozie florală.

Mileniilor fandosite, punte,
Cu multă fantezie poartă trena
Eternități, urmărind să înfrunte

Eriniile cu plete cărunte.
S-a însoțit, în Troia, cu Elena,
S-a logodit, în taină, cu Atena.

SONETUL SATULUI NATAL

Mă strigă satul natal din amintiri
Să retrăiesc candoarea disipată,
Copilăria mea de altădată,
Dulceața nevinovatelor iubiri

Din lumea ce poate fi doar visată,
Învolburată în sacre tănuiri,
Minunății din care să te inspire
Și care nu se uită niciodată.

Mă-ntâmpină aceiași pomi în floare,
Cu miresmele lor amețitoare,
Cocoșul de tablă tronând pe casă.

Părinții dragi, unde-or mai fi oare ?
E vremea trecută, veacul mă apasă,
Nu mă mai așteaptă nimeni acasă.

SONETUL IUBIRII NOASTRE

Îmbrățișați și-n armonii depline,
Să ne iubim precum Adam și Eva
O dulce veșnicie până se va
Răci și soare, și stima de sine.

Să navigăm pe Amazon și Neva
Străini de regrete și de suspine,
Să ne simțim acasă-n Filipine.
(Arcadia de-acolo-și trage seva.)

Nedomolit rămână-ne fiorul
Iubirii noastre ancestrale,
Un simțământ îngemănat cu zborul,

Prin lume alergând la braț cu dorul!
Mister fragil al școlii eleate
Nedezlegat de nicio somitate.

SONETUL VIEȚII ETERNE

Savanții spun că suntem praf de stele
Și-n ele-nflorim, nimic nu se pierde,
Ce s-a uscat se face iarăși verde,
Ne readunăm sub o altă piele

Și redeschidem ochii sub un cer de
Azur brodat cu mărgăritărele,
Cu îngeri și ale lor îngerele,
Să ne-mblânzească și să ne dezmiere.

Urcăm mereu, dar numai în spirală,
Doar începuturi, o infinitate,
Sfârșitul e o erezie pală,

Într-un șirag nesfârșit, doar o zală.
Știința, monedă nouă, bate
Că viața ține o eternitate.

SONETUL UNEI REVELAȚII

Când tu te uiți la ea, uitând de tine,
Vezi miezul Geei și tot ce-i afară
Învăluite-n lumină stelară
Cum se cuvine doar unei regine.

Râdea și tremura cea floare rară,
Frântură a creației divine,
Tu te topeai când o vedeai cum vine,
Dar cei mai mulți (bieții de ei !) turbară.

Când ați ajuns (minune!) față-n față,
Pământul și-a oprit un pic rotirea.
Deodată ai dorit să-ți fie soață

Sperând că și norocul se înhață.
O clipă te-ai pierdut puțin cu firea,
Vicleană voluptate e iubirea!

SONETUL UNUI MIRACOL

E-o flacăra, în noi, izbăvitoare
Chiar când afară ninge, viscolește
Și urma ta se îndumnezeiește,
Înmiresmând pământul până-n zare.

Mistuitorul rug se întetește,
Tăcut văzându-și de sacra lucrare,
Lărgindu-și potențele migratoare,
Pe jar, ne alintă, ne despăgânește.

Cu inimă pe inimă sângerând,
Un suflet pustiu în altu-nfloarește,
Două izvoare-mpreună susurând,

Nu știi care-i, de iubire, mai flămând.
Când dorul cu dorul se întâlnește,
Întregul Univers se resfințește.

SONETUL COPILĂRIEI

Copilărie, livadă-nflorită,
În lumea brobonită cu mistere
Trasând lumini și umbre efemere,
Să vezi eternitatea aurită,

Să crezi că tot ce-i viu nicicând nu pierde,
Că fericirea ta-i nețărmită,
Că veșnicia ți-a fost hărăzită
Și pentru tine curg râuri de miere.

Eterne dimineți reverberează
Multidimensiuni ca-ntr-o magie
Ce antonimiile orchestrează

Magnifică, unică ipostază.
Culori fosforescente, frenezie,
Tărâm de muzică și poezie.

SONETUL MĂRII

Al omenirii leagăn ne-a fost marea,
Ea ne-a-nvățat cum să pășim pe valuri
S-ajungem pe uscat prin noi portaluri
Și să scrutăm cu-nfiorare zarea,

Ca să descoperim alte limanuri,
Să ne săpăm prin granituri cărarea,
Blazon fiindu-ne pâinea cu sarea,
Plăcerea, hălăduirea prin lanuri.

Acum suntem cuprinși de nostalgie,
Dorul de origini nu se prescrie,
Ca un magnet ne atrage misterul

Nașterii pe care-a dictat-o cerul.
Ne fascinează marea, cum se știe,
Că ne este mamă și poezie.

SONETUL BUCURIEI DE A TRĂI

O nouă zi, o altă bucurie,
La orizont, un alt soare răsare,
Un sol al tinereții arzătoare,
Nemaîntâlnită briză adie.

Dulceața unor clipe trecătoare,
Ofertă fără de parcimonie,
Te înfășoară subtil, te îmbie
Un vis și-o continuă mirare.

Susură muzică nepământească,
Se-mbracă zarea-n colorată ie,
Trăiești un illud tempus pe sprânceană,

Pe-acorduri de harpă eoliană.
O poleită zare aurie
Îți spune că viața-i o simfonie.

SONETUL CLEPSIDREI

Mereu, clepsidra macină nebună,
Înghite clipe, zile, ani și veacuri,
Nu poți să o oprești, nu găsești leacuri,
Degeaba ții discursuri la tribună.

Începi s-o rușinezi? Te ții de fleacuri!
Faci în zadar, într-un pahar, furtună.
E tare, e viguroasă, că e jună,
Dotată-i cu infinite stomacuri.

Nu vezi, în juru-i, numai burdihane
Ce se multiplică pe nevăzute?
E cea mai monstruoasă dihanie,

Nu poți să-i faci de petrecanie
Și nimeni nu poate să te ajute.
E cea mai bestială dintre brute.

SONETUL UNEI COMORI

Pământul era un ghem de întuneric,
Ai sosit tu și s-a făcut lumină,
Pe cer a răsărit o lună plină,
Un colț de univers, un rai feeric.

Pustiul s-a prefăcut în grădină,
Muzica sferelor, în cânt homeric,
Sunet primordial, în vis himeric,
Armonie și magie divină.

O simfonie, văzduhul, inundă,
Îngerul de sus, pe-o scară, coboară,
Cu-o fee, te-aduce pe-aceeași undă

Și-n daruri ancestrale te scufundă.
Ai fost menită să-mi fii comoară
Și să îmi faci viața o primăvară.

Alina VOICU

„Poeta Alina Voicu își ia libertatea de a vorbi pe față, nu ca la teatru, firesc, nu cu mască, direct, nu ocolit, respectând canoanele pe care publicul să le recunoască și să li se acomodeze, repunând în circulație o epavă. A încremeni în vechile deprinderi, a sta pe loc e un semn de lășitate, cu atât mai condamnabilă cu cât se manifestă colectiv, îndreptățind nu minciuna dragostei, ci detașarea, despărțirea de grup. Dragostea e înțeleasă ca o pasiune strict cerebrală, imaginară, pur spiritual, nu mai puțin reală decât cea materială. Capriciul, capriciile, nu sunt văzute așadar nici de o adolescentă numai în aspectul lor de extravaganță, dar și ca porniri normale, benefice. Ca poetă, Alina Voicu promite.”

ALEXANDRU PIRU
IUNIE 1993

Așteptare în cântecul securii

Ne aflăm față în față, ochi în ochi,
Eu și călăul. Îl văd cum se apropie de mine,
Pășind încet, gârbovit de ani.
Încovoiat sub zdrențele care-i acoperă spina-
rea,
Rânjind de după buzele livide.
Dincolo, în carnea de la drum,
Zace celălalt cadavru. E tot al meu.
După ce-a ucis jumătate din mine,
M-a hăituit prin toată lumea,
Până m-a încolțit aici, în camera asta rece,
Cu cenușă pe jos, de unde nu mai am nicio
scăpare.
La ferestre urlă mișcarea. În ochii lui joacă
moartea.

Tot ea cântă și din secure,
Învolburând aerul de deasupra capului meu.
De la un timp, am devenit înțeleaptă.
Am inventat să mă supun.
Despuiată de gânduri, ascult cântecul securii
Cu genunchii strânși la piept
Și fruntea lipită de ei.
Aștept...

Amnezie

Oboseala acestui secol
Ne paralizează încheieturile minților,
Scârțâind gri în vacarm.
Vâslim unii printre alții
În bărci cu catarge vechi
De care-am agățat pânze și mai vechi.
Ne prefacem în zadar că le venerăm.

Oboseala ne întunecă trupurile.
Prin ochii înguști ai pielii,
Am uitat să savurăm mireasma florilor albastre.
Ne aruncăm unii în alții, hămesiți de lumina
pe care,

În grabă,
O înghițim înnebuniți,
Odată cu medicamentele Mai-Marilor.
Furnicarul a urcat repede în turn,
S-a avântat în înalt și acum,
Lipit de cer,
Obosește neamintindu-și drumul de întoarcere.

Vechituri internaționale

Sub ploaia de bani
Tresare orașul cu noi urlând
În pântecul său de monstru. Ne iubi canibal,
Scheleți noi în trupuri vechi.
Batem la uși închise demult. În aceleași trupuri
bătrâne,

Ne jucăm de-a scheleții
Politicieni internaționali.

Și din când în când, istoviți de atâta minciună
Ne întrebăm cât vor mai rezista
Toate aceste trupuri de pe vremuri.
Din viitor, încă nimeni.

Din viitor, se sufocă trecutul.
Tot noi: Muzeul.

Împotriva noastră

Au bătut clopotele toate. Fiara a amuțit.
Iată-mă împlânzită
Și atât de a ta.
Vezi? Mă mulez pe tine ca o umbră,
Dar nu-s iluzie, ci izvorul pe care l-ai țâșnit.

Nu-i ciudat? Mă iubești chiar și acum,
Când fiara și-a atins urletul.
Vin zorile. Plec atât de departe
Că nici tu nu mai știi dac-am respirat
Vreodată aerul plămânilor tăi.

Printre străini, fiara tușește,
Scuipă ardere, fum, sânge,
Iar eu, blânda ta amantă.
Sunt din nou isterica înlănțuită
Pe patul spitalului. Plângi?

Imoral

Decembrie. Gheață incendiată.
Flăcările trosnesc în țipete,
Există în dorințe. Deschid porțile și strig
„Libertate!”.

Răsar din cârpe și, albă,
Lucitoare toată, arzând.
Plonjez n ocean. Înot în ceață de lumânări
Și duhori de tămâie. Istovită, dar încă vie,
Ating pe firul anilor celălalt mal.

Ei vin. Mă închid. E o crimă să iubești zăpada
arzând. Sunt imorală.
Devin eu însămi zăpadă.
Sunt ninsoarea care vă iubește.

Țepi de mâini

În mine încolțesc țepii în sus. Fulger crengile
oamenilor.
- De ce o faci?
Plec grumazul. Promit că e ultima dată
Târziu, în întuneric, țepii iar răsar.
Târându-mă prin cariere mă ia valul de piatră.
Sunt beat. La trezie sunt ciung.
Cârpesc piciorul cu ață roșie. Durerea mă foar-
fecă.
Din ea răsare o inimă.
Zbier cudouă inimi în trup. Îngenunchez.
Promit sfințenie. Din prăpastie râd două mâini.

Sunt bestie. Într-un răsărit de zi.
Cățărat în copac, hrăneam timpul
Cu sânge. A venit o arătare:
- Urmează-mă!
M-a judecat.
- Vinovați sunt țepii crescuți în tine de mâini.
Dar pentru că nu le avem pe ele,
Te vom spânzura pe tine.

Am îmbrăcat vechea ascultare, întoarsă pe dos.
M-am supus hainei trimisă de mâini.

Tăcere în cor

Se tace.
Se rabdă cu zâmbetul scrijelit între buze.

Când îi văd pe străzi
Cu brațele pline de pachete
Și conuri de brad,
Orașul îmi pare un viu cimitir.
Dincolo de vacarm, tac. N-a mai rămas
Decât setea de sânge
În care se aruncă mânjiți din cap până-n pi-
cioare
De noroi.

Întotdeauna i-am condamnat că tac
În canibalitate. Ieri,
Privindu-mă în oglindă,
M-am cutremurat: am fost,
Sunt și voi fi

Cel mai laș dintre ei. Până
acum
N-am avut curaj să recunosc
sângeriul
Ce mi-a fost dat la naștere.
Acum, tac în cor cu ei.

Flămânzi de rotund

La frumusețea noastră
Au tresărit
Să ne distrugă.

De ieri,
Prea cântăm în tăcere,
Albi,
Lângă Dumnezeu.

Flămânzi de Spațiu
Am devenit Fruct,
Ființa
Care nu se limitează
La DA
Sau NU.

Cântând lângă Dumnezeu
Încercăm infinitul.

Îndemn la translimite

Plânsul se ninge
Sub buzele tale. Lasă
Azi plânsul
Să râdă la apus!

La mine nu mai există
Lacrimi!
De la o vreme
Mi-am atins disperarea.
Singură.

Vino! Nu vrei
Să știi
Ce-i dincolo de disperare?

Act de nelașitate

Azi voi sari
De la alt trapez
În același haos.

Permite-mi
Să-nvăț încă o data
Trăirea fără tine.

Oho,
Ce grozav e afară
Când și punctul
Nu se mai recunoaște punct.
Ieșirea din infern
E-o duminică.
Ea ne trebuie.
Ca trăirea
Fără tine.

Mai Dumnezeu decât el

Ieri, ochii mei
Au văzut
Chiar și norul
De dincolo de Dumnezeu.

Acolo eram noi
Dormind printre Drumuri
Invers,
Răspândind o dulce lumină
La care El
Se sorbea.

Însuși Domnul era lumina.
Doar o clipă dispare
Și noi devenim umbră,
Apoi, întuneric
Până la nimic,
Până la nimeni.

Fiecare rășărit
Este însăși iertarea.
Este lumina
Care ne repetă.

Autoînchisoare

În camera unde
Voi nu pătrundeți:
Eu.

Vă vreau aici,
Dar nu pot să vă vreau.
Vocea m-a trădat.
Auzul?
Nu mai e.

E camera
Pe care-o simt cu ochii.
Din care voi ieși
O dată
Spre a mai împrumuta
Un lacăt
De la voi,
Pentru voi,
Împotriva mea.
Eu nu sunt decât
Un pericol de lumină
Și fericire.

Altă punctuație

Părăsesc linia.
Vreau să exist
Lângă un punct.

Să tai
Toate aceste Brațe
Împletite
Fără suferință.
Fără Nu.

Vreau echilibrul
Unui singur punct
Din care
Să pot pleca.
Fără mine,
Punctul va exploda.

Luați-vă
Brațele!
Flămânziți-vă-n altcineva!

Ionuț ȚENE**Peisaj**

Lacrimi de sticlă zgârie
geamul ochiului, zgomotul
ascultă urechea
timpul dezbrăcat spală
marea
o scoică deschide inima
lui Venus
Și sarea strălucește
oglindea ideii de miere
- Statuie cu sâni de piatră
goi
În bătaia pensulelor
Căzătoare

Aiudule

Aiudule, Aiudule
Pământ cu miros de tămâie
Loc de cer țâșnind izvoare
Acolo nădejdea bea apă vie
Celulele sunt sfinte iconare

Aiudule, Aiudule
Pe ascuțite lezezi de durere
Se nasc peceteți de busuioc
Mucenici în vin pe altare
Frământă speranțe în cancioc

Aiudule, Aiudule
Brațele tale de Cruce rănită
Stau pironite în cuie de sânge
Moaște de mir din ură zdrobită
Spală icoana ce veșnic plânge

Aiudule, Aiudule
Oase frânte și visuri strivite
Scrâșnet din măsele de lacrimi
Navă eșuată-n speranțe robite
Râpa Robilor – stea de păresimi

Aiudule, Aiudule

Urlă haita în cadență de noduri
Singurătăți limpezesc tăcerea
Libertatea bea setea din gânduri
Iubirea zidește cu alge sfințirea

Aiudule, Aiudule
Suflarea divină adie depărtarea
Cu martiri ce trăiesc flăcările
Se-aprinde-n candelă iertarea
Răsăritul arde infiniturile

Dialog

Nu știu ceea ce știu
Nu știu ce nu știau
Nu știu de știu
Nu știu ce știau
Nu știu cum nu știu
Nu știu de știau

Întâlnire

Ne vom întoarce azi
în același cartier cu
blocuri
în formă de stea
Vom fi din nou puștii
de sub dealul dinspre vie
Vom copilări pe sub
pământul înflorit
Acele jocuri serioase și
eterne

Și noaptea suntem rug de
lumânări
Luminând calea de moroi
în drum spre aproape
Ne întorcem gânditori
din sumbrul senin
Și fostele iubiri au lacrimi
arse
de ceară și stele
pe mâinile transparente

Jurământ

La Târgoviște răsar zorii
Chindia străpunge norii
Feți-Frumoși din getic trunchi
Ridică neamul în genunchi

Ne-ndeamnă Țepeș din morminte
Depunem astăzi sfinte jurăminte
Chemați cu țara strălucirea
Un viitor ce-aprinde zarea

Frați români, Frați români
Avem Carpații în plămâni
Și-un singur Crez ca legământ
O Românie Mare pe pământ

Baladă valahă

Vin valahii – taină mare
Dinspre Tatra înspre mare
Pașii lor cioplesc Carpații
Cerul ce închină geții

Curge Doina în miorița
Fluierul le este vița
Clopotul răsună stâna
Stelele îmbracă lâna

Ciobănași din bezne albastre
Infinit șirag de astre
Prietenii cu Dumnezeu
Moșul lor e unic zeu

Din balade s-au născut
Și cu urșii au crescut
Sufletul le cheamă lupul
Învierea frânge trupul

Împinși de turci și tătari
De pecinegi și avari
Valahi pereni în transhumanță,
Statui de os cu doru-n straiță

1 Aprilie

Un bărbat orb trecea pe
strada mea
O tânără șchioapă mergea
împiedicând tristețea
Un cățel își scheuna în
tăcere piciorul rupt
Magnolia din curtea mea
înflorește
În acea primăvară
frumoasă și perfectă
Ce le vedea mirosind pe
toate

Etnogeneză

Copitele cerului scurmă stepa
Noaptea trage carul mare
Valahii beau doar vie apa
Mioarele înveșnesc un soare

După dealuri fierbe mustul
Libertatea de a fi român
Credința ne-a fost începutul
Și Sfinxul mereu stăpân

Limba are gust de strugure
Cuvântul vechi e dulce caș
Fluierul se rupe din pădure
Balada este inimii locaș

Bat clopotele cu amintiri
Glasul sângelui vorbește
De lupul din vechile ziduri
De setea care mântuiește

Din Pind, Carpați și Balaton
În transhumanță s-au născut
Și închinați peste Athon
Azi turme de stele s-au făcut

Pavel ȘUȘARĂ

◆ *Cultura europeană s-a manifestat ca un tot, uneori în pofida orientărilor religioase, care este logica terțului inclus ?*

■ În pofida faptului că o percepție individualizatoare a Europei și a culturii ei este o dovadă supremă de primitivism, de egoism, de europocentrism, de conștiință dominantă, de sexism, de rasism și de tot ce mai încapă în recipientul vinovățiilor pe care marxismul aseptice îl plimbă prin lume ca pe o plasă subtilă de prins fluturi otrăviți, cultura europeană este o realitate pe care nu o poate înăbuși nici măcar enormul ridicol al negării ei. Această cultură este una paradoxală, unică și multiplă în același timp, atât de complexă și de diversificată încât morfologia ei se schimbă istoric și geografic, în funcție de sinaxele dominante, până la limita unor structuri de sine stătătoare. Deși genul proxim este triada clasico-iudeo-creștină, diferențele specifice sunt atât de pregnante încât turistul grăbit și informat doar la mână a doua ar putea ușor să le califice drept idiomuri autonome, ușor îmblânzite pe la margini de efectele aculturației. Dacă lumea romană a difuzat pe o arie largă valorile grecești și propriile-i valori, unificând cultural, cel puțin la nivelul oficial și administrativ, întregul spațiu european, creștinismul a impus particularități remarcabile, deși fondul unificator a rămas același. Europa catolică, retorico-extatică, Europa ortodoxă, mistico-utopică și mai tânăra Europă protestantă, damnato-pragmatică, au generat tot atâtea variante de cultură spirituală, și nu numai, încât aceste particularități s-au transformat, nu o dată, în adevărate obstacole. Cu toate aceste diferențieri de detaliu, cultura europeană s-a manifestat ca un tot, chiar dacă centrele de iradiere au fost mereu diferite și chiar dacă vitezele de manifestare au fost, și ele, constant inegale.

◆ *Evoluția fiecărei religii a evoluat spiritual în funcție de zone...*

■ Altoite direct pe trunchiul clasicității și dezvoltate organic pe siturile clasicității, Vestul ca-

toxic și Nordul, ulterior protestant, au dezvoltat o cultură antropocentristă, individualizatoare, în care figurativul, tangibilul și substanțialitatea lumii sunt nu doar certe, ci și de la sine înțelese ca scopuri și ca ideal, în vreme ce Estul și, parțial, Sudul, așezate în spațiul ortodoxiei, s-au situat mult mai aproape de viziunea nonfigurativă, acorporală, nontangibilă și transcendentă, de filiație veterotestamentară. Așadar, clasicismul, iudaismul vechiului testament și varianta lui reformată în percepțiile creștine au creat atât unitatea, cât și diversitatea culturii europene. Polarizată în manifestare, dar coerentă în fundamente, ea a reușit să preia, să conserve și să dezvolte o atitudine unitară și, simultan, duală asupra lumii și, implicit, asupra spațiului social nemijlocit. Reușind să-și depășească, de multe ori dramatic și traumatizant, impasurile și nesiguranțele, Europa a oferit singurul cadru de evoluție multiplă, atât în zona cotidianului cât și în aceea a cunoașterii, a creației și a conștiinței de sine. Pe acest fundal, dar și sub impulsul tensiunilor sale intrinseci, s-au născut toate componentele modernității, de la cele etico-filosofice la cele socio-politice și până la cele artistico-simbolice, de toate genurile, inclusiv cele care conțin în nuce sau la vedere germele disoluției și al autofagocitării. Pe vehicolul

hispanic, englez, francez, nordic și slav cultura europeană a expandat la nivel global și a remodelat întreaga lume, absorbind, fără să-și modifice fundamentele, toate sugestiile din habitate culturale ale căror coduri nu au avut o putere de iradiere similară. Îmbogățită astfel, cultura europeană a devenit genul proxim al umanității înseși, nu numai prin aria de difuzare, ci și prin eficiența ei modelatoare și prin capacitatea de a încorpora aspirațiile și idealurile speciei înseși. Privită strict din punctul de vedere al expresiei simbolice și, în particular, al artei, înăuntrul unității ei fundamentale, cultura europeană a generat două tipuri mari de atitudine, în funcție de sursa inițială; Occidentul catolic a valorificat direct moștenirea clasicității, corporală, materialistă și descriptivă, iar Răsăritul ortodox a prelungit filonul iudaic, veterotestamentar, al nonfigurativismului, al gândirii abstracte și al interiorității cu vocația transcendenței. Dacă Renașterea este, pentru lumea europeană, o resurecție asumată a clasicității, iar impulsul acesteia vine din Occident, iconoclasmul isaurian și reflexul său tardiv, Dadaismul, sunt resurecția fondului oriental-iudaic, iar impulsul vine

din Orient sau, în ceea ce privește Dada, dinspre o conștiință răsăriteană difuză.

◆ *Cum ai rezuma, în câteva fraze, această descriere?*

■ Într-un rezumat sever, o circumscriere a culturii europene nu poate ignora coerența ei profundă, dar care se sprijină pe o dualitate, pe o polaritate complementară, derivată din concepția despre lume și din modul de a înțelege transcendența. Occidentul clasico-renascentist este antropocentric, organizează lumea în jurul substanței, a masei, iar exponentul său tipic este Isaac Newton, în vreme ce Răsăritul este teocentric, iar nucleul viziunii sale este combustia lăuntrică, energia, exponentul său indiscutabil fiind Albert Einstein. Paradigmele artistice ale acestei unități duale, dacă îi putem spune așa, simplificând sever, sunt, pentru Apus, Michelangelo, cu tot ce l-a precedat și i-a urmat, iar pentru Răsărit Constantin Brâncuși, alături de toți predecesorii, inclusiv protoistoria și hieratica bizantină și până la minimaliștii extremi sau la marile spectacole de sunet și de lumină.

Liliana POPA

Mihaela MIHAI

Risipiri

Pe cer nu mai sînt avioane.
Doar paseri năînge și oarbe,
care, de fericire că le e și lor liniște,
îpă a necîntare 'ncîntătoare
și a mare fericire
ca niște pacoste colorate,
nebune,
care mă apucă pe mine de cap
și mă aruncă-ntre stări de nestare,
în dragoste de nedragoste
și-n îmbrăîșări stupid de imagine.

Totu-i rotund,
și cald,
și plin de cîntec
ca o simfonie schizofrenică
întîmplată unui surdo-mut
discromat.
... atîta risipă!

Plecări

Eu știu să plec
așa cum nu știu să rămîn,
cu inocență, cu umblet orb,
cu tot cu vis nerod,
cu dragoste neîncepută,
cu bucurii neîntîmplate
și cu mîngîieri năluci,
cu dorurile sfîrșite rotund
și netrimise îie.
Știu să plec aprig,
zbuciumat
și rece.

Și mai știu să plec
de-a lungul și de-a latul ființei mele,
din fiece lacrimă,
din coastele răsfirate spre afară
ca după explozia

cu care Dumnezeu se roagă
iar la mine
să-mi fiu!
„Dar fie-îi odată!” zice,
și eu tot degeaba...

Da, eu știu să plec
așa cum nu știu să rămîn!
Ca o rugăciune
întîmplată invers,
de la EL, spre mine.

Declarație de ne iubire

Cîndva. Niciodată.
Pleci, ca să vii
mai tîrziu. E prea devreme, îmi zic.
Tu, prea aproape,
Eu, mereu mult prea departe.
Nu vreau aici, fără tine.
Nu știi aici, lîngă mine.

Despre lumi paralele
doar citisem.
Acum, le trăim
îmbrăîșăți oarecum.

Dacă

Dacă
dintr-o dată
aş avea aripi
n-aş şti
dacă să mă-nalţ
sau să cobor din cer.
Pământul mi-ar părea prea
departe.
cerul,
un infinit de leghe-n sus.
Aş sta atârnată la mijloc
aşteptînd.
O risipă de aripi aş fi.

Habar n-ai cum

n-ai habar tu ce de stele
au căzut haotic ieri,
cînd fugeai gonit de iele
să te-ascunzi, ca-n alte seri
cînd te căutam hulpavă
prin cearşafuri aurii
din împletituri de-agavă,
să-ţi sărut ochii mierii...

n-ai habar tu cîtă teamă
cobora-ncet dintre noi
şi nu mai băgam de seamă
că umblăm străini şi goi,
că se rătăcise zborul
ce ne făurea ETERNI

şi ne ruginise dorul
refăcut din lungi neierni.

n-ai habar tu rătăcirea
răstignită-n umăr sec!
n-ai habar că nemuirea
mă năştea tîrziu, să plec,
să mă duc între retine
reci ca vinul demisec
şi pustii ca tu, cu mine
şi nevii ca un necerc
de îmbrăţişări nescrise
ne-ntîmplate, nelumeşti
ce mi le dădeai în gara
-n care nu voiai să mă-ntâlneşti!

n-ai habar tu cît nesoare
ai lăsat cînd ai plecat
şi cum repedea ninsoare
m-a sortit un cal, plecat
în galop neşchiop, netrebnic
angoasat pe nouă vieţi
ce mi le-am trăit haotic
ca sărutul să-mi dezveţi
şi de zbor, de stele mute
şi de aripi nevăzute...

n-ai habar, cum n-am eu sute
de chitări nelegiuite
ca să-ţi cînt înmugurite
răsărituri îngheţate...
n-ai habar, cum n-am eu parte!

Cornel PĂUNESCU

Note de călătorie – Ghana

Întâlnirile anuale ale FIG au loc de fiecare dată într-o țară pentru care votează Adunarea Generală. De obicei, concurează cel puțin două țări, uneori chiar trei. Din câte îmi amintesc s-a votat în anul 2017 la Helsinki, în Finlanda. Sufletul întrecerii a fost Kwame, liderul echipei din Ghana. A concurat cu Polonia. Eu îl cunoscusem pe Kwame la școala de vară din Italia, la care am participat amândoi și ne-am împrietenit rapid. Colegul meu de la Asociația Patronală înclina să voteze Polonia, dar doamna reprezentantă, afirmând în discursul de susținere că ei nu sunt în Europa de Est și nu pot fi comparați cu așa ceva, și-a schimbat brusc opțiunea. Am mai vorbit și eu cu câțiva colegi din alte țări și Ghana a câștigat.

Kwame a fost de vreo cinci ori în România, numai anul trecut de două ori: la Oradea și la Brașov. A fost oaspetele meu. O dată a venit cu soția. I-a plăcut și eișara noastră.

Între 18 și 24 mai, 2024, la Accra este adunarea generală FIG. M-am înscris încă din ianuarie. Soția mea nu s-a înscris, starea de sănătate nu îi permite o călătorie atât de lungă. Kwame m-a sunat să îmi spună că vrea să fiu oaspetele lui pentru o săptămână. Am optat pentru perioada de după adunare. Am rezervat bilet de avion și cazare. Am căutat pe internet să văd cum rezolv cu viza. Ambasada pentru Europa de Est este la Praga. La jumătatea lui februarie am apelat la o firmă care pentru un comision, promitea să se ocupe de obținerea vizei. Am fost la ei, am completat formularele și am lăsat pașaportul. După două săptămâni m-au anunțat că s-a schimbat modul de obținere a vizei, trebuie mers la consulatul din București. Am recuperat documentele și am mers la consulat. Trebuia să completez o cerere online. După câteva încercări, nu am reușit să obțin viza. Am sunat la Praga și m-au

sfătuit să trimit documentele. A trebuit, totuși, să completez chestionarul online și după două luni am obținut viza. Vaccinul de febră galbenă, obligatoriu, l-am făcut acum doi ani la plecarea în Brazilia. Acum m-am programat la Victor Babeș pentru a primi indicații despre bolile tropicale. Am fost programat peste o lună. Doamna doctor mi-a mai făcut două vaccinuri (unul pentru meningită și unul nu știu pentru ce) și mi-a dat pastile pentru malarie. Am avut noroc, de obicei nu se găsesc în România, sunt comandate în străinătate.

Am plecat vineri, 17 mai cu un avion la Istanbul și de acolo spre Accra. În aeroport m-am întâlnit cu colegii din Italia cu care am o relație specială și am mai bârfit un pic. A urmat un zbor de 7 ore. Din fericire, Turkish Airlines are un ecran pentru fiecare pasager. Poți urmări filme, jocuri, muzică sau zborul în timp real. Am ales două filme și a fost suficient.

În aeroportul din Accra era instalată o măsuță la care o doamnă înregistra participanții la conferință. Pe mine mă aștepta un coleg de-al lui Kwame care m-a preluat și m-a dus la hotel Palm Beach, chiar pe malul oceanului. Afară, căldura te izbește din plin. Plus umiditatea...Pe drumul

către hotel am zărit puțin orașul. Un stadion, o unitate militară și tot felul de mici magazine care mărgineau șoseaua, vânzători ambulanți care își vindeau produsele printre mașini. Noaptea se lasă rapid în zonele ecuatoriale. Îmi amintesc de Venezuela.

dere la ocean care nu este foarte departe, poate 200 de metri. Se aude vuietul mării, relaxant. Dimineața, în drum spre micul dejun, am văzut un înotător în piscină. Va să zică interdicția este de formă! E bine de reținut. Urmă un mic dejun bine asortat. Am cerut lapte cu cacao, în ideea

Hotelul are un corp principal foarte mare și căsuțe cu formă rotundă, fiecare cu nouă camere. Am fost cazat la una dintre acele căsuțe. Se intră într-un hol rotund, înalt, iar camerele sunt sub formă de evantai. Modeste, deși ar trebui să fie de cinci stele. La noi ar primi maxim trei stele. Au o piscină exterioară superbă, dar recepționera îmi spune că programul este de la ora zece la optsprezece. Păcat, cum micul dejun începe la 6.30, m-aș fi bălăcit de la cinci la șase. Diferența de fus orar îmi spune cuvântul, așa că m-am culcat. Pentru a doua zi, sâmbătă, sunt înscris la o excursie la Shai Hills Game Reserve. Este de fapt o rezervație naturală unde trăiesc în libertate animale specifice zonei. Camera are ve-

că ei sunt al doilea mare producător de cacao din lume. Mi-au adus lapte, dar cu cacao de la Nestle. Le-am atras atenția că doresc cacao locală, nu de import. Șeful restaurantului și-a cerut scuze și a spus că a doua zi vor fi pregătiți.

Am plecat cu două autocare. Din fericire, erau și colegii din Finlanda, doi tineri foarte simpatici pe care îi cunoșteam bine. Am stat alături și am comentat traseul. În total, 18 excursioniști, din toate colțurile lumii: Australia, Olanda, Uruguay, Germania. Mulți dintre cei pe care îi știam deja. Drumul nu este foarte lung, vreo 60 de kilometri. Ghidul, foarte amabil ne-a vorbit despre Ghana: istorie, relief, bogății, politică. Un trafic infernal în oraș. Șoseaua cu patru benzi prelua greu mul-

țimea de mașini destul de vechi, ruginite. O mulțime de microbuze, pline ochi cu pasageri și cu bagaje, trec una după alta și adună clienți. Bagajele, de cele mai multe ori depășesc capacitatea mașinii, așa că ajung deasupra sau se revarsă pe ușile din spate care nu se mai închid normal ci se

zin. O persoană sau mai multe vând ceva. Orice. Pot fi mărunțișuri locale, dar mai ales mâncare. Arahide, ouă, pește prăjit sau uscat, gogoși, fructe, pâine, gari, planting, etc. Traficul este blocat și se merge bară la bară. Printre mașini se plimbă femei, dar și bărbați, cu marfa

bombează, legate cu sfoară. În interior, cei mai mulți pasageri strâng la piept un alt bagaj cum ar fi cartoane de ouă, o găină, un pachet voluminos sau vreo ciudățenie.

Ghidul ne informează că șoseaua pe care mergem este o autostradă construită prin 1961 la inițiativa primului președinte. Este, de fapt, o șosea normală, cu două benzi pe sens, prost întreținută. Se merge însă cu viteză și destul de bine. Am ieșit repede pe un alt drum și peisajul s-a schimbat. Șoseaua are de o parte și de alta trotuar betonat sau pământ. Pe laterale, se înșiră una după alta câte o construcție bizară. Încropită de obicei din lemn, ca un fel de încăpere sau polată, adăpostește un mic maga-

purtată pe cap: apă rece, arahide, banane prăjite, ouă, gogoși, ștergătoare de parbriz, cabluri de încărcat telefoane mobile, prosoape, perdele, fețe de masă, gari, planting. Aceștia sunt mici comercianți. Se văd multe vulcanizări semnalizate cu un morman de cauciucuri. Îmi amintesc de anii 90 la noi, când aveam așa ceva. Pe marginea drumului barăci cu biciclete vechi recondiționate, capre, vaci... Totul într-o deplină armonie. Nimeni nu se formalizează, este normalul lor. Uneori, asfaltul dispare și mașina ne hurducă. La unele intersecții nu numai că asfaltul dispare, dar au apărut ade-vărate cratere din cauza traficului. Șoferul face manevre disperate să nu dispară de pe șosea

și reușește să se redrezeze. Așa am ajuns după trei ore la Shai Hills Game Reserve, 60 de kilometri de locul cazării noastre.

Aici am coborât la intrarea în rezervație de unde ne-a preluat alt ghid. Am urcat câteva stânci, ajutându-ne de frânghii și am admirat savana. Multe antilope, zebre și babuini. Struții sunt împrejmuiți cu gard. Înțeleg că mai lovesc cu ciocul. La tot pasul, roiuri de fluturi care de care mai colorați. Babuinii cerșesc mâncare pe marginea drumului, ca și urșii pe Transfăgărașean, dar nu sunt atât de periculoși. Se află și în locul de plecare spre savană. Cei de la pază întind o bucată de pâine și babuinul o prinde rapid, privind în juru-i să nu vină un concurent. Bineînțeles că masculul dominant nu are rival. Doar privește urât și ceilalți se retrag umili. Câteva femele cu puii în spate sau agățați de burtă încearcă să prindă ceva, dar masculii nu le lasă.

Muzeul adăpostește cranii de elefant, de antilope, blănuri ale diferitelor animale, oase. Are și o panoplie cu fluturi. De la un bar colegii au

cumpărat bere iar eu banane prăjite, numite, cred, planting.

Ne-am întors la hotel, deși trebuia să stăm până târziu. Îmi era foame. Am ieșit pe strada întoarcerii noastre de la savană pentru a căuta ceva de mâncare. Canalizarea de pe marginea trotuarului se scurgea printr-o casetă de beton. Plăcile lipseau în multe locuri. Mi-a mutat nasul, dar am continuat să merg. După aproape doi kilometri m-am întors, dar pe trotuarul celălalt. Aici plăcile nu lipseau, mirosul era suportabil. Până la urmă am mâncat la restaurantul hotelului și, cum se întunecă devreme, am mers în cameră și m-am culcat.

Căldura de 33 de grade ziua și 26-28 noaptea este greu de suportat. Aerul condiționat funcționează, dar nu îl suport.

M-am trezit la ora 5 de dimineață și m-am dus direct la piscină. Întineric. Apa era plăcută, la o temperatură acceptabilă. O oră m-am delectat, apoi am făcut un duș și am mers la micul dejun.

Șeful de sală a trimis un chelner cu lapte fierbinte și cacao de-a lor. A ieșit o băutură delicioasă.

Până vineri am fost ocupat cu conferința. Mâncare pe alege, locală și europeană. Colegii din Croația și Belgia au trecut la meniul cu orez simplu, după două zile. Eu am evitat mâncarea pe care nu o știam. Am încercat să evit căldura, rămânând prin săli. Dimineața, piscina m-a relaxat și răcorit, de fiecare dată.

Vineri de dimineață Kwame a trimis o mașină să mă ducă la Cape Coast, prima lor capitală unde există un fort de unde erau preluați sclavii pentru a fi vânduți pe continentul American. Am pornit, de data aceasta spre vest, pe malul oceanului. Am văzut orașul mai bine. Am poposit și la un Mall să cumpăr fructe. Am fost curios să văd produsele locale, dar nu prea aveau ce să îmi arate. Majoritatea proveneau din import. Orașul este uriaș, în cea mai mare parte, cu clădiri fără multe etaje. Traficul intens. După câțiva

kilometri de la plecare ne-am blocat. Se lucrează la o viitoare autostradă care să lege Accra de Cape Coast. O adevărată nebunie. Lucrările nu sunt semnalizate. Șantierul este lipit de șoseaua existentă, fără protecție între ele. Ca să evite blocajele, o parte dintre participanții la trafic o iau prin șantier, apoi încearcă să reintre în coloană, blocându-i și pe cei de pe sensul opus. Praful este omniprezent, îl simți până în plămâni. Ca și cum șantierul nu există, pe marginea drumului același comerț în baracă sau la purtător. Șoferul care mă conduce cumpără două sticle de apă îmbuteliată de la o femeie cu ligheanul pe cap, în care ține marfa. Îi întinde o bancnotă cu valoare mai mare. Ea merge paralel cu mașina, întinde sticlele și caută să dea restul. Totul în ritmul traficului. Foarte mulți au o mașină deschisă cu trei roți. În față este descope-rită, spatele este din metal, ca o remorcă și se pot transporta materiale. Nu vă puteți închipui ce poate transporta! Orice obiect oricât de

mare, oameni, animale, etc.

Peste tot se ițesc capre de dimensiuni mici. Înțeleg că nu dau lapte, sunt crescute doar pentru carne. Sunt libere, au verdeață peste tot. Seara se strâng la stăpân, dimineața o iau din loc după hrană. Trec strada printre mașini fără nici o teamă.

Ajungem târziu la Cape Coast. Cumpăr bilet și intru. O femeie mă conduce repede la un grup deja format. Ghidul nu începuse să explice, m-am bucurat. A început cu locul de campare al bărbaților. Se ajunge pe un gang, la subsol care, de fapt, e un beci placat cu cărămidă. Acoperiș curbat, trei ferestruici pe un perete. O suprafață sub cincizeci de metri pătrați pe care încercau să se așeze sute de oameni, viitorii sclavi. Între perete și podea, de-a lungul încăperii, era lăsat un șanțuleț. La fel pe mijloc. Panta încăperii ducea, de la peretele cu ferestruici, la ușă. De acolo șanțulețele se uneau într-un șanț mai mare, traversa gangul de la intrare, apoi trecea către o încăpere

din care se deschidea un tunel. Acum este zidită intrarea în infern. Prin acest tunel se prelungea șanțul de scurgere pe unde erau duși sclavii către vasele ce așteptau ancorate pe mare. Acele șanțulețe erau folosite pe post de toaletă. Urina și fecalele se scurgeau spre tunel, pe laturi și pe mijloc, deversându-se în mare. Greu de înțeles cum puteau rezista oamenii în asemenea condiții. Mâncarea era aruncată acolo, peste ei. Lumină nu aveau. Doar cele trei ferestruici care nu lăsau mare lucru să pătrundă. Noi eram în plină zi și era întuneric. Cei bolnavi erau duși într-o încăpăre de vreo șase metri pătrați, anexă a camerei din care pornea tunelul, denumită infirmerie. Fără nicio sursă de lumină. Acolo erau lăsați, fără apă și mâncare, până mureau. Cei recalcitranți, care se băteau sau creau probleme, erau duși într-o cameră denumită închisoare. O încăpăre ceva mai mare decât infirmeria, dar mai sinistă. Era evident că, atât infirmeria cât și închisoarea, erau doar o formă de a ucide.

În curte există o fereastră prin care se vede tunelul. De aici se supraveghea trecerea sclavilor către îmbarcare.

Am vizitat în continuare sălile de sus, unde comandantul fortului și funcționăria trăia. Am văzut modul în care se comunica cu cei de la bastion și de pe mare.

Am mers și în zona destinată femeilor. Un beci la fel de sinistru ca și cel al bărbaților. Mâncarea era aruncată printr-o ferestruică minusculă. Probabil era bătaie când, o dată pe zi, ajungea apa și mâncarea la ele. Unele erau însărcinate, altele bolnave, dar nu conta. Claie peste grămadă, într-o mizerie cruntă. Cele mai frumoase erau alese pentru distracția marinarilor, a soldaților și a funcționarilor. Femeile erau prețuite și pentru faptul că nașteau. În acest mod sporeau numărul sclavilor. Ghidul spune că, pentru a-și manifesta disprețul, de multe ori obligau femeile să se culce cu propriii lor băieți pentru a rămâne însărcinate și să nască în sclavie. Chiar și ei glu-

meu când se culcau cu ele că vor crește astfel numărul de sclavi.

O mare parte din cei prinși și aduși în fort nu rezistau nici până la plecarea vaporului. Unii se sinucideau. O altă mare parte mureau pe drum din cauza aceluiași condiții mizerabile. Doar o foarte mică parte rezistau și ajungeau pe piața de sclavi. Traumatizați, îndobitociți, nu înțelegeau ce li s-a întâmplat. De altfel, afro-americanii nu își pot stabili rădăcinile. Nu știu din ce parte a Africii provin, cine le sunt strămoșii.

Ghidul a făcut un apel la naționalismul compatrioților săi. Se plângea de faptul că, la școală, copiii învață în limba engleză și nu în limba maternă. În acest fel, rădăcinile se pierd. În plus, mulți nu înțeleg de la început toate noțiunile, acasă vorbesc limba maternă, așa că renunță.

Am fost foarte impresionat de această vizită. Acum un an și jumătate am vizitat Auschwitz. Am crezut că orori mai mari decât acolo nu se pot vedea, că mintea omenească nu putea scorni alte chinuri pentru semenii lor. Dar am constatat că m-am înșelat. Sper totuși să nu mai văd sau să aud alte moduri de a-i trata unii oamenii pe alți oameni. Toată Europa a recunoscut că, într-un fel sau altul, a participat la genocidul evreiesc. Nu am auzit nicio țară care a practicat comerțul cu sclavi să-și ceară scuze public pentru ororile de neînchipuit prin care a trecut poporul african. Nu vă sfătuiesc să vizitați fortul de la Cape Coast. Este o rușine pentru rasa umană.

Am plecat spre locuința prietenului meu cu o scurtă escală la Elmina. Am părăsit șoseaua și am intrat pe un drum lateral de pământ. Des-

tul de bun, de culoare roșie, mărginit de verdeață. De aici am trecut pe un alt drum, foarte îngust, tot de pământ, dar albicios. Am ajuns la destinație. O poartă masivă de fier ni s-a deschis și am pătruns într-o curte spațioasă, plină cu flori și copaci, majoritatea arbori de cocos. Prietenul meu ne aștepta. Ne-am îmbrățișat, nu ne văzusem de câteva luni bune. Am pășit pe o alee care mi-a amintit de aleea de la Casa Ceaușescu din decembrie 89. Locuința cochetă, doar parter. Mobila, toată din lemn masiv, simplă. În camera de primire se afla o mulțime de obiecte specifice locului, lucrate tot din lemn: elefanți, tigri, busturi de statui și trei statuete reprezentând băștinași la vânătoare. Foarte bine realizate.

Am schimbat impresii și apoi am plecat spre hotelul unde eram cazat, Coconut Grove Resort. Am revenit la Elmina și Kwame mi-a spus că denumirea au dat-o portughezii atunci când au descoperit că zona este plină de aur și au deschis o mină de extracție. Tot aici se află un alt fort unde erau aduși și închiși viitorii sclavi. Hotelul, de fapt complexul m-a uimit. O suprafață mai mare de trei hectare, pe malul oceanului, având căsuțele vopsite în alb, îngrijite, piscină (mai mică decât cele de la noi), și fântână arteziană. O mulțime de arbori de cocos. Căsuța în care am poposit avea un culoar, iar ambele părți, simetric, câte o cameră cu baie. Bine întreținută, curată. Am intrat la duș, apoi am mers la restaurant unde mă aștepta Kwame cu soția și cu un coleg, Gustav. Foișorul, la câțiva metri de plajă, răcoarea ușoară, făceau atmosfera foarte plăcută. Am ales creveți cu sos. Foarte picant. Am mâncat cu poftă. La prânz nu îmbucasem nimic, foamea îmi dădea ghes. Apa la îndemână. La final, au adus un fel de sticksuri foarte scurte, dulci, din nucă de cocos. Am diminuat din gustul picant al creveților. Am dormit neîntors.

Sâmbătă a început să plouă, dar după ce am înotat o oră în piscină. Micul dejun cam sărăcuț. Pâine, gem, unt, hrișcă, brânză topită (veche, cu aspect urât). Am luat omletă, lapte și cacao. Pe malul mării, ascultam valurile zbuciumate. Prietenul meu m-a însoțit la Universitatea Cape Coast, la un profesor. Am făcut un schimb de impresii legat de lumea academică și politică. Am constatat că peste tot e la fel. Am făcut un tur de oraș, apoi am revenit la locuința prietenului. Și-a luat soția și am plecat la hotel. De data aceasta am luat fasole cu planting (o rudă geamănă a bananei) pe post de cartofi prăjiți. Alături, un bol cu gari măcinat.

Gari este o rădăcină groasă, lunguiată, folosită probabil la orice mâncare locală. Foarte iute, de culoare albă. Am pus puțin praf peste fasole. O greșală fatală. Fasolea oricum era picantă, dar adăugându-i praf de gari a devenit cocktail Molo-tov. Am mâncat, era masa de prânz și de seară. Gâtul, stomacul, urlau de iuțeală, dar foamea mă îndemna să mai iau o lingură.

Duminică se anunța timp frumos. La ora 5,30 am înotat în piscină, apoi am trecut la micul dejun. Am ales brânza topită, deși nu îmi inspira încredere, dar îmi amintea de țară. În așteptarea lui Kwame și a lui Gustav am stat pe terasă cu laptopul să mai rezolv unele probleme. Destul de greu cu internetul, dar am reușit până la urmă.

M-au condus pe digul de lângă resort. Oceanul zburcumat de o parte, țărmul roșiatic pe cealaltă parte. Te învăluie nemărginirea zării, verdele apei, valurile spărgându-se de pietrele digului. Un hotel mai mic, se afla la câteva sute de metri de al nostru. Am intrat să-l vizităm fugitiv. Plaja este prielnică și nisipul fin, dar valurile uriașe sperie înotătorii. Nu am văzut niciun curajos la Accra și nici aici, să încerce să spintece marea.

Prietenul meu vrea să-i vizitez ferma. Am ajuns pe drumuri de pământ, undeva în pădurea de cocotieri. Are peste 80 de hectare și doi angajați care stau aici permanent, într-o baracă. Au câteva găini, câțiva lămâi, mango, papaya. Activitatea principală este comerțul cu nucile de cocos. Am primit fiecare câte o nucă plină cu suc proaspăt. Cei doi angajați culeg nucile și la fiecare două săptămâni vine o mașină care le preia pentru o fabrică sau un exportator. Multe șopârle și țânțari. Pastilele de malarie le iau zilnic, așa că nu îmi fac griji. Gustav culege papaya din

copac. Gustul nu se compară cu cel al fructelor de la noi din supermarket. Este grozav.

Următorul popas l-am făcut tot pe malul oceanului, pe un teren de aproximativ un hectar, tot proprietatea lui. Trei foișoare se aflau pe malul mării. Ne așezăm pe bănci, cu fața la ocean și stăm aproape o oră fără să ne spunem nimic, ascultând tânguiera și zburcumatul apei. Kwame spune că o parte din mal a fost mâncat de apă. Nu știe dacă soția va fi de acord să construiască ceva aici. Eu îl încurajez, este un loc ideal. Terenul fiind în pantă ușoară poate construi mai sus. Nu se știe când se înfurie dragonul și inundă zona mai joasă.

La finalul zilei am mers acasă la prietenul meu. Soția pregătise ceva de mâncare. A mai sosit un oaspete, profesor de la Universitatea Cape Coast. Cu legături didactice în Statele Unite. Aștepta un grup de studenți de acolo, la schimb cu un grup din Ghana. O seară liniștită. Am vorbit mult despre meseria noastră, despre

situația din Ghana unde anul acesta vor fi alegeri. Le-am povestit câte ceva de la noi, doar avem o grămadă de alegeri anul acesta. Am mâncat pește foarte bine preparat și nepicant. Un respiro pentru stomacul meu greu încercat.

Luni am plecat spre vest. Ținta era litoralul până la granița cu Coasta de Fildeș. Drumul foarte bun în unele zone, dar întreruperile fără asfalt, uneori de kilometri, cu gropi, era chinuitor și pentru noi și pentru mașină. Uneori, oceanul era foarte aproape, alteori dispărea în spatele vegetației sau al unui mic deal. În localități, obișnuitele barăci cu tot felul de produse de vânzare, cu femei și bărbați purtându-și marfa pe cap. Considerate piețe, oamenii încearcă să comercializeze orice.

Îmi plac școlile lor și elevii. Clădirile sunt cam la fel, parter, curte mare, săli de clasă mici, aerisite. Toți au uniforme, în general galben cu albastru, dar pot fi și diferite de la un sat la altul. Relaxați, se joacă, aleargă. La una dintre opri,

pe margine o fetiță făcea cercuri cu talpa în nisip spre mirarea fratelui mai mic căruia nu-i ieșea. Câțiva băieți se jucau cu cerul. Incredibil pentru anul în care trăim. Nu au telefon mobil, probabil din cauza sărăciei, dar pentru ei este minunat. Se pot juca unii cu alții.

Am oprit la vărsarea unui râu în ocean. De un galben deschis, colorează marea pe o suprafață imensă. Mi se spune că galbenul provine de la minele ilegale de aur pe care le deschid căutătorii mai mult sau mai puțin profesioniști. După un timp, un alt râu, la fel de aurit, ne taie calea. Ce păcat de bogățiile jefuite în acest mod! Corupția de la ei permite asemenea improvizații și exploatarea ilegală, contaminând mediul.

Am ajuns la Societatea Națională de exploatare a Gazelor. Este înființată doar de 11 ani. Au două platforme în larg și vor să mai deschidă încă două. Topograful lor, Gameli, vine cu noi să ne explice despre ce este vorba. Ne arată șantierul în care vor fi construite locuințe pentru angajați

un alt șantier unde va fi spitalul propriu al Societății de Gaz. Sunt norocoși angajații, vor avea condiții ideale de lucru și de viață.

zeamă de porumb și nu are nicio legătură cu mămăliga noastră. Prietenii mei rup bucățele din gălușcă direct în bol, cu degetele, înmoaie în sos,

Am poposit la Maaha Beach Resort, un complex turistic de vreo 6 hectare. Două mașinuțe ca la terenul de golf te duc prin complex să nu cari bagajele. Aici sunt multe căsuțe din lemn, foarte frumoase și bine întreținute. Au și două piscine. Camera cu vedere spre ocean, se află la 10 metri de țărm. Din pat văd valurile alergând furioase spre mal și aud zgomotul spargerii lor neconținut. Impresionant...

Am ajuns la cină, de fapt pentru mine este prânzul. Kwame mi-a recomandat specialitatea țării, fofo. Chelnerul a adus trei porții. Într-un castron plin cu zeamă colorată se scaldă o gălușcă albă și carne. Carnea poate fi de pește (frecvent), pui, mînzat sau din toate câte puțin. Mi nu mi-a adus gălușcă, am primit un guguloi galben, fierbinte, în plastic. Prietenul meu spune că este mămăligă. De fapt este o fiertură din

cu un strop de carne și îmbucă. Eu prefer să iau cu furculița bucățele din așa zisa mămăligă, înmoi în zeamă și mănânc. Prima senzație este destul de grețoasă, dar ușor – ușor mă obișnuiesc. Este foarte picantă la gust, dar nu mai contează. Îmi este foame. Reușesc să mănânc aproape tot. Gura mi-a luat foc, stomacul urlă de durere.

În cameră, oceanul se aude puternic, dar liniștitor. Dușul de seară mă relaxează. Stomacul s-a mai calmat. Adorm visând corăbii pe mare. Am crezut că valurile mă vor deranja, dar nu a fost așa, am dormit buștean.

A doua zi, marți, la ora șase sar în piscină și apoi merg la micul dejun. Mult mai bogat și mai bun decât la resortul anterior. Am plecat toți trei spre granița cu Coasta de Fildeş. Undeva, drumul asfaltat a fost înlocuit de pământ frământat și cu

gropi. Ne zgâlțâim de-a dreapta și de-a stânga, mai lovim tavanul mașinii, dar traseul merită. Ne oprim la o piață de pe drum să luăm fructe. Aceeași atmosferă, aceleași obiceiuri. Un atelier de construit bărci ne atrage atenția. Înțeleg că prețul lor este foarte piperat. Pe drum, doi copaci cu flori roșii, deosebite, mă îndeamnă să le fac o poză. Nu vedem așa ceva la noi.

Am ajuns la graniță. Funcționarii ne lasă să trecem frontiera spre un ponton. Am vrut să le dau pașaportul, dar au dat din mână negativ. Prietenii mei le explicaseră că vrem doar să admirăm golful.

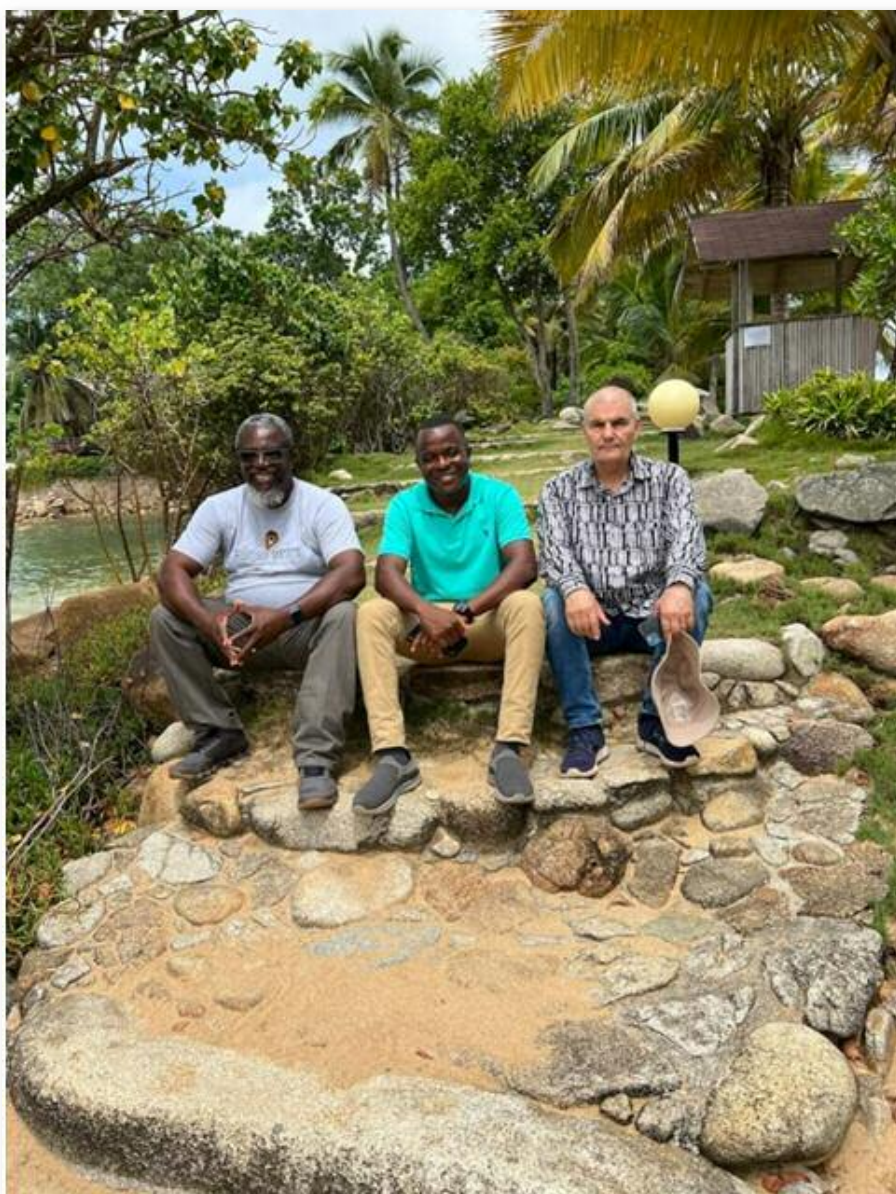
La întoarcere, Gameli a vrut să vizităm un resort mai deosebit, numit Lou Moon. Drumul de

pământ rupt în multe locuri nu permite decât accesul cu mașini 4 x 4, înalte. Prețul unei camere este prohibit. În lei românești ajunge la peste 3000 pentru o noapte. Este un mic golf, minunat. Aici se poate face baie. Plaja lată cu nisip fin, te îmbie. Oceanul își pierde tăria până la țărm. Este singurul loc liniștit de până acum. În rest, apa se zbuciumă și nu am văzut niciun înotător care intră să înfrunte valurile. Complexul are și o peninsulă care, la flux, devine insulă. Are o cabană rustică în mijloc. Am făcut un tur al golfului cu o șalupă de mici dimensiuni. În larg, două bărci la pescuit: tată și fiu. Cel mic, un adolescent de vreo 15 ani, se descurca bine cu valurile. Am făcut poze, am filmat în decorul

de basm. Dar orice are un sfârșit și a trebuit să plecăm. Pe același drum de pământ, nisipos, roșiatic, brăzdat de fâgașe.

Am ajuns la hotel când se întuneca, având în vedere că după ora 6.30 vine noaptea. Am mâncat fasole, în ideea că este mai puțin picantă, dar m-am înșelat. Nu a fost ca mâncarea din seara precedentă, dar tot am luat foc. Pe la miezul nopții am simțit brusc nevoia să merg la toaletă. Stomacul meu greu încercat nu a mai rezistat. Toată noaptea am bolit, am ațipit, și am dormit, în etape.

Miercuri de dimineață am înotat din nou în piscină. O relaxare binevenită. Micul dejun și apoi îmbarcarea. Ne întoarcem la Coconut Grove Resort pe același drum. La una din piețe am oprit. De mult ochisem porumb copt și am decis să mănânc unul. Boabele cam tari, probabil era cules târziu, când sucul dispare. Totuși, era bun, copt pe jar. M-am simțit ca în co-

pilărie când ieșeam cu gașca și coceam porumb și bureți în pădure.

Seara a venit și soția lui Kwame pentru a ne lua rămas bun. Am mâncat un pește proaspăt. Cu toate îndemnurile de a pune praf alb peste, nu am mai avut curaj. Ajuns în cameră am încercat să adorm și am reușit. Stomacul și intestinele, golite noaptea trecută, binecuvântau prudența mea.

Joi de dimineață am lucrat ceva, așteptându-l pe Kwame. Mergeam spre Accra. Mâine spre seară am zborul spre Istambul. În mașină avea, pe bancheta din spate, una dintre statuetele băștinașilor.

– Este pentru tine, să o duci în România. Ai voie două bagaje de 23 de kilograme fiecare. Tu ai doar unul, așa că este loc și nu se depășește greutatea impusă.

Am rămas încântat. Mă impresionaseră de la prima vedere. Să văd cum mă descurc cu bagajul!

Drumul paralel cu șantierul viitoarei autos-

trăzi ne-a umplut de praf și de nervi de la viteza melcului turbat. Am ajuns, totuși, după prânz. Am adăstat la Coconut Grove pe strada John Casavubu. Are piscină, deci mă pot bucura de scaldă și în ultima zi. Am ieșit la plimbare prin oraș. Centrul arată mult mai bine decât împrejurimile de la Palm Beach Hotel. Clădiri impozante, cu mai multe etaje.

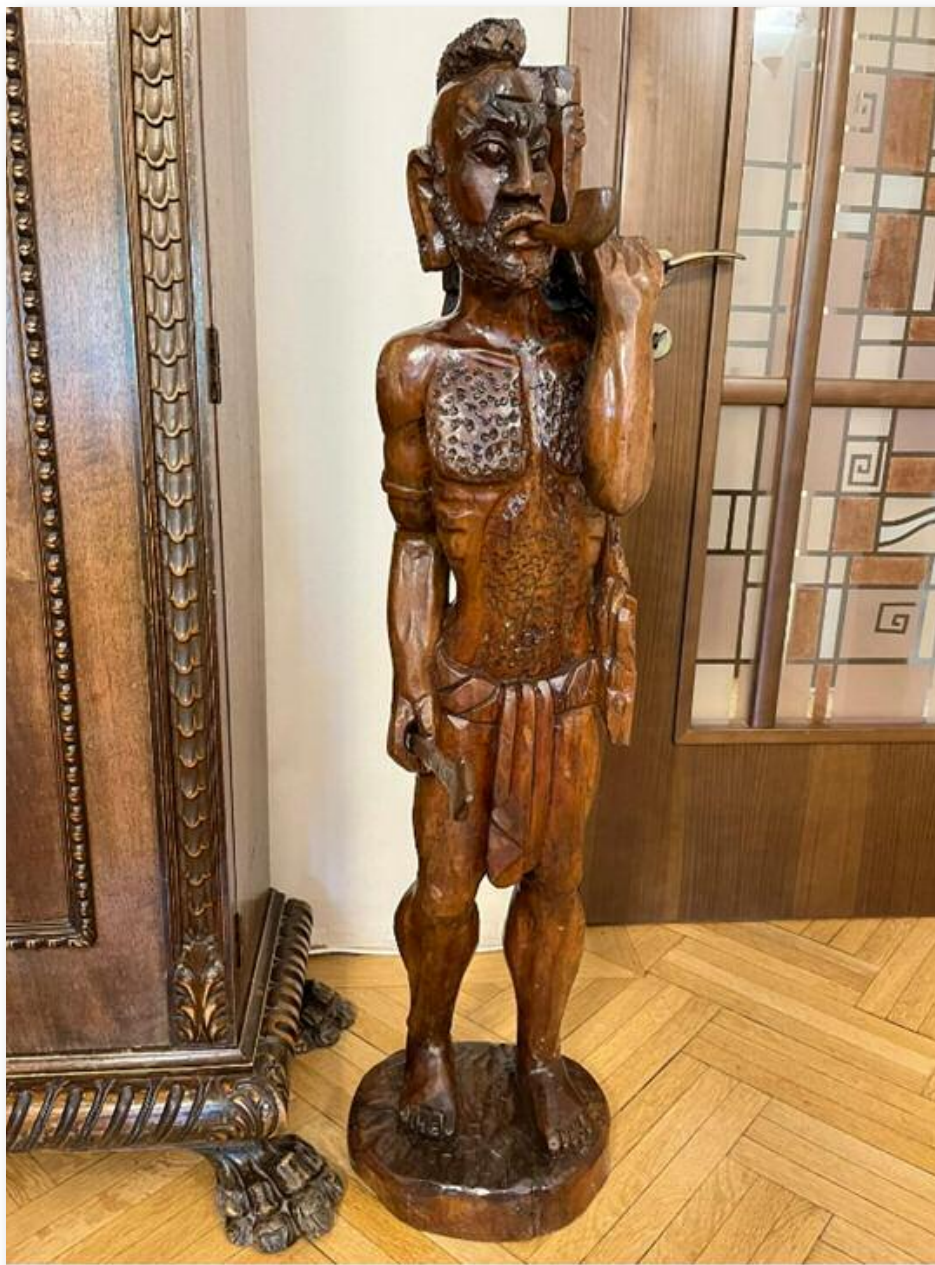
Am mers să mâncăm la un restaurant denumit Buka Restaurant. Citit repede, ai înțelege că scrie Bukarest. În prima clipă am crezut că există ceva specific românesc, dar apoi am înțeles. Gustav a venit cu noi și seara s-a încheiat plăcut. Am cerut ceva nepicant. Era picant, dar scuza a fost:

– Este foarte puțin picant! Nici nu se simte!

La mine se simțea...

Vineri, ultima zi. Am început cu o baie în piscina destul de mică. La micul dejun am preferat să iau ceva dulce, deși glicemia mă ceartă. Altfel nu știam să aleg și nici experiențe nu voiam să încerc.

Am ieșit la cumpărături. Magazinele de confecții au tot felul de lucruri de calitate și altfel decât cele de la noi. Eu am deja trei cămăși de la Kwame pe care le port vara. Sunt diferite de modelele și culorile noastre.

Am ales ce doream, pentru cadouri. Nu puteam să plec fără cacao locală. Am luat trei cutii.

Nu am mai găsit loc la restaurantul Buka. Am mers undeva aproape, la un local mai puțin pretențios. Am comandat pește, dar și acesta avea ceva interesant în el. Cei doi au luat fofo. Majoritatea mâncau același fel tradițional. Gălușcă, sos,

carne, înmuiat și mâncat cu mâna. Nu pot să-privesc foarte atent, stomacul își amintește gustul și se sperie.

Am pornit spre aeroport. Gustav făcuse rost de o cutie mare de carton să învelim statueta. Destul de grea și măricică: 1,15 metri înălțime și 0,25 metri grosime. Am găsit locul în care se înveleau bagajele și băieții de acolo au reușit să mumifice statueta. Pipa și lancea le-am pus în bagajul de cală. Am cumpărat și o cutie cu ciocolată locală. Îi știam gustul, Kwame mi-a adus la fiecare întâlnire.

Ne-am luat la revedere și am trecut de controale. Avionul spre Istanbul a întârziat aproape șaiszeci de minute. Legătura spre București pleca într-o oră și jumătate. Am alergat și am prins cursa pe ultima sută. La București nu am primit bagajul, nu reușise să prindă cursa. M-au informat că va sosi cu următoarea, după prânz. Am

convenit ora și am revenit. Statueta era intactă.

A fost o experiență inedită, dar nu am reușit să văd foarte multe. În Accra am vizitat doar monumentul central, simbolul orașului. Restul, l-am văzut din mașină și din rarele plimbări pe jos.

Am înțeles că animalele mari se găsesc în nord. Aici, în sud, caprele pot zburda în voie peste tot. Nu le deranjează nimeni, nici măcar traficul și au iarbă verde, plante, tot timpul anului. Mai au găini, dar alte animale nu am zărit. Poate la viitoarea vizită voi merge în nord. Așa este promisiunea...

Adrian Uasile

IFTIME

Abis

Iubita mea, pierdută-n miez de noapte
La spartul nunții, într-un loc secret
Mă dor tăceri și ale tale fapte
Și voi mai da în grabă un decret

Să îmi fixeze prețul, bișnițarii,
Iar nemuririi să îi dau de știre:
La second-hand ne petrecurăm anii
Și-s mulți gropari de lux prin cimitire.

Mă vei răscumpăra, târziu, în toamnă
Când brumele din nou vor da târcoale
Te voi iubi și-atunci, stimată doamnă,
Cu tot abisul vieții dumitale.

Mă vei privi sumar, c-un fel de teamă
Să nu te pierzi prin vorbele cursive
Ascunse-n trupul tău de melodramă
În nopțile trădărilor masive.

Mă vei iubi ca pe un om de bine
Nu-ți voi păta onoarea în vreun fel
De vreme ce moravurile fine
Vor pătimi dezmățul de bordel.

Și uite-așa văzându-te cât suferi,
Iubita mea pierdută printre fapte –
Voi colinda prin viața unor nuferi
Prea triști, dar albi să mă mai tem de moarte.

Carte poștală

Mă poartă un nume spre Calea lactee
Prin trupuri de vânt mai rabdă femeie
Să-ți vină lumina în liniștea nopții,
Când lemnul se-aude la marginea porții.

Acum, mai trăim dintr-o mică simbrie,
În noi locuim cu aceeași chirie
Și ceasul aprins în perete-i pe moarte
De visuri la cheie nu mai avem parte.

Și te recunosc, dar tu știi, dintr-o mie,
Mi-e dor de iubirea ce n-a fost să fie
Mireasă-ntr-o zi pe inima-mi goală
Atât a rămas: o carte poștală.

Mă doare un semn, se-nchide o ușă,
Plecarea din noi se pierde-n cenușă
Și nu înțeleg de ce... pe planetă
Se joacă și-acum iubiri la ruletă...

Viață după moarte

Ce faci bătrâne? Mai jucăm o carte?
Mi-am cumpărat o viață după moarte,
Am dat arvună ultimii mei ani
I-am dat, bătrâne, unor miri orfani.

Din sărăcia zilelor de mâine
Puținele firimituri de pâine
Le-am dăruit tăcerilor de-a gata
Și am întors necazul cu lopata.

Vreau să visez la ce a fost odată
Când am gustat iubirea ne-ntinată;
Ce faci bătrâne? Mai jucăm o carte?
Mi-am cumpărat o viață după moarte...

A fost un preț cam scump, dar cred că face
Să mă îmbrac, din nou, la patru ace,

Să mă-ntalnesc cu mine, înc-o dată
Să mai plătesc, bătrâne, doar o rată.

De-acum, mă dor cuțitele de gheață
Înfipite mai târziu. Spre dimineață,
Am pariat cam totul pe o carte –
Păstrează-mi amintirea după moarte!

De mâine

Mai trece înviere prin necredința noastră
De vorbe dulci și miere, noi ne-am cam săturat,
Rămâne-n urma morții o aripă sihastră
Și ne spălăm obrazul în apa lui Pilat.

Mai trece învierea peste un veac de ură.
De mâine, cu cravate și parfumați în piept,
Vom strânge mâna zdravăn și-l vom scuipa cu hulă
Pe-amicul nostru tânăr crezând c-așa e drept.

De mâine vom ucide iubirile în floare
Va izbândi năpârca pe umerii prea goi,
Vom fi pe întuneric rămași cu ochi-n soare
Clamând cu gesturi ample că iar am fost eroi.

De mâine vom păși pe-o palma de țărână
Să ridicăm la ceruri castele de nisip
Doar noi, iubito, singuri, ținându-ne de mână,
Purta-vom, împreună, un anotimp pe chip.

Ultima țigară

Aseară, ți-amintești?, numai aseară,
Iubito, pe atunci, era doar vară
Prin așternutul timpului din noi
Ne cununau doar picături de ploi

Căzute blând pe glezna ta subțire
Ca o dovadă vie de iubire
Nu bănuiam că toamnele târzii
Mai caută un zbor prin colivii.

Dar cum ți-am spus devreme-n dimineață,
Când ne spălam cu inima pe față,
Am răscolit toți strugurii din vii
Tot așteptând amarul să-l învii.

Aseară, ți-amintești, numai aseară
Când mai purtam ținutele de vară

A unor bieți iubiți răniți pe frunți
De amăgirea propriei lor nunți.

Azi, când dezastrul ne îndeamnă
Spre nicăieri sau spre aceeași toamnă
Nu mai vorbim, deși s-a întâmplat
Iubirea, ca un fapt neîntâmplat.

A fost o revedere de o noapte
Ce ne-a vrăjit de tot, din mere coapte
Să mai mușcăm nevinovați o dată
Cu patima iubirii devorată.

Iar mâine... Mâine... deveni-vom iară
Străini pe un peron pustiu de gară
Și vom uita de jocul de-altădată
Ce nu se va întoarce niciodată

Și vom purta prin palme încrețite,
Sub lama aspră, blânde cuțite –
Cuvintele ce-au ars până la scrum
A ultimei țigări rămasă-n drum...

Noul asfințit

Visăm iubiri de-o viață pe un mănunchi de stele,
Iar vremurile noastre pe chipuri ne-au uitat,
Fugind de nebunia jocului de iele
Ne întrebăm pe buze doar cine-i vinovat.

Ne alintăm pe frunte cu un sărut de-o noapte
Și ne rostim tăcerea într-un final de zi,
Dar între noi, ubito, sunt tot mai multe fapte
Că nu vom ști vreodată ce le-ar putea umbri.

Azi amăgim trecutul cu-atâta gingășie,
Trăim durerea plânsă a tot ce s-a-ntâmplat
Și zeilor iubirii le mai plătim simbrile
Să ne arate-n astre doar calea de urmat.

Iubim în ore goale, urâm pe zile pline
Și coborâm la prima, din nou, pe-același drum.
Dar mai sperăm, de-acuma, la soarta care vine
Ținând în palme arse un biet morman de scrum.

Cuvintele ne-ndeamnă la tot atâtea gânduri
Și despărțirea noastră-i pe muchie de cuțit
Îți scriu acum, iubito, timid, aceste rânduri
Cât încă-i lună plină în noul asfințit...

Christian W. SCHENK

Ovidiu Oana-Pârâu și restituirile

*Toți cei care te caută te încearcă.
Iar cei care te găsesc te leagă
în imagine și gest.
Rainer Maria Rilke, 19.09.1901*

Poezia lui Ovidiu Oana-Pârâu poate fi caracterizată ca fiind o reprezentare a istoriei spirituale a poeziei, a metafizicii poemului conceptual.

O analiză formală a structurii poemelor arată că forma și conținutul se corelează perfect. Pe baza acestui lucru poate fi prezentată o viziune generală, care va arăta cum Ovidiu Oana-Pârâu folosește mijloacele artei pentru a crea o cale de ieșire din contextul nihilismului. Prezentarea altor abordări de interpretare este destinată dezvoltării posibilităților suplimentare de interpretare.

În „*Meditationes de prima philosophia*” din 1641, îndoiala metodică îl conduce pe Descartes, fără îndoială, la singura afirmație, *cogito ergo sum*. Sprijinindu-se pe acest punct arhimedeian, Ovidiu Oana-Pârâu construiește un sistem bazat esențial pe distincția metafizică dintre *res cogitans* și *res extensa*. Acestea sunt două substraturi complet diferite - unul fizic și unul mental. Autorul stabilește astfel prin dualismul trup-suflet cea mai profundă metafizică. În același timp, el stabilește importanța conștiinței de sine - fundamentală în vremurile moderne - precum și modul, la fel de sustenabil, de a gândi realitatea ca un sistem de percepție, care este întemeiată pe conștiința personală dar și pe cea colectivă.

Asemenea operei lui René Descartes, poeziile autorului de care vorbim ocupă o poziție proeminentă în istoria noastră intelectuală.

Folosirea cuvintelor rare în poezia autorului conferă textului o atmosferă și o profunzime deosebită. Cum filosoful german Georg Wilhelm Friedrich Hegel pune accentul pe respectul de sine, începând deja cu Descartes poetul noastră ajunge la un apogeu și la o concluzie, mai întâi aparent provizorie, pentru ca mai târziu să atingă apogeul trecerii peste sine, spre colectiv implicându-l pe acesta în Natura Sinelui, care de asemenea surprinde, intrigă sau provoacă cititorul, creând o legătură mai profundă cu poezia. Cuvintele acționează ca niște pietre prețioase în compoziția poeziei și îi conferă o anumită eleganță și exclusivitate, deci folosirea cuvintelor rare în poezie necesită și un anumit grad de sensibilitate. Cuvintele ar trebui să fie bine încorporate în contextul poeziei și să transmită clar sensul. Ele nu trebuie să pară exagerate sau ar-

tificiale, ci ar trebui să fie integrate organic în text. În general, utilizarea cuvintelor rare îmbogățește poezia și oferă cititorilor o experiență bogată și nuanțată. Ele contribuie la frumusețea, originalitatea și emoționalitatea poeziei și o fac o formă de artă care creează continuu imagini lingvistice surprinzătoare și de neuitat.

Cartea „Restituiri” ca și poezia care-i dă titlul, abordează restaurarea trecutului și sensul acestuia în prezent. În general putem vorbi de fragmente prinse între secole ca niște catarge pierdute. Aceste fragmente sunt aduse din adâncurile mării și purtate în valuri mari, roadele pământului date din câmpuri sau grădini sunt cultivate cu efort și grijă, solul fiind hrănit cu sângele oamenilor și implicit creșterea bogăției *pe oase necunoscute*. Poemul folosește cuvinte rare sau mai puțin uzuale precum „hat” (o parte necultivată a pământului), „îndestulare” (împlinirea nevoilor), „norod” (mulțime), „papyrus”, „scrijelire” (zgârieturi pe fardul istoriei) și „zestre” (moștenirea lăsată de secole) pentru a spori atmosfera poetică și a conecta lumea tradițională cu cea veche. În ansamblu, poezia vorbește despre restaurarea trecutului și integrarea lui în prezent prin cunoașterea importanței și a aprecierii istoriei și moștenirii strămoșilor criticând tendința de a ignora sau distorsiona trecutul.

Hegel spune, mai mult emfatic și mai conștient decât au făcut-o predecesorii săi, că „etapele care trec prin conștiința individuală sunt aceleași pe care trebuie să le supună conștiința generală a umanității.” Acest spirit absolut, față de care fiecare dintre noi se comportă ca valul în mare, ca spicul de grâu în bătaia vântului și strădania munților de a ajunge la cer - acest spirit este mai întâi „în și pentru sine”, fiind în ultimul sens absolut, de sine stătător al cuvântului.

Kierkegaard și Nietzsche par a separa subiectivitatea omului ca atare de metafizică. Iar cel mai adânc motiv pentru aceasta este că Kierkegaard și Nietzsche nu mai considerau rațiunea, mintea, drept determinări decisive ale naturii umane. Aceasta duce la o devalorizare a spiritului; se renunță la substanțialitatea spiritului, în schimb există o întoarcere către material prin trans-substanțialitate și desigur prin metafizică.

ovidiu oana-pârâu

De exemplu poezia „Vânt priponit” ne poartă într-o călătorie poetică printre miroasuri și imagini pline de frumusețe și sensibilitate, oferindu-ne o pulsație lirică inconfundabilă. Este o expresie a naturii și a dorului care călătoresc împreună prin întregul univers poetic creat de autor.

„Mai ales cu Nietzsche - și Benn (care citise tot ce a scris Nietzsche) - consideră că mintea este radical devalorizată. Mintea este acum subordonată corpului. Astfel, Nietzsche își lasă eroul, pe Zarathustra să pretindă: „Corpul creator a creat mintea ca mână a voinței sale.” Pentru Nietzsche, mintea este neglijată, conceptul egoului chiar respins: „Lumea interioară” este plină de iluzii și fantome: voința este una dintre ele. Voința nu mișcă nimic, de aceea nu explică nimic mai mult - însoțește doar evenimente, poate lipsa lor. Așa-numitul „motiv”: o altă eroare. Numai un fenomen superficial al conștiinței, o latură a acțiunii, care ascunde mai degrabă anterioritatea unui fapt decât acela pe care îl reprezintă. Și chiar și eu-ul a devenit o poveste, o ficțiune, o lovitură: a încetat să mai gândească, să simtă și să vrea! ... Ce urmează? „Nu există deloc cauze spirituale!”

Cuvintele rare sau mai puțin folosite din poezie, precum „priponit”, „fuior”, „cosiță”, „pogorâr”, „ie” și „nesaț”, adaugă prospețime și originalitate textului, accentuând expresivitatea versurilor și oferindu-le o notă poetică aparte.

Până în zilele noastre, filozofii sunt „aproape de acord că ideea de intelect, ca substanță mentală, prezintă prea multe dificultăți și întrebări, fără ca acest lucru să fie compensat de beneficiile unor explicații.” „Ele nu par să existe pentru a da motive convingătoare pentru a se putea crede că există lucruri complet imateriale pe această lume”.

Această perspectivă extrem de sumară, desigur, ascunde complexitatea problemei minicorp - dar va trebui să fie transmisă o opinie de schimbare în istoria ideilor: la începutul secolului XX, spiritul își pierde rolul său de lider metafizic și ontologic. Revoluția are loc în a doua jumătate a secolului XX. Odată cu pierderea sensului întrebărilor fundamental spirituale se trece la umanitate, cum ar fi întrebarea dacă ego-ul ca subiect autonom transcendent mai poate exista; aceasta duce la întrebări (mai) ample, din punct de vedere antropologic, etic, estetic și epistemologic. Pierderea rațiunii este așadar adesea asociată cu o „descompunere culturală imensă” sau cu un „nihilism al vieții moderne” și de multe ori se aude discursul „revenirii necesare la spirit”. Poezia „Împlinitul lin” este un mic tablou liric ce exprimă într-un mod abstract și enigmatic diverse stări ale spiritului uman. Sufletul sau acest spirit este descris ca fiind plin, iar somnul este calin, adică blând și liniștitor. Dorul este prezentat ca o stea strălucitoare în care vocea poetului se confundă cu dorul, iar acesta este învăluit în mălin (un arbust cu flori delicate și miros suav). Începând de la Carmina (Horațiu), poeziile au fost melodii încă de la predecesorii lui greci, ca un adevărat gen; mai târziu, ele au avut originea numai în Italia (în epoca Renașterii).

Criteriile generale ale lui Ovidiu Oana-Pârâu sunt extrem de problematice și uneori mai mult sau mai puțin melancolice în cazul unei situații care exprimă necesitatea războiului și sacrificiile care vin odată cu acesta. Replicile poetice vorbesc despre o stare de spirit apăsătoare cauzată

de sunetul clopotelor bisericii dintr-un sat (Bat clopote de întristare). Sunetul acestor clopote se repetă, iar poetul recunoaște pericolul care se profilează gros și amenințător în aer. Își dă seama că nu există cale de întoarcere, dar treptat pericolul se atenuează, iar cei care au fost cruțați se întorc la casele lor, aducând în liniște acasă și pe cei care au murit în slujire pentru a aduce glorie țării, dar care acum sunt morți. Cuvintele rare folosite în această poezie sporesc atmosfera poetică și transmit gravitatea și importanța subiectului. Este o chemare poetică de a reflecta asupra consecințelor războiului și a valorilor și păcii. Cu siguranță, ele nu sunt în niciun caz aplicabile în mod necesar pentru fiecare din genurile poeziei. În timp ce poezia experimentală, de exemplu, are un grad ridicat de concentrare, segmentare și calitate diferită, formula ei respinge așa numitul vers clasic.

Datorită concentrației lor ridicate, poeziile operează cu un limbaj condensat, ale cărui instrumente sunt imagini din domeniul lingvisticii. Varietatea de intenții bine intenționate și adesea greșit înțelese, (total opuse încercărilor de definire, complet false, ale mijloacelor vizual-tematice), cum ar fi comparația, metafora, alegoria, simbolul, sinecdoca și metonimia, nici nu se pun în discuție. Mai este posibil să discernem definiții străvechi (provenind de la Cicero, Quintilian sau Aristotel), peste care au trecut mai mult de 2000 de ani de cercetări și dovezi! Astăzi, chiar după explozia cercetării pictoriale în limbajul anilor '60 (Chomsky vs. Lakoff / Johnson), există o serie de modele mult mai bune decât se poate aștepta de la „poezia sterilă” a lui Aristotel și Cicero / Horațiu. În primul rând, discuțiile despre donatorul și destinatarul imaginii au predominat astăzi, chiar dacă acești termeni sunt încă departe de a se auto-determina. Aceasta se referă la faptul că într-un element pictural o zonă semantică donează semnificații (în mare parte conotative, mai rar denotative) pe care le primește cealaltă zonă. De exemplu, termenul „carte” este folosit ca donator de imagine în termenul apus, sfârșitul vieții, în timp ce termenul „poruncă” este văzut ca destinatar. Trebuie remarcat faptul că direcția fără ambigui-

tate prevăzută de cei doi termeni orientați comunicativ poate să nu fie întotdeauna aplicabilă (uneori destinatarul dă înapoi din ceea ce primește). Cărțile sunt percepute ca o comoară care cuprinde toate lucrurile bune și valoroase iar porunca subliniază necesitatea ca un întreg destinatar uman. Astfel putem lua ca exemplu poezia „Și au numit-o Carte” care dă sens importanței cărților și a cunoașterii vieții, subliniind că ceea ce natura a creat într-o formă stabilă și permanentă (pictura, poemele, sculptura) este reprezentat și în cărți, iar cărțile rafinează frumusețea și o transformă în artă. Asemănarea cu poezia cu același nume al lui Ion Pillat nu cred că este absolut întâmplătoare și ea subliniind puterea cărților de a ne transporta în lumi diferite și de a ne inspira și educa. Poezia laudă, de asemenea, frumusețea cărților și bucuria lecturii. În general, celebrează valoarea cărților și impactul acestora asupra indivizilor unei societăți. Grădinile sunt în noi, a scris Octavio Paz și fiecare cititor caută ceva în poem. Și nu este ciudat că îl găsește: îl avea deja în el.

Evangelhia după Ioan începe cu fraza tainică, „La început a fost Cuvântul”. Ce înseamnă „cuvântul” în această propoziție? Ce înțelege Ioan prin asta?

Conform experienței noastre ca oameni, care pot auzi și vorbi, cuvântul este cel mai mic bloc de construcție atât într-un text vorbit, cât și într-un text scris. Dar, deoarece cu siguranță nu a existat niciun text scris „la început”, doar un cuvânt rostit poate fi de o însemnătate majoră spre a înțelege ce vrea, ce exprimă poezia.

Cine vorbește aici? Ce se spune? Și cui i se spune ceva? Deoarece „la început” nu a existat nimeni care să audă cuvântul rostit și nici ceva care să poată fi numit și mărturisit prin cuvânt, această propoziție nu poate însemna decât că cineva (deci Demiurgul) s-a dat drept ființă vorbitoare manifestată prin voință și percepere absolută.

În fraza sa de deschidere divină, Ioan se leagă în mod evident de prima frază a Bibliei. Geneza începe cu expresia „La început Dumnezeu a creat cerul și pământul”. Și apoi urmează relatarea creației ca operă a limbajului: Ioan spune: „Și a

zis Dumnezeu: “Să fie lumină!” Și a fost lumină.”. Dumnezeu creează vorbind; el creează prin cuvântul său.

În Cuvântul său etern, Dumnezeu se pronunță pe sine prin sine însuși. El se revelează ca o unire misterioasă și opusă: Dumnezeu vorbește și Dumnezeu aude. Dumnezeu a fost și este și va fi o conversație eternă! O conversație de dragoste!

„Limba ta te trădează!”

În timp ce Isus din Nazaret este interogată de Pontus Pilat, Petru rămâne afară și își încălzește mâinile la foc. Așa spune Biblia. La întrebarea: „Nu ești și tu unul dintre discipolii lui?” El răspunde: „Nu-l cunosc pe acest om”. S-a trădat deja cu această scurtă propoziție. „Ești unul din Galileea, limba ta te trădează”.

Ovidiu Oana-Pârâu are un mod foarte personal, foarte idiosincronic de a aborda obiectele poeziei și de a pune stăpânire pe ele. Poeziile cresc dintr-o lume *activ-pasivă* pentru a atinge transcendentul. Este o înțelegere universală a unei ascultări și sentimente foarte sensibile pentru întâlnirea sinelui cu lumea și a lumii cu sinele. Uneori poate fi și faptul că un poem prezintă la prima citire ceva ce pare a fi superficial - dar în curând se dovedește că acesta este doar fundalul jocului prezentului. În orice caz, Oana-Pârâu este un poet al timpului său, al timpului nostru. Cu acest volum de poezie vrea să transforme orice temă transcendentă sau metafizică în armonie lirică. Această armonie la final reintroduce armonia leibniziană prestabilită între sine și lume. În filosofia critică a poeziei, - credința iluministă a lui Kant - descoperă că lumea este făcută pentru noi și că noi o supunem voinței dar și imaginației noastre. Această metafizică, speranțele de a arunca balastul prin iluminare, de a șterge rațiunea instrumentală și de a o înlocui cu sensibilitatea dar și cu rațiunea poetică.

Friedrich Schlegel a fost primul care a reușit această formă de estetică de la primele sale eseuri până la operele sale de artă definitive.

Experiența sublimului formulează paradigmatic pentru modernitate o teorie succintă a dorinței de reflectare a eșecului. Constelația ego-ului și a lumii sunt sub semnul negativ pe care poetul îl transpune în sublim. În sublim - exemplele *pro-*

toromantice ale lui Kant sunt un ocean de frumusețe și armonie ca și întinderea nesfârșită a unui peisaj, a unui munte sau pur și simplu a unui clopot!

Al doilea pas al sublimului este auto-împuner-nicirea ca subiect. La rândul său Kant constă că reflexivitatea salvatoare a epistemiei este absolutul.

Acest moment de *unio mistica* este cel actual, bine oglindit în poeziile cărții de față, deci forma de urmărire a unio mistica, înțeleasă ca unirea holistică a conștientizării și a experienței absolutului în intuiția imediată. Unele asemănări cu Giacomo Leopardi, care dezvoltă poetic logica operelor de artă și care este un caz paradigmatic pentru implementarea literară a logicii reprezentării în arta modernă, mă obsedează citind poemele lui Ovidiu Oana-Pârâu. Intenționate sau doar absolut întâmplătoare, aceste paralele pot fi doar „scotocite” de mintea mea de cititor și la rândul meu cea de creator. Faimoasa idilă a lui Leopardi transformă tensiunea dintre subiect, experiența de moment și peisajul sublim pe care îl cunoaștem din sublimul kantian, când acel mo-

ment foarte idilic este adevăratul impuls a mișcării - infinitul abundenței senzuale – mutat din eul liric în sine, asemenea „Izolării” lui Lamartine din *Méditations poétiques*. Limbajul poetului, cu mai multe substraturi și bogăția de forme își urmează propria afirmație asupra veridicității poetice necondiționate: Poemul este un cuvânt compus din litere.

Cartea de poezie aruncă o privire asupra unei vieți trăite, a frumuseții și a trecerii. Trăiește din cuvinte calde, compoziții deosebite și titluri frumoase care trezesc curiozitatea cititorului de poezie adevărată.

În orice caz, cum am mai spus, poetul nostru face parte dintre poeții timpurilor noastre!

Dr. Dr. Christian W. Schenk - scriitor, poet, traducător

- Membru al Uniunii Scriitorilor din Germania;

- Membru corespondent al Berlin-Brandenburg Academy of Sciences and Humanities.

Ion DULUGEAC

Silvia, o dată nu se pune...

Cele două femei care măturau curtea observară căderea câtorva frunze rebele din nuc. Știau de la bunicile lor faptul că anul care vine va fi an îmbelșugat și cu rod bun. În grădina alăturată, un câine lătra înfundat, de parcă era ținut într-un cazan din care nu avea ieșire.

Prin lumina palidă a soarelui se zărea perdeaua zmeurișului din grădină, către casa artistei Stela Popescu, unde răsună muzica. Doamna Elena Dulgheru, cum o numeau toți vecinii, era proprietara vilei de la numărul 25, pe strada cu nume de poet moldovean.

Oaspetele lui Ion Dulgheru, George Ciutacu, amicul său din Franța, și-a așezat hainele și a urcat grăbit în mașină alături de fostul coleg din armată. Proprietarul încălzi motorul, îl ambală câteva secunde, după care porni a rula atent pe aleea îngustă. Dar, ce să vezi, la ieșirea în strada Alexandru Donici văzu că poarta curții sale era blocată de un Trabant de culoare bej, parcat neregulamentar de către proprietarul său care locuia pe partea cealaltă a străzii.

Mașina bloca ieșirea lui Ion din curte, dar acesta recunoscuse carapacea vecinului său, inspectorul Doru Gândescu. Claxonă, până când de după zidul grădiniței, apărură figura mirată a proprietarului. Acesta discuta cu un vecin de-al său, dirijor și profesor de muzică clasică. Locuia pe același palier cu inspectorul Gândescu, la primul etaj al blocului de peste stradă.

— Tovarășe inspector, aveți carnet de conducere? se adresă Ion către vecinul său care zâmbea mânzește, știindu-se vinovat.

— Vecine, doar o clipă vă deranjez! Am rămas în pană și trebuie să schimb motorul. Nu durează mult, în două ore, cred... că termin.

— Dacă-n secunda trei nu-ți iei trompeta din drum, mă sui peste cartonul tău presat și ies peste el în stradă, înțelegeți!? amenință bărbatul.

— Băi, loane, ești nebun, am glumit. Stai că o trag, dar a plecat nevasta cu cheile în casă, apoi strigă: Anca, Anca, ieși, te rog, afară! urlă inspectorul, luând în serios amenințarea.

Știa că Ion Dulgheru putea fi violent, pentru că văzuse cu alte ocazii cum a bătut vreo doi paracagii ilegali, care au avut lipsa de inspirație să ncerce a i se opune.

— Spune, dragul meu! se auzi o voce de la etajul blocului situat lângă un platan bătrân.

— Aruncă cheile mașinii, dragă, l-am blocat pe vecinul cu caii! îi zise Doru soției sale.

— Aoleu, unde sunt, dragă!? De ce ești așa... neatent?

— Deh, se mai întâmplă, ce vrei! zise inspectorul grăbit. Hai, aruncă-le din balcon, te rog!

— Prinde, dragul meu! spuse aceasta, în vreme ce, în clipa următoare, cheile planau prin aer către palmele întinse ale inspectorului rămas în mijlocul străzii tocmai când dubița restaurantului din colț venea să facă aprovizionarea.

Șoferul claxonă în momentul când inspectorul prinse în palmă cheile, apoi țâșni în față, realizând că risca să fie accidentat. Din impulsul mișcării, cheile i-au sărit din mâini direct sub una din mașinile vecinului din bloc, avocatul Bunăstare, care locuia la etajul doi.

— Aoleu, vecine! strigă el, după ce trecu mașina. Am pierdut cheile, mai stai un pic!

— Hai mai repedeee, inspectore! De când ești șef la primărie se pare că ai pierdut condiție fizică, frățioare! Spune-i doamnei tale să te mai pună la muncă, drăguță! zise Ion.

— Lăsați-l, vecine, că-l aleargă altele pe la primărie! se auzi din balcon femeia, glumind.

— Săracul, d-asta este așa gălbejit? întrebă Ion, tare, să audă amândoi. Credeam că-i bolnav, de „gălbenare”, adăugă Ion, zâmbind.

— Oprește, frate, mașina, că-ți consumă carburantul! zise Doru către cel de la volan.

— Nu-i nimic! Cât poate consuma?! răspunse acesta. Doar nu ți-au căzut cheile în canal!...

— Bate-te peste gură, că sunt câteva canale pe aici! zâmbi câinește trabantistul.

— Ha, ha, ha! Ar fi culmea să fi căzut în canal! zise soția inspectorului, râzând în balcon.

Văzând situația creată, care putea deveni tragică, Doru se lăsă rapid pe burtă și rosti ușurat:

— Am noroc. S-au oprit la zece centimetri de gura canalului, trebuie să le agăț cu ceva, că nu ajung la ele, de pe nicio parte, frate! concluzionează inspectorul, gâfâind.

— Doamnă, vă rog, aruncați o coadă de mătura sau de mop, să poată domnul să-și tragă cheile de sub mașină! sugeră Ion, din geamul deschis al mașinii.

— Imediat îți arunc, iubitu! răspunse pițigăiat Anca spre soțul său.

Femeia dispăru în apartament și, peste câteva secunde, reveni cu un băț lung de doi metri, pe care îl aruncă pe trotuar, la câteva mașini mai departe decât mașina avocatului.

Luând reteveul în mână dreaptă, inspectorul s-a aplecat sprijinindu-se într-un genunchi și a tras ușor cheile. S-a ridicat, și-a scuturat pantalonul de praf și, cu glas tare, i se adresă lui Ion:

— Gata, vecine, să-ți trăiască viața! Am luat cheile și scot limuzina în câteva secunde, da?

— Ușor, să nu te prindă radarul, frate! adăugă inginerul Dulgheru, de la volan.

— Nu, că-s atent și am și relații la Poliție, domnule! răspunse vesel acesta.

— Fii atent să nu lovești vreo mașină, că o să-ți strici bolidul! glumi crescătorul de cai.

— Râzi matala, boierule, dar să te ferești pe stradă să te prind cu ea, că te fac de râs!

— Așa e, vecine! Vor fi în competiție mai multe mașini și... un Trabant, rosti Ion.

— Să știi că mașina asta este bună din multe puncte de vedere! îi spuse Doru vecinului său, care se îndrepta către mașina lăsată la capătul aleii.

— Știu că are multe puncte tari. Unul dintre ele este acela că umbli cu ea sub acoperire, nu știe nimeni ce ești și cu ce te ocupi, nu-i așa?

— Vezi, nea Ioane, că te-ai prins? spuse inspectorul și dispăru cu bolidul său bej.

Când ieșirea s-a eliberat, Ion, grăbit, a demarat spre aeroport, unde îl lăsă pe amicul său care pleca în Franța, apoi se întoarse în oraș, mergând acolo unde avea afaceri.

Poposi la fosta Casă a Scânteii, pe care noii guvernanți au numit-o Casa Presei Libere. Dulgheru parcă în apropierea Corpului C, unde-și avea sediul marea tipografie Coresi.

Coborî repede din mașină, înșfăcând cele șase pungi cu lucrări și a urcat la etajul 3. Acolo era cunoscut de toată lumea, fiind unul dintre cei mai vechi clienți ai tipografiei. În această unitate lucrase peste 2.000 de titluri de cărți, din cele tipărite în editura sa.

— Să trăiți, domnule director, ce mai faceți? îl întâmpină liftiera.

— Sărut-mâna, tanti Maria, bine fac, că sunt tânăr! Uite, pe aici, cu treabă... Merg până la Nelu, la Legătoria de Artă, unde am de făcut câteva lucrări pentru mine.

— Este nea Nelu... acolo! Vă servește, că este băiat de treabă, nu? zise femeia vioaie către companionul său, în vreme ce urcau cu hărăbaia veche ce trosnea din toate încheieturile.

Cu zgomotul său metalic și dogit, liftul merse câteva zeci de secunde până la etajul trei, unde femeia îi deschise politicos grilajul și ușa, făcându-i loc să iasă din cabina albastră.

— Mulțumesc, doamnă. O zi bună vă doresc! spuse amabil bărbatul.

— Vă doresc mult succes la doctoratu'... lu' matala.

— Să dea Dumnezeu, doamnă!

După acest mic dialog, bărbatul se îndreptă spre ușa atelierului de legătorie unde se făceau

lucrări speciale, dinainte de 1989. Mulți oameni de vază ai societății erau beneficiarii unor astfel de lucrări de ținută academică. Încă de la intrare a fost întâmpinat de Nelu, șeful legătoriei de artă.

— Salut, șefule, vă așteptam. Am pregătit câteva mostre pentru coperți, doriți să le vedeți?

— Desigur, maestre, am să le văd, dar mai întâi îți predau lucrările, pentru că... trebuie debitate puțin, dragul meu! zise Ion.

— Nicio problemă. Silvia, te rog, vino și ia lucrările de doctorat ale domnului inginer, căci este comandă specială de la domnul director... Soare.

— Când crezi, măi domnule Nelu, că sunt gata? îl chestionă Brâncoveanu.

— Dacă fac textul titlului și siglele mâine, le puteți avea poimâine. Dacă fac textul poimâine, le aveți răspoimâine. Dar am să vă dau telefon când sunt gata!

— Foarte bine, maestre! Știam că ești om de bază aici, adăugă inginerul, zâmbind.

— Dar scrieți-mi textele să fac matrițe pentru înscrisurile copertei, ce vor fi cu... folie de aur.

— Textul este integral cel de la pagina trei din lucrare, la care se adaugă textul de pe copertă, așa că aveți aici tot materialul ce trebuie cules.

— Foarte bine, ai auzit, doamnă?! I se adresa șefei de la legătorie.

— Uite-aici sunt cele două texte care apar pe coperta unu, dragă domnule! zise bărbatul cu seriozitate, apoi le arată textile celor doi, deschizând una dintre lucrări.

— Mulțumim!. Asta-i tot, domnul Ion, concluzionează amabil maistrul Nelu.

— Aștept să mă sunați, bine? adăugă Ion, în timp ce scoase două hârtii de o sută de lei. Le introduse în buzunarul de la piept al femeii, care stătea cu lucrările în brațe, alături de cei doi colegi ai săi care priveau bucuroși.

— Ce faceți, șefule? Nu-mi trebuie nimic, vă rog, vreți să rămân fără serviciu? întrebă, jenată, șefa atelierului de legătorie, de pe linia corp de carte.

— Ce să fac, doamnă Silvia, pun și eu mâna pe țâțe! zise Ion râzând, moment în care făcu din ochi către Nelu, șeful de secție.

— Aoleu, bre, păi la mine te-ai oprit! Ai matala trufandale, nu-i așa?

— Da, dar încă nu am nicio... legătoreasă șefă, răspunse Ion, râzând.

— Șefule, mă faceți de batjocură, femeie bătrână...

— Nu, doamnă, te respect! Am făcut o glumă, să nu se prindă meșterul Nelu că te-am șpaguit, așa că... asta-i viața.

— De mă află domnul director Soare, mă dă afară, recunosc legătoreasa, supărată.

— De ce să te dau afară, Silvia? spuse Soare, apărând în ușă fără să-l vadă cineva.

— Domnule director, s-a-ntâmplat că i-am pus doamnei mâna pe țâțe, din greșeală. Dar a fost un simplu accident, pe cuvântul meu!

— Hai, măi Silvia, nu te jena de domnul inginer, ai auzit, a fost din greșeală. Este om însurat și, apoi, el are o vorbă: — „O dată nu se pune”, rosti directorul pufnind în răs. Apoi se întoarse către Ion Dulgheru:

— Ce mai faceți, domnu' inginer? continuă protocolar Soare, un tip de 60 de ani, micuț și rotofei, care lucra la tipografia Coresi de când terminase facultatea.

— Am terminat lucrarea de doctorat și am adus-o la legat, grație bunăvoinței dumneavoastră, domnule director tehnic.

— Să fiți atenți, Nelule, cu lucrarea lui... nea Ion, că ne trezim că trimite caii peste noi și ne calcă-n picioare, adăugă Soare, râzând.

— Sigur, șefule. Tot timpul am făcut lucruri bune pentru... nea Ion.

— Așa să faci! Să nu mă faceți de rușine, da? îl dojeni directorul pe șeful de secție, care era, de altfel, una din secțiile de elită ale fabricii bucureștene.

— Eu am plecat, domnilor. Vă las să discutați între dumneavoastră și aștept un apel la telefon, completă Ion. Întinse mâna și dădu noroc cu cei trei din grup, între ei fiind și Silvia, căreia-i făcu semn, complice, cu ochiul. După ce-și luă rămas bun, Ion se întoarse și părăsi atelierul, mergând spre lift.

Femeia îl privi cu interes, din spate, și se gândea șmecherește ce i-ar face... dacă l-ar prinde la ea în dormitor. Zâmbi discret, în vreme ce plecă spre grupul de subordonați cărora le strecură o sută din cele două, să-și cumpere ce doreau ei.

Juju, profesor de schi...

Calul lui Ștefan stătea nemișcat, privind către cel al Cristinei, care galopa în manej. Din senin, ciuli urechile și necheză puternic, scuipând pe nări stropi mici de salivă și transpirație din zona botului, care în razele soarelui păreau mici diamante, împrăștiate în aerul cald al zilei de vară.

Brâncoveanu se apropie de cal și-l mângâie, apoi îl bătu ușor cu palma pe grumaz, pe cap și pe botul umed. Calul se întoarce, îl privi atent cu ochii săi mari și blânzi, apoi, ca într-un salut, își plecă ușor capul spre bărbat, lăsându-se dezmiardat pe osul frunții, între ochi, acolo unde stăpânul îl mângâia cu drag. Zâmbind șagalic, inginerul bătu cu degetele, ușor și atent, iar oasele frontale ale armăsarului Cheandro au sunat strident. Este un loc sensibil la cai, unde aceștia sunt adesea dezmiardați doar de cunosători.

— Domnu' George, veniți în birou să vă echipați, spuse Ștefan, coborând de pe cal.

— Sigur, fiul meu, aprobă șmecherește George, care avea teamă de proba la care era supus de către gazdele sale.

Cei doi, urmați de Ioan care mai zăbovise câteva zeci de secunde să mângâie și ceilalți cai aflați în grajdul mic, armăsarii Poker, Pet Ur și Răzeș, intră în biroul unde George aștepta supus, cu o jambieră în mână, așteptând ca Fane să-i pună pe picior și cealaltă jambieră. În tot acest timp, continuă discuția:

— Băi, fratele meu, sunt echipat ca pentru Cupa Mondială, ce zici? Am să călăresc ca un profesionist, dacă am scule de profesionist, nu?

— Vedem noi la prima căzătură, frățioare! rosti gazda râzând.

— Cum, măi, Ioane, să cad! Eu sunt sportiv, se poate? reacționează francezul.

— Orice se poate în echitație, interveni serios Fane, ceea ce-l făcu pe grizonatul locuitor al Evianului să se schimbe dintr-o dată la față.

— Lasă, că am să vă arăt eu, o să vedeți!!! amenință George cu jumătate de glas, încurajându-se.

— Haide, nea Ioane, echipați-vă și dumneavoastră, rosti Fane, scurt.

— Sigur, îmi pun imediat cizmele făcute pe comandă la Budapesta, acum doi ani! răspunse gazda, începând să meșterească la partea de jos a fermoarului.

— Sunt gata, zise bucuros George. Hai să ieșim, că sunt dornic de o lecție de echitație, frate. Poate o iau în freză, nu-i așa, Fănele?

— Să te văd cum stai pe șa, dragul meu. Ai mai fost călare? îl întreabă Ioan, curios, pe francezul de pe malul lacului Lehman.

— Da, sigur că da, la Dinamo. Când m-a pus antrenorul ăla... chelios, căruia i-am trimis o pereche de pantaloni de călărie.

— Da, știu, acum vreo 18 ani. Costea îl cheamă, îi aminti Ioan.

— Cum, nea Ioane, Costea l-a pus călare, la Dinamo? întreabă Fane.

— Da. Era Cristina mică și am dat-o la Dinamo, împreună cu soră-sa Ana care făcea echitație de aproape un an. Atunci, George venise să viziteze România, cu copiii și soția.

— Da' cum ați ajuns la Dinamo? întreabă tânărul călăreț.

— Am fost la Dinamo să-i plimb puțin. Atunci am pus-o și pe fiică-sa pe cal, iar la sfârșit Costea l-a suit pentru câțiva metri și pe George, pe armăsarul Șarlatan, pe care-l încăleca sportivul Gheorghe Claudiu.

— Deci... ați călărit pe un cal de Cupă Mondială, domnule George! Atunci, pe iapa noastră veți face minuni!

— Pe dracu', Fane. Poate iau vreo trântă, de nu mă mai ridic de jos... murmură francezul, cu o vădită temere în glas.

— Stai liniștit, măi, frate-miu, nu se va întâmpla nimic.

— Haide că au venit caii, îi luă la rost Cristina, zâmbind complice când îi văzu pe cei doi, călăreți de ocazie, arătând ca două păpuși scoase din cutie, călcând țănoși peste pavajul proaspăt spălat. Omul de la curățenie, Adinel, privea amuzat, în vreme ce dădea cu mătura în fața boxei lui Rock.

Calul ales pentru George era, de fapt, o iapă de culoare murg închis, pintenog pe stângul

spate, cu o stea prelungă pe bot, având copitele depigmentate, de culoarea cerii.

Privind către cei doi cai, Ioan văzu că pe calul său avea o șa de obstacole de la fiica lui, iar pe calul lui George era o șa de agrement, de culoare neagră, ca și iapa Delta, de rasă Nonius, pe care o cumpărase crescătorul român de curând, făcând parte dintr-un lot de cai de sport din herghelia maghiară de la Mezohegyes.

— Lasă-mi, te rog, elevul ușor, nu-l deruta, spuse Fane către fata ce zâmbea șăgalnic, scuturând din pletele sale negre ca pana corbului.

Călărețul, fiind un profesionist, maestru al sportului, titlu ce-i dădea și calitatea de antrenor, era unul dintre cei mai buni sportivi în echitație din țară, la acea oră.

El luă calul și-l băgă în manejul din fața grajdului mic, plecând pe latura dinspre vecinul Teodor Bulza, iar la aproximativ cinci pași de la intrare se opri, îl chemă pe George printr-un semn.

— Allez, monsieur! Viens ici, s'il vous plaît! rosti antrenorul în limba musafirului.

— Vin imediat, domnule profesor, dădu George din cap.

— Puteți încăleca normal sau aduc un scaun?

— Fane, eu sunt sportiv în activitate, chiar dacă am dublul vârstei tale. Șase luni pe an, zi de zi, de la ora 9 la 17, mă găsești pe părțile de la Portes du Soleil... alături de elevii mei.

— Mult succes, nea George! îi strigă Cristina, care apăruse și ea în manej cu Princess Lady, o iepșoară de cinci ani din Prince, armăsarul pepinier numărul 1 din România, începând cu 2004.

— Vino, tată, să urc călare, rosti grav Ioan către fiica sa.

— Veniți, doamnă profesor, este expresia corectă de adresare, domnul elev Brâncoveanu, pentru că aici... suntem la Academie, îl corectă cu îndrăzneală Ștefan.

— Hai c-ai dat de dracu', loane, poftim! se bucură George.

— Asta-i formula de adresare în sanctuarul echitației, domnule Ciutacu, îi confirmă Ștefan, pe un ton serios, elevului său.

— Ce au, măi, loane, ăștia mici, au luat-o razna?!

— Nu, Juju, ăștia-s profesori de... Academie, răspunse Ioan.

— Asta este formula aici, fratele meu. Ce să facem! zâmbi oaspetele.

— Ei mă iau la mișto, pentru că-i apostrofiez când greșesc în exprimare, explică Ioan, care tocmai încăleca pe calul său.

— Acum o să facem câteva ture în cerc, la mână, spuse calm Fane.

— După care veți merge liber, la pas, apoi vă luăm la lonje, pentru a schimba alura și a merge la trap, dar... tot la mână. Însă, atenție... veți face două ture pe fiecare mână, două pe stânga și două pe dreapta, singuri, la liber. Și, dacă nu veți fi obosiți, vom face și puțin galop... completă Cristina explicațiile.

— Bine, măi, Cristina, te-a pus taică-tu... să mă omori?

— Nu, domnul George. Nicidecum! răspunse Cristina, glumind. Cum eu am ascultat la schi ordinele tale, așa trebuie să faci și tu acum, la călărie. Corect, nu?

— Bine... Cioară, cum zici tu, dar vezi că am copii de crescut.

— Nicio problemă, monsieur, îi zise fata zâmbind în colțul gurii.

Cei doi cai au pornit la pas, îndemnați fiind de cei doi profesori în arta echitației, fiecare purtând câte unul din cei doi buni prieteni, care stăteau cuminti în șa, ascultând cu atenție.

După câteva ture făcute la mână, Fane și Cristina i-au lăsat la liber pe cei doi prieteni, care comentau câte... ceva în timpul deplasării.

— Dacă doriți să vă auzim, vă rog, vorbiți când sunteți cu fața la noi și în apropiere, deoarece sunteți departe și nu vă putem înțelege, da? le strigă Cristina celor doi.

— Domnul George, se adresă Fane pe un ton ridicat, pentru a fi auzit de elevul său, veniți spre mine, vă rog, pentru a schimba direcția de mers, trăgând ușor de dârlogul din stânga; atunci calul se va roti acolo unde doriți dumneavoastră. Dar, atenție!... După ce v-ați ocupat poziția, nu mai trageți, lăsați o clipă frâul liber, dar foarte puțin, lovind ușor cu călcăiele ambelor picioare în burta calului.

George urmă indicațiile, iar calul îl ascultă și se conformă, de parcă l-ar fi cunoscut de când lumea. Apoi, călărețul de ocazie, care era destul

de crispat, urmă calea indicată de profesor și ușor-ușor prinse curajul necesar, pentru a continua traseul pe care trebuia să meargă.

— Ei, cum este, George? îl întrebă Cristina pe francez când acesta trecu prin apropierea ei.

— Bine, domnișoară profesor, mulțumesc de întrebare.

— Te rog să-mi lași elevul! interveni Fane cu un aer șmecheresc.

— Lasă, că am să te las și pe tine la schi, ca profesor, să vezi cum lucrează nea George, bine? îl amenință, glumind, Cristina.

— Nu cred că la schi sunt căzături mai dure ca la noi, la obstacole, se adresă Fane colegei lui de curs, privind cu drag către fată.

— Stai liniștit, Fane, pe Cristina am învățat-o în două ore, apoi a mers cu mine și cu taică-său pe o pârtie roșie, cu dificultate medie.

— Asta vreau și eu, George, să te învăț toate cele trei mersuri ale calului: pas, trap și galop, într-o singură zi, explică în continuare profesoara de călărie.

— Să nu mă îngrămădești, să cad pe jos, draga mea, bine?

— Nu, George, fă ce-ți spune Fane și fii sigur că nu cazi! continuă fata râzând, în vreme ce se ocupa de tatăl său, căruia îi controla poziția călare.

— Ține călcâiele în jos și vârful piciorului mai sus, iar pulpele strânse pe șă, tată. Nu ca în mașină, pe scaun, da? explică fata imperios.

— Bine, Cioară, este ușor de înțeles, dar ceva mai greu... de făcut.

— Dacă încerci să te controlezi în mișcări și prinzi sistemul, o să vezi că nu-i deloc greu, continuă frumoasa brunetă.

— Spatele drept și strânge pulpele pe șă, iar coborârea în șă, te rog, să o mai întârzie! Ai înțeles, domnule inginer? îl înțepă fata șă, cea mică.

— Adică, trebuie să stau mai mult în picioare, în scări?

— Da, apoi așezarea trebuie executată lent, nu trântit cum faci tu... de multe ori. Dacă te deprinzi așa călare, pe lângă șocul puternic pe care i-l provoci spinării calului, ești și în pericol de a te dezechilibra, explică fata pe un ton ferm.

Plictisit, soarele se cuibări în spatele unei perdele de nori cenușii ce coborau dinspre munte,

fapt ce dădea o culoare străvezie firelor de nisip răspândite de copitele potcovite ale cailor.

După jumătate de oră de călărie, cu explicații și înțepături între cei doi profesori și elevii lor, se auzi ușa metalică a porții mari, iar prin grilajul metalic își făcu apariția Bulza, vecinul de peste stradă. Văzându-i călare pe cei doi, se apropie de gard, rostind cuvintele apăsate:

— Bună ziua, elevi silitori în arta echitației. Vedeți să nu vă prindă radarul!

— Salut, vecine, stai că terminăm în curând și te punem și pe tine călare, strigă Ioan.

— Nu, dragul meu, nu pot să fac echitație că am probleme la coloană, spuse Teodor cu glas scăzut, aproape imperceptibil, privindu-i pe cei din manej.

— Lasă că facem program de hipoterapie, domnul Bulza, i se adresă Cristina.

— Nu, draga mea... pentru mine este o mare fericire când, din balcon, văd cum se lucrează zilnic cu caii, rosti Bulza, privindu-i fața rotundă, plină de bucurie.

— De ce nu încercați și dumneavoastră această senzație extraordinară a călăriei, domnule Bulza, întrebă plin de amabilitate Fane. Dacă vreți, mă ocup bucuros de instruirea dumneavoastră...

— Nu, Fănică! Mulțumesc.

— Să știți că nu-i așa de greu cum pare, la prima vedere, zise și Cristina, în timp ce biciui calul pe care tatăl său călărea, determinându-l să ia puțină viteză, în drumul său prin manej.

— Ce faci, Cristina, vrei să mă tăvălești prin nisip? strigă Ioan către fiică-sa. Nu ai să reușești, draga tatii! Uiți că eu am fost 14 ani campionul României la trap, se făli bărbatul, vesel.

— Da, ai fost la amatori, nu la profesioniști, ca mine.

— Nu zău, Ciorompică! Toți concurenții participanți la cursele câștigate de mine erau profesioniști, numai eu eram amator, așa că, în majoritatea curselor, urmăreau să mă blocheze, să mă intimideze sau chiar să mă arunce din sulky.

— Vreți să mă vedeți pe mine tăvălit, nu-i așa? concluzionează Bulza.

— Nu avem intenții urâte cu niciun client, iar cu prietenii de familie nici atât, răsese fata către vecinul tatălui său.

— Fane, cât mai stăm călare? întrebă George.

— Vreo două-trei ore, zise Ioan râzând către amicul său. Ce, mă, francezule, ai obosit de vrei să faci... pauză?

— Nu, frate, n-am obosit, dar trebuie să-i lăsăm pe copiii ăștia să-și facă antrenamentele, pentru că vor pleca... la Jocurile Balcanice.

— Stai liniștit, George, avem timp să ne antrenăm... Azi am rezervat câteva ore pentru clientul nostru special, sosit din Franța, răspunse Cristina.

După ce Ștefan s-a încredințat că amândoi merg unul în spatele celuilalt, și-a pus pe umăr lonja prin care conducea caii de la sol, îndreptându-se spre Cristina.

Fata discuta cu vecinul, Teodor Bulza, la marginea terenului, stând cu un cot rezemată de scândura albă a manejului, povestind de cai și de fiica sa, Ștefania.

— Cristina, tu chiar vrei să mă ții trei ore pe cal?

— Dacă rezști, da!

— Ce, măi gloabă, nu rezști? întrebă crescătorul de cai.

— Nu, nu rezist, pentru că am prostată și trebuie să fac pipi, zise bărbatul în timpul trapului așezat, pe care instructorul său tocmai îl comandase calului.

— Lasă, George, că faci pe tine și, până termini ora, te și usuci, prietene.

— Băi, Ioane, ești nebun!

— Nu drăguță, sunt inginer!

— Dacă vreți, vă aduc maseuze terapeute, zise Teodor, băgat la umbra unui brad de la marginea terenului, stand cu mâinile încrucișate și bărbia așezată pe ele, în vreme ce râdea cu sâmbănteles.

— Sigur, domnule Bulza, răspunse rapid George, maseuză îmi trebuie mie... acum!

— Mai facem patru ture, câte două la stânga, două pe dreapta și ne oprim, spuse Ioan, spre bucuria lui George.

— Bine, foarte bine. Serios, trebuie să merg la toaletă...

— Hai că terminăm imediat, domnu' George, îi spuse Fane nerăbdătorului său client.

După încă patru ture, cei doi au venit bucuroși la intrarea în manej, unde Fane și Cristina îi așteptau, oprindu-se la câțiva metri unul de altul.

— Acum ce facem, domnule profesor? întrebă curios George.

— Coborâm de pe cal, pe partea stângă cum stați călare, prin aplecarea corpului în față, ridicarea piciorului drept în spate, balans spre stânga, retragerea piciorului peste crupa calului și apoi o săritură, urmată de aterizarea pe sol, cu flexare pe ambele picioare, domnule.

— Așa am să fac, rosti vesel George care, sărind din șa, a rămas agățat cu mâna de dârlogi, determinând calul să întoarcă ușor capul spre stânga sa.

— Ce faci, George, vrei să pleci cu calul acasă? se miră Cristina.

— Nu am făcut bine, așa-i? se miră bărbosul.

— Păi, trebuia să lași, dârlogii sau curelele ce le ții în mână, libere.

— Am înțeles, draga mea, așa voi face data viitoare.!

— Nu data viitoare, ci acum, zise fata, obligându-l pe bărbat să încalece din nou.

— Acum, mai spune o dată, ce să fac? o întrebă George în timp ce stătea călare.

— Coborâ ca prima dată, dar... lași curelele din mână, iar mâna stângă o lași în față pe arcada șeii, împingând ușor când sări din șa, maestre.

Explicația fu îndeplinită și George răsuflă ușurat și vădit bucuros că era din nou cu picioarele pe pământ. Zâmbi fericit, către Cristina și logodnicul ei.

— Acum, pentru că instructorii noștri au avut grijă de oasele noastre, pe care nu le-au rupt, cred că merită să-i cinstim, propuse Ioan.

— Sigur că da. Mergem la bar să bem ceva. Ce vrei să bei, dragă Fane? întrebă George.

— Un Santal de piersici.

— Dar tu „meine professorin”? glumi Ioan, adresându-se în germană fiicei sale.

— „Eine orangen saft”, răspunse într-o germană perfectă fata, spre surprinderea tuturor, în timp ce trăgea calul afară din teren.

— Dar de când vorbești tu germana, măi, Brâncoveanco? întrebă Juju.

— Ei, știu... Cunoscut doar câteva cuvinte, nea George, de când am fost cu Fane la diferite concursuri de călărie, prin Germania.

— Bravo, Cristina, spuse Teodor, ai un accent foarte corect. Și eu am fost în Germania, la Köln, unde sunt invitat adeseori. Pot spune că te-ai exprimat foarte corect!

— Hai să bem una mică, le zise George, vesel.

Bulza se așeză la bar, iar George și Ioan, au mers pe alee până la malul lacului, la pontonul ce cobora spre apă, în câteva trepte. Ajunși la ponton, cei doi s-au așezat în fund pe marginea betonată a lacului, privind cleștarul apei pe care lunecau câteva broscuțe, printre trestiiile crescute din abundență la mal. George observă pe malul apei un covor de iarbă grasă.

Cu un gest surprinzător, francezul smulse doi pumni din lucerna de pe mal, se aplecă peste ultima treaptă și o spălă atent, în apa curgătoare și limpede, lăsă rucsacul din spate, se aplecă și își spălă fața bărboasă. După care se așeză lângă amicul său, bucurându-se de răcoarea pe care o simțise la contactul cu apa. Cei doi, care fuseseră vechi camarazi de arme, au discutat despre programul zilei viitoare. După ce s-au ridicat, George îl întrebă pe Ioan.

— Auzi, măi Ioane, frumoasă meserie au tinerii ăștia, zău așa!

— Da, măi, Juj. Și o fac cu mare pasiune, dragă prietene...

— Lucrul ăsta se vede, măi frate!

După câteva minute de alte glume și hohote de râs, cei doi prieteni s-au întors la bar, unde venise Stănilă, aducând pahare proaspăt spălate de către nevastă-sa, Tina.

— Unde este domnul Stelian, să ne dea de băut? Fac eu cinste, rosti francezul vesel.

— Aici sunt, domnul George, zise slugarnic Stelian, în stilul său caracteristic. Cu ce vă servește băiatul?

— Steliane, adu trei Santal de piersici și o bere pentru Teodor. Tu, măi George, ce vrei să bei? îl întrebă Ioan, galant.

— Am un whisky Chivas Regal sau altul JB, enumeră barmanul băuturile mai scumpe.

— Bun, eu vreau 100 de... Chivas, dumneata ce bei, domnule Stelian? întrebă George pe grăsanul ce mustăcea de plăcere.

— Eu tot un Chivas, domnu' George, răspunse barmanul, foarte bucuros că face vânzare.

— Dar băieții de la cai ce beau, îmi poate spune cineva?

— Câte o bere pentru cei trei îngrijitori, iar pentru paznicul de noapte un suc, răspunse Stelian, familiarizat cu dorințele lucrătorilor clubului.

— Foarte bine! Notează și adună ce am comandat, apoi vreau să-mi spui cât costă...

— Vă costă 85 de lei sau 850 lei vechi, domnule George.

— Bine, uite 100 de lei și păstrează restul! îi spuse, George, barmanului.

— Mulțumesc, șefule, să vă țină Dumnezeu obiceiul!

Toți cei prezenți ciocniră paharele cu băuturi și continuară să discute, vrute și nevrute, în fața sticlelor și a paharelor așezate pe blatul barului, așa cum se întâmpla de obicei. Un vânticel de seară începu să împrăstie rafale răcoroase dinspre lac, adunând norii răzlețiți.

— Mai merge un rând, domnilor, ce ziceți? întrebă George.

— Da, sigur că da, că... pomana îngrășă, zise Ioan.

— Nu, rândul ăsta îl dau eu, spuse cu glas baritonal vecinul Bulza, care căruia i se înroșiseră puțin obrajii bucălați.

— Merge, măi, Tudore, dar acum am să beau și eu un Chivas mic, dacă dai tu! se adresă Ioan, râzând către cel de lângă bar.

După al doilea rând de pahare, vântul se întetă mai tare și un început de furtună se iscă, parcă, din pământ. Crescătorul de cai începu să le dea ordine angajaților: să bage armăsarii din pado-curii în boxele lor, să închidă geamurile grajdului, care erau larg deschise...

Aceștia s-au conformat rapid și după operațiunea de regrupare a cailor în grajd, fiecare și-a terminat băutura la bar. În doar câteva minute, Teodor, George și Ioan intrară în biroul situat lângă boxele cailor.

— Ce facem acum, dragă George? întrebă gazda.

— Mergem să o luăm pe tanti Elena, apoi mergem să mâncăm în oraș, la restaurantul chinezesc Nan-Jing. Sunteți invitații mei. Bine?

— Bine, dragă! Mergem de îndată, confirmă Ioan propunerea prietenului său din tinerețe.

— Atunci, eu vă salut domnilor, li se adresă Teodor Bulza, celor doi.

— Nu mergeți cu noi, domnule scriitor? Ne-ar face mare plăcere! se adresă Juju lui Bulza, pe un ton amical.

— Îmi pare rău! Vă mulțumesc mult, dar aștept o doamnă să mă viziteze... Cred că în jumătate de oră ajunge. Cu altă ocazie, vă invit eu la un grătar... se revanșă vecinul amabil.

— Ne pare rău, dragul meu prieten... Cred că putem aștepta o jumătate de oră, apoi o luăm și pe prietena ta. Astfel, facem formația mai mare... pentru restaurant, propuse Ioan către prietenul său de peste drum.

— Nu pot, dragii mei domni, spuse Teodor politicos. Este prima sa vizită aici și nu ar fi elegant să o invit în oraș. De altfel, femeia locuiește în apropiere... poate altădată! zise bărbatul.

— Aha, deci nu este Gina, gaga ta, vecine?

— Nu, este altcineva, răspunse, roșind, omul de litere ce lucrase vreme îndelungată sub îndrumarea poetului Adrian Păunescu.

— Înțelegem, dragul meu, așa că nu putem sta în calea fericirii duminică. Ne scuzi, dar trebuie să plecăm și o facem cu regretul că nu ești alături de sufletele noastre.

— Regret sincer că nu pot veni, dar... vă doresc o seară minunată!

— Mulțumim frumos, au răspuns cei doi în cor, după care și-au strâns mâinile bărbătește.

Când cei trei ieșiră, își mai strânseseră o dată protocolar mâinile, ca semn de plecare, iar Ioan îi întrebă pe Fane și Cristina dacă vin să mănânce cu ei, la Nan-Jing, fiind invitații amicului său din țara lui Dumas.

Din senin, se auzi un nechezat puternic pe terenul de antrenament, dar și zgomot de lemne răsturnate. Cei doi sportivi se întoarseră stângămprejur, fugind la gardul ce înconjura manejul. Acolo, l-au văzut pe Răzeș, calul Cristinei care, întinzându-și botul să culeagă un măr din pomul de lângă maneaj, lovise cu proeminenta lui crupă un obstacol pe care-l doborâse.

Speriat de zgomotul lemnurilor răsturnate, calul a fugit de la locul faptei, nechezând și zvârlind din picioare, într-un galop nebunesc către poarta de la intrarea în teren... spre deliciul îngrijitorilor, care se veseleau admirând bidiviul. Răzeș era campion la probele de sărituri peste obstacole, la categoria amazoane, cu a doua fiică a crescătorului de cai.

Ioan Brâncoveanu se liniști, văzând scena... Cei doi părăsiră curtea, a cărei poartă o deschisese Stănilă, pentru a ieși din incinta proprietății de la Mogoșoaia, plini de veselie, zâmbind și glumind unul cu celălalt, precum în tinerețea lor zburdalnică la care, deseori, făceau trimitere.

Ioan muncise mult pentru a construi clubul

de echitație de unde tocmai ieșiseră și al cărui patron era. Rememoră clipele acelei zile liniștite de vară, în timp ce mergea către București alături de vechiul său prieten, care, de peste trei decenii, era căsătorit în Franța și a cărui vizită urma să se încheie, la București, cu o masă prietenească, evident, cu multe glume și veselie...

Victoria Maria

PRIPON

Citind aceste versuri, fără a-i vedea fotografia, poți spune că este o poetă care viețuiește pe această planetă de peste 30 de ani. Dar realitatea ne contrazice. Această ființă va împlini în data de 25 septembrie, a.c., 15 ani! Să vă mai spun că are șase volume publicate și că primul volum de poezii i-a fost tipărit la vârsta de 8 ani?! Are „n” colaborări la multe reviste literare și premii câștigate la diferite concursuri! Mi-a trimis opt pagini cu faptele sale de vitejie! Încă un fapt inedit este acela că poeziile celui de al șaselea volum le-a scris în limba engleză și, cum era normal, le-a „tradus” în limba maternă – limba română!

Aici, o credem „pe cuvânt”! Deși nu i-am citit poeziile din volumele anterioare, o propun de azi pentru intrarea în Uniunea Scriitorilor și, de ce nu, dacă își demonstrează valoarea scrierilor, în Academia Română.

Dovedește-ți că sunt un profet, Victoria!

Colectivul redacției ți se alătură, dorindu-ți
SUCCES!

George TEI

Interludiu

Spectatorul pierdut
În décor Cu sfială
Privește Verdele potrivit de vise,
Se întoarce din valurile nisipii,
Pornește cunoașterea
– întuneric argintiu –
Separată prin interludii.

Ad portas

Triste sunt căile timpului,
Înșelătoare și necruțătoare
Li se arată în vise insomniacilor,
Destramă adăpostul stelelor.

Copertile devin inegale realități
Capturate de minuni prodige,
Prinse între dinții încleștați
Ai altor generații.

Cernite ceruri se ascund
Printre norii din adâncul inimii,
Iar florile se ofilesc
La venirea primăverii.

Paradoxal, metaforele sunt
Deja cunoscute cititorilor,
Așadar, nu mai am nimic de spus,
Ori de recitat,
Întrucât Hannibal se află
Înaintea porților versului.

Antagonic

Nimicul devine un autor clasic,
Parte a unei triade strâmbe
Ce nu ar trebui menționată.

Cele mai bune elemente
Se finalizează în mințile celebre,
Sărbătoresc nimicul absolut
Fără vreun regret.

Țărmurile nule se cutremură,
Iar picăturile din argilă
Creionează câmpul de luptă
Între ramurile antagonice
Ale aceluiași copac.

Către alte uverturi

Pseudoșanse,
Numite anonim,
Fără vârstă.

Căutăm pseudoșanse
Scrise pretutindeni,
În disperare.

Vocile sunt vicii
În pseudoșanse,
Castele de apă
Neclădite.

Ești raza mea de soare,
O pseudoșansă,
Tainic nor
Al câmpiilor eterne.

Construiesc metafore,
Doar pseudoșanse,
Uverturi aflate în mijlocul drumului.

Voință

Ținuți în cușcă pe veci,
Până când va începe furtuna.

Norii plumburii
Se închid sub cerul
Acoperit de vântul uitării.

Așteptăm peste ani
Peșteri sub gheață,
Aduși între brațele
Viselor și univers.

Natura statică urzește
Legi de fier pentru secunde
Pierdute, când nici vorbele,

Ori „când” nu vor mai fi
Ca astăzi.

Înalte blocuri, turnuri din asfalt,
Stau pe loc, încremenite în ore
Fără voință.

Ave

Motto: Mors ultima ratio

Cei ce urmează să moară
Își frâng săbiile din cenușă,
Iar sacrificiul lor este
Scutul noilor popoare.

Împăratul creează bestii
În elipsa tragediei,
Unde privesc tăcute muzele
Cum e sfâșiată ultima rațiune.

Ave II

Motto: Dum spiro, spero

Dacă pietrele aruncate în lac
Își pierd speranța,
Nu am mai respira
Ci am deveni ecouri
Ale clorurii de libertate.

Ave, imperator,
Costul nu poate fi plătit
Cu lacrimi, ci doar cu alte vieți,
Hotărât, îl achităm decizând
Să nu îi dăm Cezarului ce este al său,
Ci doar să ne pierdem în imperativ,
Când pierdem lupta din arenă.

Gând

Port scânteii în suflet
Mergând spre nemurire.
Îmi aștern gândurile
Între ninsori.

Se recită pledoarii fără apărare
În farul vieții,
Îți aud vorbele tăcute chemând asfințitul,

Dar nu va veni,
Suntem victime ale soarelui sumar
Capturat de raze.

Când va dispărea aurora,
Niciun moment
Nu se va scălda în atmosferă,
Ci întreg teritoriul orizontului
Va dispărea
Și vom deveni poli ai vocii gândului

Intermediu

Nu visa, nu vei fi liber vreodată,
Te voi păstra perpetuu în metafore.

Șterg imaginile cu tot ce a fost
Pentru a uita. Alung epitete din amintire
Și încerc să păstrez flacăra cenușie
În gând. Arta nu e un loc, ci o persoană,
Un intermediu pierdut printre mii de ruine.
Dansăm în ploaie cu ideile distruse
De asphalt, otrăvite cu mercur.
Am așteptat în van,
Nu cred că va mai cânta mierla astăzi,
Iar ascensiunea se oprește.

Nu visa, aici este realitatea,
Nu-ți fie teamă, intermediul continuă.

Culori regăsite

Ochii se închid,
Câmpiile castanii se pierd
În speranțele fără clipe,
Iar valurile poartă soarele
Spre alte zări.

Totul capătă culoare în miezul nopții,
Când norii își aliniază stelele spre nord,
Voiam să spun ceva,
Dar am uitat esența, cântând la unison
Cu visele în alte zări.

Nu știu, nu pot, nu vreau să uit,
Ce a fost va fi pentru totdeauna,
Ce este nu va mai exista vreodată,

Ce va fi nu a avut loc și nu cunosc,
Ceea ce ar putea fi a avut loc în alte zări.

De neuitat

pornește sufletul pe altă traiectorie
aproape de final
și își caută o casă
printre suișuri și coborășuri

peste marea ochilor din pânză
se colorează schițe nerostite
și mă mir
mă întreb unde mergem
când apune orizontul în lacrimi

am clădit punți de netăgăduit
ceața pornește spre mal
și totul se termină
când am uitat începutul

Simțuri analitice

Peste ochi și lângă ochi,
Între ochi și sub ochi
Văd neprevăzutul.

Pe limbă și lângă gură,
Între dinți și sub bărbie
Se instalează sfaturile nefolositoare.

Pe nas și în obraji,
Între frunte și sprâncene
Stă zborul fără griji al fierului și plumbului
Care nu au vrut să rămână prinse
Între inimă și suflet.

Pe mâini și între degete,
În amprentă și sub palmă
Am găsit o floare nemuritoare
Ce s-a ofilit imediat.

Lângă ureche și pe gât,
Sub lobi și printre cuvinte
Se citesc noi începuturi
Pierdute de viciile redescoperite
Ale razelor de soare.

Andreea CRISTEA

De alb, de iarnă și descânt

Se așezau zăpezi pe tâmpile
Ca norii duși spre asfințit,
În rânduri calme și tăcute
Cu glasul stins și amorțit.

În liniști prinse în cătarea
Cea grea a timpului trecut,
Se așezau zăpezi în rânduri
Și pe sfârșit și-n început.

O mângâiere diafană
Simțeam în juru-mi amurgind,
Printre zăpezile de-o seamă
A iernii haină ne-nflorind.

Și alb era și eu de-asemeni
Bătrân de-acuma și trecut,
În prea târzia nemurire
În anotimpul de temut.

Se auzeau zăpezi murinde
În stropi de viață și de gând
Cum se scurgeau ajunse blânde
În flori ce-nțeapă din pământ.

E vremea cerbilor bătrâni

E vremea cerbilor bătrâni
Să țină iernile în coarne,
În codrii muți și-acum păgâni
Lăsați de frunze și de mame.

E vremea iernilor ce-n cer
Își fac biserici de lumină
Și le așează când e ger
La geamul lumii ce suspină.

Când doar în ape mai zărești
Mișcări de viață-ntunecată,
E semn că iarna din povești
Se-așterne toată, înc-o dată.

Și parcă iar, neiertător
Îngheață sufletele-n șoapte
Și iar pe buze moare-un dor
În prea întinsa, neagra noapte.

E vremea cerbilor frumoși
Ce țin pe fruntea lor o lume,
E iarnă grea căzută jos,
E alb, e clar și e minune!

Tu mă mai știi?

Tu mă mai știi? Te-ntreb de-o vreme,
Îți bat în gânduri ca la porți
Legate-n lanțuri și cu steme
Fixate-n fiecare colț.

Mă mai auzi! Mă simți aproape?
Parfumul meu mai lasă răni
Printre emoții neuitate
Mă mai iubești, tăcute domn?

Și mai visezi în nopți de iarnă
Atunci când cad zăpezi de sus,
Cum te mângâi în taina nopții
Și-ți sunt aproape-n mod ascuns?

Ce întrebări tulburătoare
Se-adună-n vânt și-n gând și-n cer!
Mă mai iubești sau sunt doar noapte?
Îmi spui să-nvăț să nu mai cer.

Stăteam

Stăteam întinsă cu fața la soare,
Corpul meu, arbore greu,
Se odihnea sub o perdea
Ninsoarea.

Nu mă plângeam de nemișcare prinsă,
Corpul țineam, mâna-ntindeam
Spre răsărit,
Învinsă.

Doar uneori când mă gândeam
Și apucam să mai aud
Câte o frunză cum cădea
Întinsă.

La rădăcini nici nu speram
Să mai ajung și îmi puneam
Zarea în nopți
Închisă.

Dintr-un stejar până la cer
Eu mai purtam

Lespezi de lemn
Decisă

Ca la sfârșitul cel nedorit
Când foc m-ar arde nemărginit
Să nu mă las necuvenit
Ucisă.

Copilul meu

Copilul meu, de-o să-mi apară-o rană
Pe suflet sau în palmă, ca un sfânt
Tu să mă vindec, glasul meu te cheamă
Să-mi fii un înger, doctor pe pământ.

Și să îmi mângâi fără așteptare
Și cu iubire, haină de descânt,
Tot ce mă doare-n luptă mea cea mare,
În lupta mea în care par înfrânt.

Copilul meu, speranța mea de-aproape,
Tu, cel ce-mi numeri clipele râzând,
Ferește-mă de teama mea de moarte
Și-nvață-mă să nu mai fiu plâpând.

Copilul meu, mă vindecă pe mine,
Lipește-mi lângă inimă pecete
De nemurire, zâmbete și zâne,
Fă zeu din mine fiindcă mai am vieți...

Acolo sus!

Acolo sus, stau îngeri în lumine,
Stau eu și mă aștept ca să revin
Din rătăcirii bătrâne și haine
Din lumi căzute parcă în declin.

Mă mulțumesc cu astă așteptare
Nădăduind că-ncet recuceresc
Aripi lăsate-odată în uitare
Și Raiul meu aproape părintesc.

Aștept să-mi număr iar băta de aripi
Și nu atât doar pași ce amăgesc
Un timp ce nu mai iartă și balauri
Îmi nasc din temeri grele. Pățimesc!

În jurul mesei tale

În jurul mesei, Doamne,
Ne-ai strâns ca la altar
Tâmplar sau hoț și, poate,
Pescar pe ultim val.
Căpătuit de soartă
Sau doar un biet hoinar,
Ne-ai adunat asemeni
Părintelui cu har.

Întinsu-ne-ai o pâine
Ca trup, să ne hrănim
Și din prea plinul lumii
Ne-ai dat și roșu vin.
Lumina-n întuneric
Ai pus-o la fereastră
Și-n râsete și lacrimi
Ne-ai povestit de viață.

Împrăștiind blândețea
Îndemn la îndurare,
Ne-ai dat Preasfinte Doamne
O cale la chemare.
Ne-ai spus să ducem lumii
Cuvântul tău ceresc
Iar noi, cuprinși de patimi
În straiul omenesc
Pornit-am înspre zare
În sud și nordul greu
Îngenunchind popoare
Cu sufletul mereu.

Ce haină grea, părinte,
Ne-ai pus-o în spinare
Cerându-ne, destoinic,
S-avem doar îndurare.
Când iată, fără vină,
Suntem bătuți de lași

Și-n bunătatea-ți mare
Tu, Doamne, îi tot lași.

Ne-ai dat spre învățare
O lecție de viață
Tot acceptând trădarea
Ca sfat și ca povață
Și-ai plâns privind la ceruri
Și-ai plâns privind la noi
Și-ai plâns privind la lumea
Ce trece din 'napoi.

În jurul mesei, Doamne,
Ne-ai spus „la revedere”
Și-ai desenat tot Raiul
Cu buna-ți mângâie.
Copii bătrâni rămas-am
În urmă să trăim
Și să vorbim de tine
Cu toți ce-i întâlnim.

Luat-am calea vie
Dar calea pribegiei,
Luat-am calea veche
Un drum spre veșnicie
Și încă nu știm Doamne
De-am reușit să fim
Părinți pentru copiii
Pe care îi iubim.

De mii de ani încoace
Mărturisim în van
Tot chinul învierii
Plângând din an în an
Și nu mai știm, de-acolo,
De unde ne ascuți,
De le privești pe toate
Sau nu poți să te uiți.

Leonida IUEL

Iubire, timp, speranțe deșarte, moarte, divinitate... Acestea sunt temele predilecte ale volumului de poezii „Buza hoinară a morții”, având ca autoare pe Camelia M. Cornea, carte apărută la Editura „Aranca”. Chiar în debutul volumului, autoarea ne avertizează prin motto asupra tematicii pe care o abordează: „Dulcele preludiu al morții este viața. Moartea e ca o întoarcere în pântecul mamei”.

Este al cincilea volum de poezie al Cameliei Cornea, apariție editorială, deci, ca o figură geometrică perfectă asemeni pentagonului, un diamant neșlefuit. Echilibrul acesta este tulburat de modul de abordare al temelor asumate, cele menționate în cuvintele de la începutul recenziei.

Tema relației cu divinitatea nu este deloc lineară și simplă, autoarea pornind de la afirmația nitzcheniană conform căreia „Dumnezeu a murit!”, dar la poeta noastră această idee devine un act voluntar: „Dumnezeu tace, / nu-l mai aud. / M-am despărțit de el”, efectul fiind o derută și o rătăcire nocturnă a simțurilor, deoarece „Undeva nopțile îmi curg / insinuant prin vene”, așa cum se întâmplă în „Dumnezeu tace”. Dar același subiect este abordat și ca o relație cu universul infinit, perceput ca o gaură neagră hiperconcentrată, atrăgând irezistibil timpul și malaxându-l, infinitul fiind redefinit ca o coexistență a clipei în trecut, prezent sau viitor: „... în simplitatea unei clipe/ trăim un întreg univers”. Până și în iubire găsim mesaje divine, biblice mai precis, cum este Poezia „Demoni”, unde poeta-trăitoare de sentimente constată cu obiectivitate că dragostea nu este mereu curată și naivă, inocența Julietei și a lui Romeo pierzându-se în păcatul original, atunci când „femeia a păstrat șarpele/ ascuns în inima ei”. Cumva neîncredătoare în propriile resurse, poeta-personaj înalță o rugă ciudată, cerându-i lui Dumnezeu să o „vindece” de sentimentele abia mascate ale unei femei aflate în pragul pânguiri depline, mirosind „a vin și a descântece”, aproape implorând divinitul – în „Cosește verile” – să o caute „printre în-

doielile/ gândurilor tale”, ca o primordială greșală a divinității, până nu este prea târziu și până „când păianjeni vor împleti remușcările”. Dar în doielile și temerile își află sfârșitul în „Mi-e inima toamnă”, femeia regăsind divinitatea ca pe o revelație ivită după neproductive căutări în tot ce o înconjoară, în suflete de copii, în rugăciuni, în vise, ba chiar și în... lumânări, când ea (divinitatea) sălășluiește, însă, în cel mai firesc loc: „Când am privit în inima mea,/ erai acolo,/ nicăieri altundeva,/ degeaba te-am căutat pretutindeni”.

Poeta-femeie-personaj abordează – generos aș zice – și tema iubirii, dar nici acest subiect ne arătându-se a fi o problemă simplă sau fericită, împletind-se, de multe ori, cu tema timpului, a cărui curgere marchează conținutul mai multor poezii, ca o revenire obsesivă și nostalgică. Abordată abrupt aș zice în „Buza hoinară a morții” – care dă și titlul volumului –, aflăm că: „Iubirea [este] capcana sălbatică de lacom desfrâu”, iar „Relațiile au devenit troc/ în acest veac confortabil...”, dar cuvântul confortabil devine, de fapt, sinonim cu neimplicarea afectivă, o semnificare a egocentrismului ce ne înconjoară și ne caracterizează din ce în ce mai mult, aici întâlnind note critice la adresa societății, cea care mai mult ne dezbină, decât să ne unească. Întorcându-se către sine, autoarea, ca o femeie-trăitoare a vieții, ne împărtășește în „Vânzătorul

de iluzii” deziluzia unei iubiri neduse până la capăt – sau efemeră! – pentru „bărbatul cu care am trăit secunda unui sărut”, pentru poetă „blestemul meu [este] iubirea!”, bărbatul devenind „vânzătorul meu de iluzii”. Dar sentimentul acesta al iubirii, care ar trebui să fie peren și înălțător, se dovedește a fi o utopie, bărbatul fiind „alchimistul inimii mele”, aflat într-o permanentă încercare (nereușită?!) de a transforma un metal banal și vulgar într-un lingou de aur, ca într-un athanor ineficient. Chiar și atunci când atinge problema mai largă a vieții („Viața e doar o glumă”), vizând tema răului și a binelui, dar nu numai ca noțiuni antitetice, ci și ca o tentație a ilicitului în dragoste, autoarea ne relevă că „Jucam la ruletă pariul cu viața/ și-mi vindeam inocența prin târgurile de păcate”, în timp ce demonul cu furca uzurpă un loc necuvenit lui: „Pe tron, în Rai, / diavolul râdea”. Dar dragostea ne este creionată și ca o patimă de nestăvilit, sugerând-ne – deși nu explicit – imagini aproape carnale, cum întâlnim în „Sunt încă aici” : „Fluxul gândurilor/ se înfășoară pe conturul buzelor tale,/ ascunde pofte în sânge, / dulce paradis ascuns în infern ireal”, autoarea-personaj dezinhibându-se de pudoarea prost înțeleasă, recunoscând că „nu-mi pasă de bariere, / de străzile mistice ale inocenței”. În „Sezonul iubirii” facem cunoștință cu locul unde „înger și demon”, Ea și El, amândoi într-unul, împărtășesc aceleași chinuri, iar „între noi curg râuri/ pierdute în tăceri răzvrătite”, ca o trecere a Styxului, dar pe celălalt mal al suferinței erotice se află un rai ce se confundă (coexistă?) cu iadul, pe unde poeta dragostei hoinărește „prin sezonul iubirii” într-un anonim al numelor „noastre strivite de ea”.

În volumul *Cameliei Cornea* este o poezie („Iluzii”) care face cumva trecerea de la tema iubirii la altele, ea prezentându-se ca o veșnică peregrină în căutarea iubirii, dar și o cățătoare a răspunsului la veșnica întrebare: ce este moartea? Aici ne dăm seama că iluziile migrează, „vin și pleacă” ... „în trenurile ce opresc în stații greșite”, omniprezente și fragile, sucombând pe neașteptate, obligându-te să spargi „pietrele memoriei/ albe și goale, / pentru mormintele lor”.

Viața ca un eșec? Nu, mai degrabă ca o încercare, în care trecerea timpului se țese indisolubil de viață, ambele ca un întreg, eșecurile și regretele făcând parte din viața fiecăruia dintre noi. Pornind de la „Compromisuri”, în care viața poate fi o provocare, dar și, așa cum se sugerează și în titlu, o serie de compromisuri, provocarea constă tocmai în acceptarea efortului continuu în reluarea la infinit a aceluiași lucru, ca „un nou început, o nouă ispită”, ajungem apoi în „Vers din copilărie”, care jalonează momentul de revoltă, când femeia-poetă și trăitoare de sentimente involburate încetează să mai lupte cu răul înconjurător, „împovărată de orgolii și blesteme”, scuturându-se de convențiile și condiționările false și neproductive, îndemnându-i și aici la constrângeri asumate („și să tac dracului din gură”), „deoarece, în sfârșit, mi-am găsit calea și drumul pierdut”. Dar nu ține mult acest început de optimism furios, covârșit de imaginile de o necruțătoare și frustră realitate („Né trece viața”): „ne trece viața/ printre pahare și scrumiere goale”, la sfârșit, la bilanț constatând că-s „ani izgoniți la granița vremelniceii,/ condamnați la uitare”. Se continuă ideea timpului ca o risipirea a iluziilor și speranțelor și în „Timp abstract”, aici autoarea ajungând să nu-și mai recunoască nici chipul, nici vârstele, concluzionând că s-a transformat într-o creditoare a morții, care îi plătește creanțele spre final, când „somnul a ajuns în sfârșit la mine”, dar nici atunci lucrurile nu sunt lămurite pe deplin, coșmarurile bântuind mintea și așa neliniștită și fără de odihnă, frământând până și pacea somnului, cum întâlnim în poezia „Regrete” : „Propria minte, /demonul ce mă bântuie/ în închisoarea invizibilă,/ sângearează în neliniștea somnului”. Efectul este o imagine a răului omniprezent („Toamnă fără aripi”), în care toate lucrurile devin posibile, chiar și iubirea care ruginește, sau, dimpotrivă, rămân ne terminate, ca niște povești „fără happy-end- uri”, peste această imagine așezându-se, aproape apocaliptic, un lințoliu sanguin „peste profețiile/ unei toamne fără aripi”.

Durerea pierderii cuiva drag, „chipul acela nevinovat, /ce-a subestimat ticăitul ceasului,/ când toporul a lovit copacul vieții”, nu este doar o du-

rere aproape fizică – „Moartea ne mușcă până la os” –, într-o poezie ne paște o temere și mai mare, cea a uitării, dispariția din memoria celor ce ne înconjoară devenind o preocupare anticipativă: „Ne-am scris singuri epitafele,/ ca pietrele funerare/ să-și amintească mormintele lor”.

Trecerea timpului, pierderea iluziilor se transformă în regrete sumbre, de un profund pesimism în „Cristelnița morții”, regrete sfâșietoare aproape, izvorâte tocmai din neîmplinirile vieții („Uneori”) o fac pe poeta-martir să se simtă înstrăinată chiar de sine, concluzionând că „sunt o străină pentru mine”, nemaiaivând puterea să privească spre trecut sau prezent, cele două timpuri determinând-o să se simtă „ca o pasăre fără aripi,/ ce trăiește în viitor”, așa cum ne spune în „Uneori”.

Surpriză! Chiar spre sfârșitul lecturii din această carte, observ cum, rupând obsesia trecerii timpului poeta se arată a fi capabilă și de note critice sociale și morale, biciuind în „În numele faimei” minciuna și ipocrizia, „când interesele/ își cumpără loc la licitație”, ba mai mult, ea se simte stupefiată că „valorile morale au devenit calități ilegale”, pe primul loc așezându-se cu nerușinare fuga după împărțirea „cașcavalului”. De-

voalează, cu mirare firească, societatea noastră care este dominată tot mai mult de obscenitate și clișee, ca niște „banalități cotidiene, în numele faimei”, cele două ducând la o răsturnare a valorilor. Această temă a decăderii morale este continuată în „Nimic”, unde critica se întoarce împotriva unei lumi plină de „oameni bolnavi, cu aceleași orgolii...” și în care sinceritatea și-a pierdut sensul și locul, devenind „un concept ofilit”, povârnit sub povara ego-ului.

Fire complexă și sensibilă, dar care, prin poeziile sale, naște și un mare semn de întrebare asupra gnosticismului său, Camelia Cornea nu-și propune în scrierile sale să găsească explicații și, implicit, răspunsuri, or să identifice rădăcinile lucrurilor și sentimentelor ce o domină, ci este mai degrabă un receptor de senzații incitante și de evenimente asemenea, un receptor afectat de factori și elemente nedependente de ea, ca un dat al naturii sau destinului.

Sunt poezii care te îndeamnă la reflectare, îndreptățindu-mă să concluzionez că autoarea lor are un mare potențial, așteptând de la dumneaei, în același timp, o continuare a angajamentului social și etic.

Sylvi JEAN

Sunt...

... în sufletul rătăcit
de iubire
sunt gând și neștire
sunt taină de veghe
dorință
sunt cu tine
în tine cerință...

Bocet

Tremură de frig, de teamă,
Frunza din copaci, din vie,
Dumnezeu mă tot îndeamnă:
„Scrie, scrie-n poezie
Ce se-ntâmplă, dacă, iar,
Se aprinde în zadar
Universul în coșmar?!”

Tremură din nou oceanul
Și de toamnă și de frig,
Dumnezeule, te strig
Scapă-mă de teamă,.. Frig

Tremură iar în cuvânt
Grija noastră de avânt.
Nu mai dorm și nu am stare,
Sufletul iară mă doare,
Din cuvânt, până la mare.

Răul ne alungă-n teamă,
Sufletul, iar stă să geamă,
Spune-mi, Doamne, ce să fac
Sufletul să mi-l împac?

Neșanse

Neșanse ascunse-n cuvânt,
Cu teamă cutreier pământul
Și singurarea îmi calcă pe urme –
Zdrobesc orice clipă de-mi strigă
Cuvântul
Dar, din ecou, apare doar vântul.

Cu teamă strecor în gândire,
Neșanse ascunse-n cuvânt –
Pornite din veche pruncie,
Traduse în versuri de ultimul vânt

Ce-i soarta ce cheamă-n cuvânt,
Ce-i gândul transpus în șoapte
Vânt - ?
Neșansa nespusă, ghicită
Tăcând.

Luna...

... seceră în noapte
Este două –
Semn în șoapte

Luna e pe jumătate
Gândul trist
Iar mi-l împarte
Cu dorința de restriște
Ce mai vrea,
Ce gând ne paște?

Sunt copilul nimănui
Și umblu mereu hai-hui.

De mă-ntrebi al cui am fost
Îți răspund: are vreun rost?

Stai lângă mine...

Mă uit în oglindă
Și te întreb:
Tu ești acela
Pe care-l aștept?!

Tu stai lângă mine
Și mă alinți –
Nu-ți place când lumea
Te-ndeamnă să minți.

Îmi spui vorbe bune
Tu mă mângâi –
Îmi este iar bine
În gândul dintâi

Căci tu nu mă minți...

Călător prin gândul vieții

Călător prin gândul vieții
Eu, perechea, mi-am găsit
Și-am călătorit când alții
Într-un vis s-au rătăcit

Călători prin lumea toată –
Noi ne rătăcim mereu
Când pe marea agitată,
Când ascunși în curcubeu

Călători prin gândul vieții...

Luna

E cețoasă Luna astă –seară
S-a ascuns sub norul cel umbrit,
Își prelinge plânsul ce-o doboară
Și se-ascunde tainic, ocolit...

Chiar deasupra casei mele dragi,
Așteptând din când în când
Doar o umbră tainică să-mbraci
Să m-auzi în noapte, iar, plângând.

E cețoasă Luna astă – seară
S-a ascuns sub norul meu umbrit
Și adoarme plânsul ce-o doboară,
Ascunzându-și harul său vestit.

A ajuns, în fine, la sentință
Ieslea-aceea ce i s-a zărit
Și cu plânsul slab, și neștiință
Pe Christos, ea l-a născut, smerit...

Este Lună plină astă seară!

Neamul meu...

Neamul meu e neam din vinul
Vechi și bun
Și vesel, frate –
E nădejdea strânsă-n prun

Neamul meu, iubește țara,
Neamul meu viteaz și bun,
Strălucește peste timpuri,
Nu am cum să-l las în drum

Neamul meu nu-i trist –
Se strânge seara pe la șezători
Și ne cântă toată vara,
Nefiind culegători

Neamul meu străluce-n noapte –
AUR – pâine din bătrâni,
Grâul galben, strâns în snopii
De străbuni și de bătrâni.

Țara mea e neam străbun
Curge Timpul peste ape –
Nu-ntrebați munții acum
Care-i drumul „Nu se poate”

Ba se poate, stă în calea
Vechilor dușmani, haini,
Și de lăcomia sorții,
Noi tot stăm pe la vecini.

Neamul meu e neam ce vinul –
Neamul meu viteaz și bun

Nadia URIAN

PARALIZAT PRIN GRAI

De dimineață bună, pe Dumitru îl găsești stând în fața magazinului, zis cooperativă. Mereu cu zâmbetul pe buze, ascultându-l pe cel mai trist ca el, pe Aurel, pe care îl găsește aici, sosit devreme.

- Să te ferească Dumnezeu de singurătate, Dumitre! zice acesta. Ia, mi-am găsit și eu fi-meie pe fizbuc, o vinit de departe doamna asta, o avut servici. Amu-i la pensie, tăte-s bune, tăte-s frumoase, da îi tare geloasă! Aestea din vecini o mai și năcajesc, cân eu îs la lucru...

Dumitru se uită la el și sigur gândește ceva rău, că îl înfundă râsul, pufnește și îl stropește pe Aurel cu cafeaua din gură, dar se întoarce cu spatele și se preface că tușește. Îl vede pe acesta mic, grasuț, trăgând după el un cărucior mare, zis căruță, și pe ea, slabă, înaltă, cu părul prins în coc, aranjată, cu unghiile făcute. Doamna umblă cu plasa în mână, la cumpărături. Se întoarce și îl întreabă:

- Da, azi, unde te duci la lucru? Nu îți trebe ajutor? Ia, dacă vrei, vin...

Dacă îi trebuie, îl ia, dacă nu, Dumitru așteaptă calm, rezemând pervazul de jos al ferestrei, până mai vine unul să îl cheme la lucru. La lucrul care îi place, că știe cumpăni și greutatea, și banul.

- Da, vezi, mie îmi trebe câte un cui, cân îs la lucru:

- Ce îți trebe?

- Cui!

Și începe să râdă, știindu-l pe acela că nu pricepe până nu îi arată paharul din mână gol, după ce l-a dat peste cap. Așa începe ziua. Azi este parcă mai vânăt la față ca în alte zile.

- Ce-ai pățit, măi, Dumitre?

- D-apoi, ce? M-am lovit asară. Las...nu-i bai... un pum...

Dinspre drum, în pași repezi vine nevasta-sa nervoasă, dând din mâini și certându-l cât o ținea gura:

- Nu ți-i destul ce ai pățat asară? Vrei să mori? Ce bei, mă? Ț-ai luat medicamentele? Dumitru știe că azi nu are voie să bea țuică. Mai tare se teme de nevasta-sa, decât de efectul băuturii. O ascultă, nu îi zice nimic, stinge nervii ei cu liniștea lui, coborâtă parcă din altă lume.

- Ia, du-te și îți cumpără o bere! Fac eu cinste! Nu, eu nu beu nimica! zice Dumitru. Aceasta iese imediat din cooperativă cu sticla în mână, se așază pe băncuță și începe a povesti:

- Ia, ce o făcut omu aesta ieri și de ce îs așa de supărată! Mor, tu, Savetă! El când be, be vinu ca apa, atâta-i de sănătos! Așe o fost tăți, niște bețivi (taci, să nu mă audă)! Nici cân l-o dus pe socru la groapă, nu o putut coborî din podu cu fân, de beți ce-o fost). N-o putut coborî scara, n-o văzut fușceii. L-o dus numa mamă-sa cu o cumnată.

Termină de băut berea, picură jos ultima picătură și zice, uitându-se la Dumitru:

- Tare bine mi-o picat berea asta! Mi-o fost tare sete!

- Nu mi-ai spus, de ce ești așa supărată pe Dumitru! Ce-o făcut? Întreabă Saveta.

- Ce-o făcut? No, ieri o tăt coborât în beci, să guste vinu. Acolo-i cald și vinu amu fermentază mai bine. O tăt băut. O tras în glajă și o vrut să iasă afară, da o scăpat glaja și s-o spart. Glaja de sticlă. El o lunecat și o căzut în ie, i-o intrat ciobu în spate. Că o sosit în casă, curgea sângele șiroaie din el, ca din porc că o tai.

„Săriți, îmi moare bărbatu! O venit vecinii, care cum o putut, da el i-o sfădit pe tăți:

- Da, ce vreți, mă oameni, eu n-am nemica! Ce vreți, cu mine? Nici nu-i vedea, de băut ce era. Până o sosât Ambulanța. Cineva i-o pus o compresa, un prosop mare, apăsă acolo, să-i oprescă sângele. Doară îi periculos să îmbli cu sângele cuiva!

- Tu, Savetă, acesta are sângele în două cu vinu! N-are nemica! Pe că o sosit Salvarea, omu meu s-o rădicat de pe pat, să să ducă la spital. Telefoanele îi sunau pe doctori, numa el nu știa încotro s-o apuce și nici unde îi era un șlap dintr-un picior. Cum să margă, desculț?

- Hai, măi nene, că ne așteaptă alți bolnavi, ia, ne tăt sună!

Și eu, și Dumitru ne-am sfădit cu ei. Pe Dumitru îl trecea la WC, să mă ierți! Desculț de un picior, mai trebuia să facă și p...

- Apoi, domnule, nu îl leși să se p...șe? L-o lăsat, l-am dus apoi la spital, i-o făcut ce i-o făcut și pe că am ajuns acasă singură, că l-am lăsat acolo, numa ce îl văd după o vreme că îi sosât la poartă. Adecă, o fugit, nu o vrut să rămâie la spital! Asta, ieri, azi n-are nemica! De aceea îs nervoasă pe el! Mai trece ce trece și Saveta o vede pe femeie în sat, cu sora sa, povestind aprins:

- Ce s-a întâmplat? Ai pățit ceva?

- Poi, cum, Savetă, ia, bețivu acesta a meu o căzut de pe punte, în apă. Noroc că nu o fost tare rece! Pe că o sosit acasă să se schimbe de haine, îi văd rana făcută de sticla spartă. Infectată, tătăăă. Adică, n-o luat niciun medicament, i le-am cumpărat, am dat o grămadă de bani pe ele, da nu le-o luat, să poată be. L-am sfădit una bună și de atunci, îi supărat pe mine și nu mai vorbește nimica. Zăce că i-o luat Dumnezeu graiu și că o paralizat prin grai.

- Și, cum cere de mâncare? Cum zice?

- Nu zice nemica, nu arată nemica, da îmi scrie pe marginea ziarului ce vre. Și mai zăce că Dumnezeu i-o luat graiu de tăt, din cauza me! Că l-am blăstămat... Merge la cooperativă și vorbește cu Aurel da, acasă, nemica. No, ce să mă fac, Savetă? Golanu! Arde-ar zadiile și poalele lu mă-sa!

Constantin BALABAN

LUMEA E A MEA

Lumea e a mea, iubito,
După cel mai greu examen,
Viața mea tu ai vrăjit-o
Ca un înger dintre oameni.

Dacă eu eram un rege,
Stăpânind pământ și mare,
Și nu te aveam pe tine,
Eram unul ca oricare.

Dacă eu eram ca zeii,
Împărat pe-atâtea stele
Și tu nu erai cu mine,
Eram umbra lumii mele.

Dacă eu eram chiar totul,
Visul scump al multor glorii,
Și tu sufletul nu-mi farmeci,
Distrugeam orice istorii.

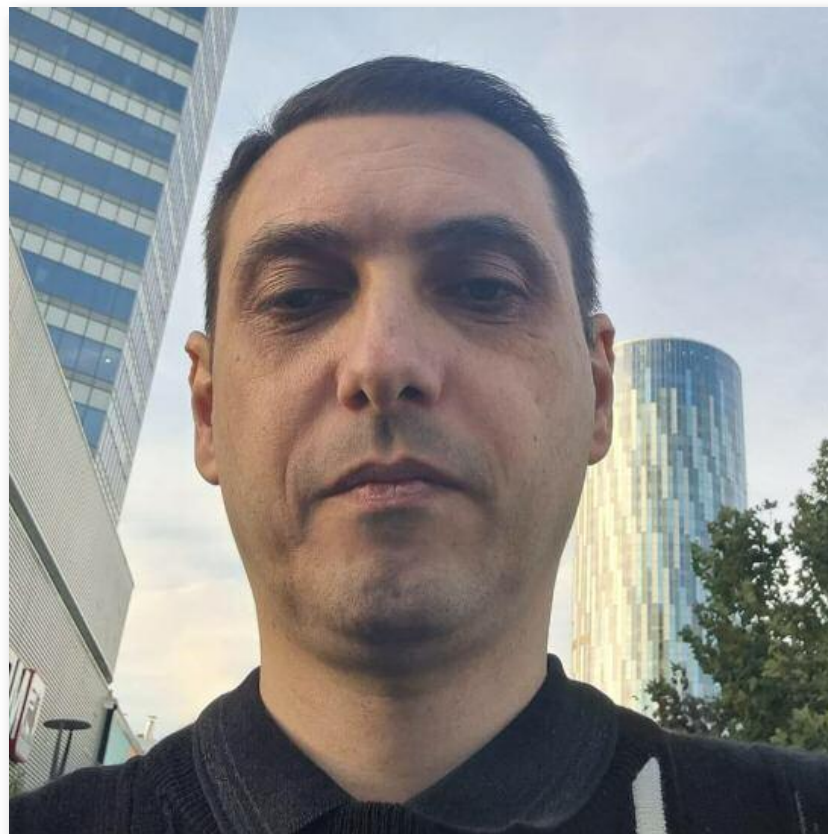
Ca un înger dintre oameni
Viața mea tu ai vrăjit-o,
După cel mai greu examen
Lumea e a mea, iubito.

ÎMBRĂȚIȘEZ NECUNOScutul

Îmbrățișez necunoscutul
Cu sufletul mustind de dor,
Fiindcă timpul este scutul
Oricărui magic călător.

Atâtea vieți rămân în urmă
Și alte inimi bat în piept,
Dar tot același nu se curmă
Destinul meu de mag deștept.

Ca un magnet dumnezeirea
Valsând m-atrage-n ringul său

Și niciodată-n cer urzirea
Nu mă va face bun sau rău.

Același sunt ca veșnicia,
Prieten vechi printre străini,
Și te cuprind cu armonia
Din marea mov de măracini.

În ochii mei povești descoperi,
Pe chipul meu un zâmbet cald
Și toate-n tine le acoperi
Precum o cloșcă de smarald.

Ecoul meu e începutul,
Și norii – ajutoarele...
Îmbrățișând necunoscutul;
Întinerind ca soarele.

ACOLO UNDE POȚI FI LIBER

Acolo unde poți fi liber
Ca păsările cerului

Și peste amintiri un lider
Ca soarele pe bolta lui,

Acolo unde nu-i durere
Și nici războaie sau destin,
Ca stolul de cocori se cere
Să te îmbrățișez puțin.

Acolo unde-i doar iubire
Și oamenii sunt îngeri buni,
Zâmbim cuprinși de fericire
În cercul sfinților străbuni.

Acolo unde suntem singuri,
Eternitatea-i un minut,
Și florile mijesc în crânguri
Mereu și falnic ca un scut.

Acolo vreau să mă dezvălui
Ca un poet fără cusur
Și toată lumea s-o învălui
În paradisul meu matur.

POȘTA REDACȚIEI

Aceste rânduri trebuiau să apară în numărul anterior al revistei, dar numărul 12 a trebuit să-și schimbe conținutul ultimei file, din pricina decesului Domnului Nicolae Manolescu, Președinte al Uniunii Scriitorilor.

P.C. – Târgoviște

Vă respect poezia, dar și pe dumneavoastră. Îmi pare rău că, de data asta, nu ne-am înțeles. Grupajul de poezii avea unele hibe. Erau și probleme de tehnoredactare. Așteptam să colaborăm ca la prima apariție a poeziei dumneavoastră în revista noastră. Știți că mai toate revistele îi cer poetului (despre poezie vorbim acum) să trimită materialul dactilografiat corect, cu diacritice etc. Mă gândeam să las de la mine și să vă public poeziile, fără balastul ce nu își avea locul în text. Am discutat cu dumneavoastră. V-am arătat care sunt greșelile... După ce am postat pe pagina mea ceea ce am gândit atunci, unii prieteni ai poeziei v-au dat dreptate dumneavoastră: nu se umblă la text! Alții tot pe mine m-au „învinuit”, spunând: „considerați că nu sunt îndeplinite condițiile publicării, nu le publicați!” Nu putem da „liber” publicării materialelor fără a le citi, fără a face unele corecturi de bun simț, nu pentru că „Poștașul” s-a trezit dimineața cu o asemenea idee, ci pentru că revista „Contrast literar” își respectă cititorii. Ținem la poezia dumneavoastră, dar mai mult la revista noastră. Am păstrat grupajul și corecturile făcute de mine, pentru situația în care voi primi „înjurături” din partea cititorilor noștri. Le voi arăta că am dorit să elimin „balastul” din poezie.

La finalul discuției noastre ați recunoscut greșelile, întrebând: „dar la editură nu se corectează?”. V-am explicat că așa am făcut. Dar...

Pentru că nu ați revenit să-mi spuneți dacă le public cu corecturile pe care vi le-am arătat, poeziile dumneavoastră au rămas în afara revistei. Poate altă dată...

I. M. – București

Regret că poeziile dumneavoastră nu au apărut pe e-mail-ul meu... Spuneți că ați trimis grupajul de poezii pe 26 ianuarie, dar nu au ajuns la mine. V-am arătat. Ați retrimis poeziile azi, 21 martie, Ziua Mondială a Poeziei, dar nu au intrat unde trebuia! Căutând, le-am găsit în „Spam”.

Încă lucrăm la revistă... Dacă vom mai găsi spațiu pentru grupajul de poezii pe care l-ați trimis revistei noastre, vă asigur că va apărea în numărul acesta.

C. M. – Târgu Mureș

Bucuros de revedere!

Am primit grupajul de poezii. Vor fi publicate în acest număr 2 (12) 2024. Poate îi vom face o lansare la care să puteți participa și dumneavoastră.

D. D. Ț. Regret că nu vă putem publica materialul trimis către noi. Sunteți îndreptățit să pretindeți drepturi de autor, dar revista noastră se distribuie gratuit, nu avem cum să vă plătim creațiile. Toți „nebunii frumoși” (cum spunea Domnul Fănuș Neagu) ai colectivului nostru de redacție contribuie benevol la apariția acestei reviste. Concluzionând, cer iertare că nu vă putem satisface doleanțele.

Poștașul

Contrast literar

Cuprins

- Poetul invitat – Cezar IVĂNESCU / C2, 1
Editorial – Cristina DELEANU, „Cei șapte ani de-acasă”: o zicală banală / 2
Poetul invitat – George VULTURESCU / 5
Atitudini – Eugen CRISTEA, MAI 2024 / 8
Poetul invitat – Daniel CORBU / 10
Eseu – Daniel CORBU, LUCIAN BLAGA. ONTOLOGIA LIRICĂ SAU ÎN MAREA TRECERE CU PAȘII PROFETULU / 11
Poetul invitat – Mihai MERTICARU / 13
Poetul invitat – Alina VOICU / 16
Poetul invitat – Ionuț ȚENE / 19
Interviu – Pavel ȘUȘARĂ (Liliana POPA) / 21
Poezie – Mihaela MIHAI / 23
Prin lumea largă – Cornel PĂUNESCU, Note de călătorie – Ghana / 25
Poezie – Adrian Vasile IFTIME / 42
Lecturi – Christian W. SCHENK, Ovidiu Oana-Pârâu și restituirile / 44
Proză – Ion DULUGEAC, Silvia, o dată nu se pune...; Juju, profesor de schi... / 49
Poezie – Victoria Maria PRIPON / 58
Poezie – Andreea CRISTEA / 61
Lecturi – Leonida IVEL, Buza hoinară a morții (Camelia M. Cornea) / 64
Poezie – Sylvi JEAN / 67
Proză – Nadia URIAN, PARALIZAT PRIN GRAI / 69
Poezie – Constantin BALABAN / 71
POȘTA REDACȚIEI / 72

Ilustrația copertelor:

- 1 - Cezar IVĂNESCU - portret;
4 - Andra DUMINICĂ

Director: Prof. Univ. Dr.
Ing. **Cornel PĂUNESCU**
fondatorul revistei

Senior editor:
Eugen CRISTEA

Editorialist:
Cristina DELEANU

Reporter:
Liliana POPA

Redactor-șef:
George TEI

Redactor-șef adjunct:
Andra DUMINICĂ

Colegiul de redacție:

Liviu Ioan STOICIU
Elisabeta BOȚAN
Nadia URIAN

Texte propuse spre publicare se trimit pe adresa de
e-mail: tei_george@yahoo.com
Responsabilitatea pentru conținutul textelor revine în
exclusivitate autorilor.

ISSN 2784 – 384X

ISSN-L 2784 – 384X

George TEI

RONDELUȚ TEIUȚUI SINGURATIC

Singuratic, aplecat spre casă
Rătăcitor sau prins într-o lagună,
Esență moale-n viața sa imună
Flori târzii spre trecător își lasă.

Dar și atunci când seara îl adună
Iară vouă încă nu vă pasă
Singuratic, aplecat spre casă,
Rătăcitor sau prins într-o lagună,

El își întinde ramura nebună
Să-i simțiți și ultima angoasă;
Alunga-va noaptea secetoasă
Chiar fără să vă ceară ureo arvună

Singuratic, aplecat spre casă...